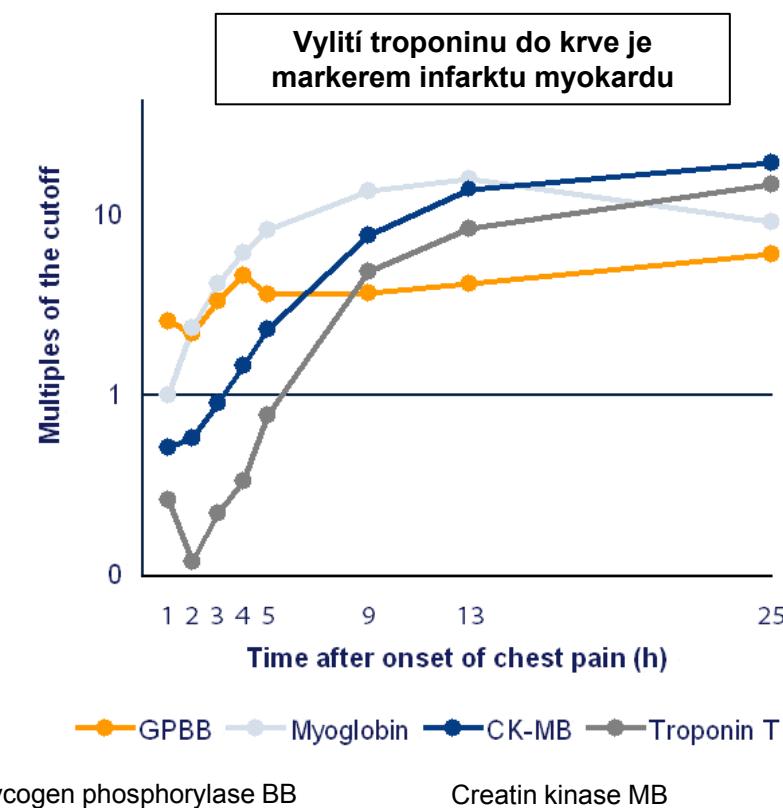
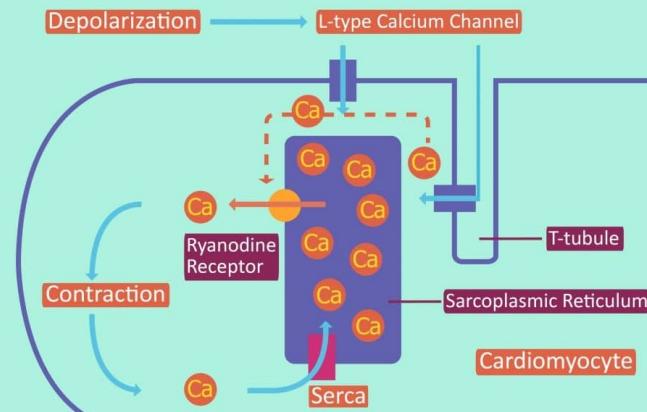

SIGNALIZACE

Srdeční sval – v principu podobný příčně pruhovanému

Rozdíl je ve způsobu aktivace sarkoplasmatického retikula a vylití vápníku

Calcium-induced calcium release.

SIGNALIZACE

Jaký je molekulární rozdíl mezi „pomalými“ a „rychlými“ svalovými vlákny?

Scientific Report

SOURCE
DATA

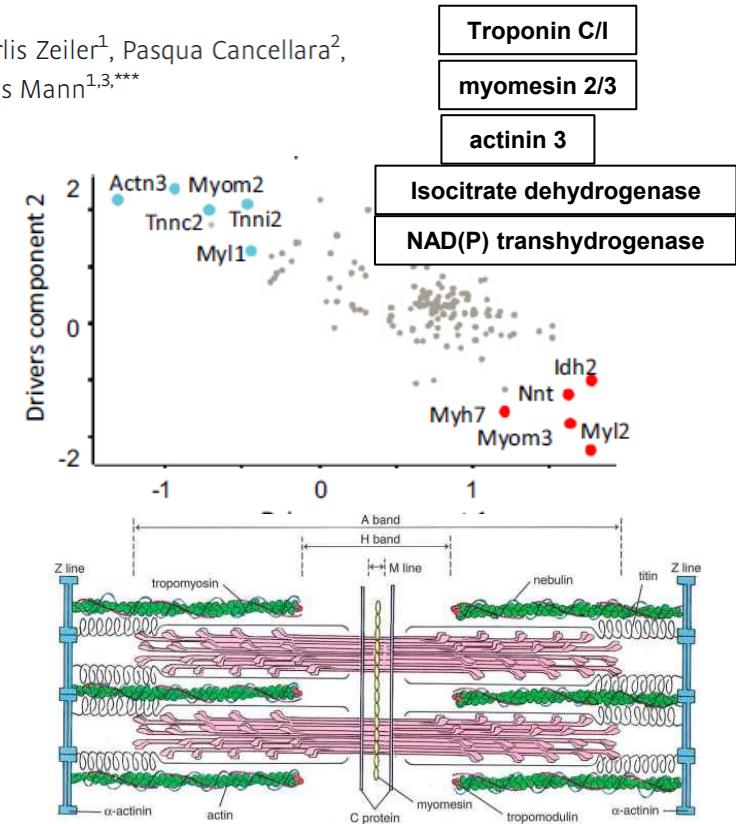
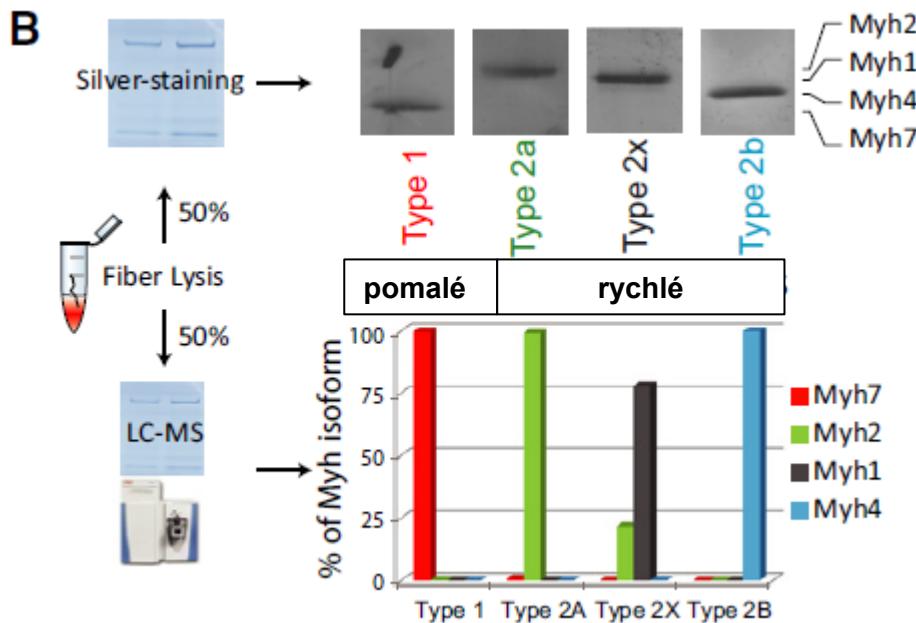
TRANSPARENT
PROCESS

OPEN
ACCESS

EMBO
reports

Single muscle fiber proteomics reveals unexpected mitochondrial specialization

Marta Murgia^{1,2,*}, Nagarjuna Nagaraj¹, Atul S Deshmukh^{1,3}, Marlis Zeiler¹, Pasqua Cancellara², Irene Moretti⁴, Carlo Reggiani², Stefano Schiaffino^{4,**} & Matthias Mann^{1,3,***}

Buněčná signalizace (přesněji však **Mezibuněčná komunikace**)

prof. Mgr. Vítězslav Bryja, Ph.D.

SIGNALIZAZIONE

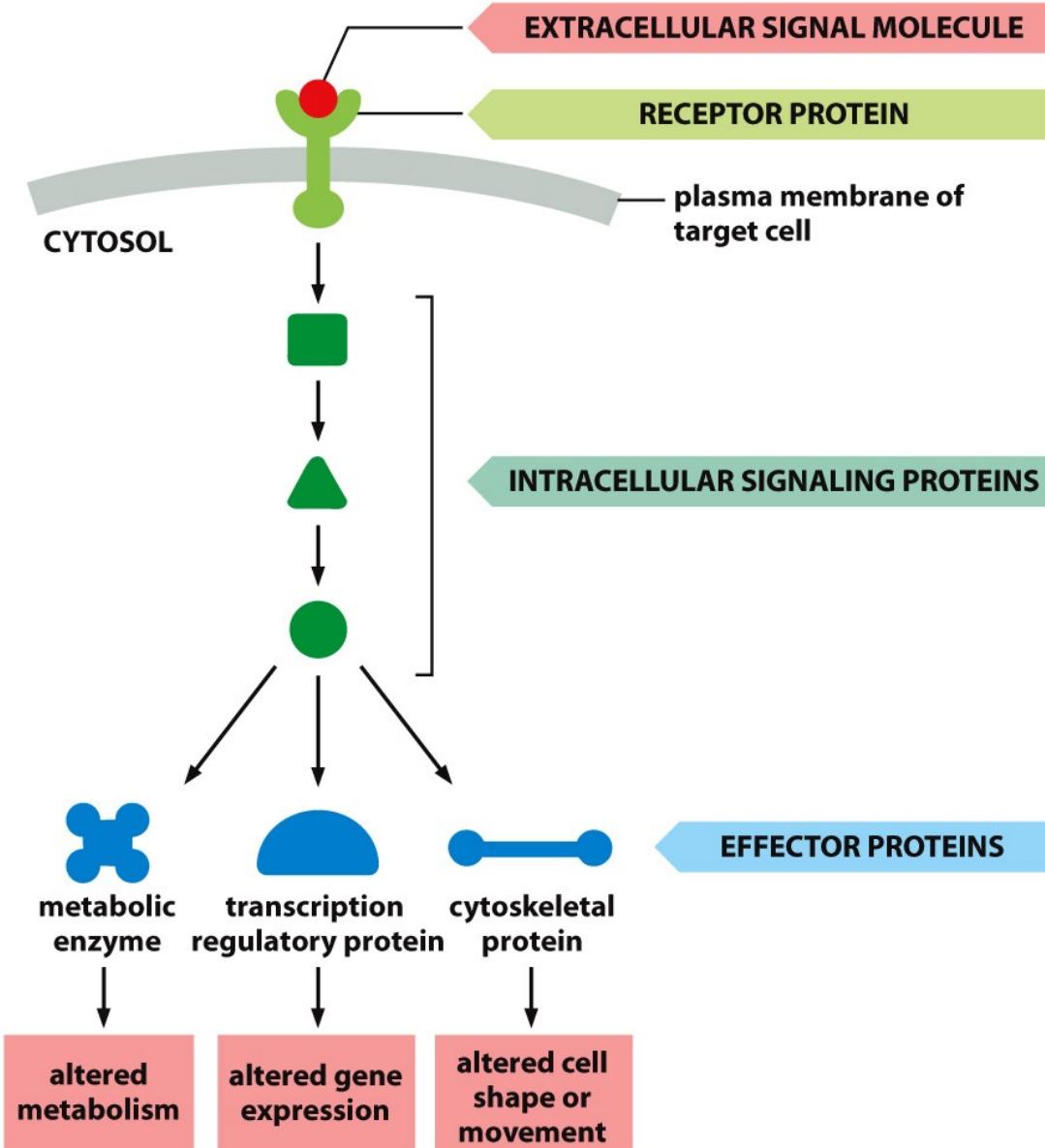

Figure 15-1 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Členění podle různých parametrů

- ▶ Dle vztahu buňky vysílající a přijímající signál
  - ▶ závislé na kontaktu (contact-dependent)
  - ▶ parakrinní
  - ▶ synaptické
  - ▶ endokrinní

SIGNALIZAZIONE

CONTACT-DEPENDENT

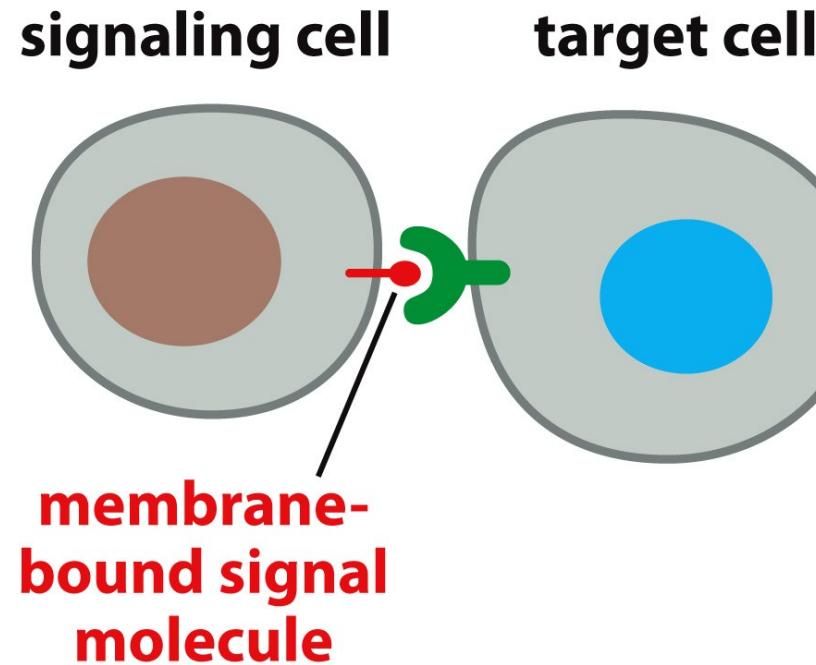

Figure 15-2a Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

PARACRINE

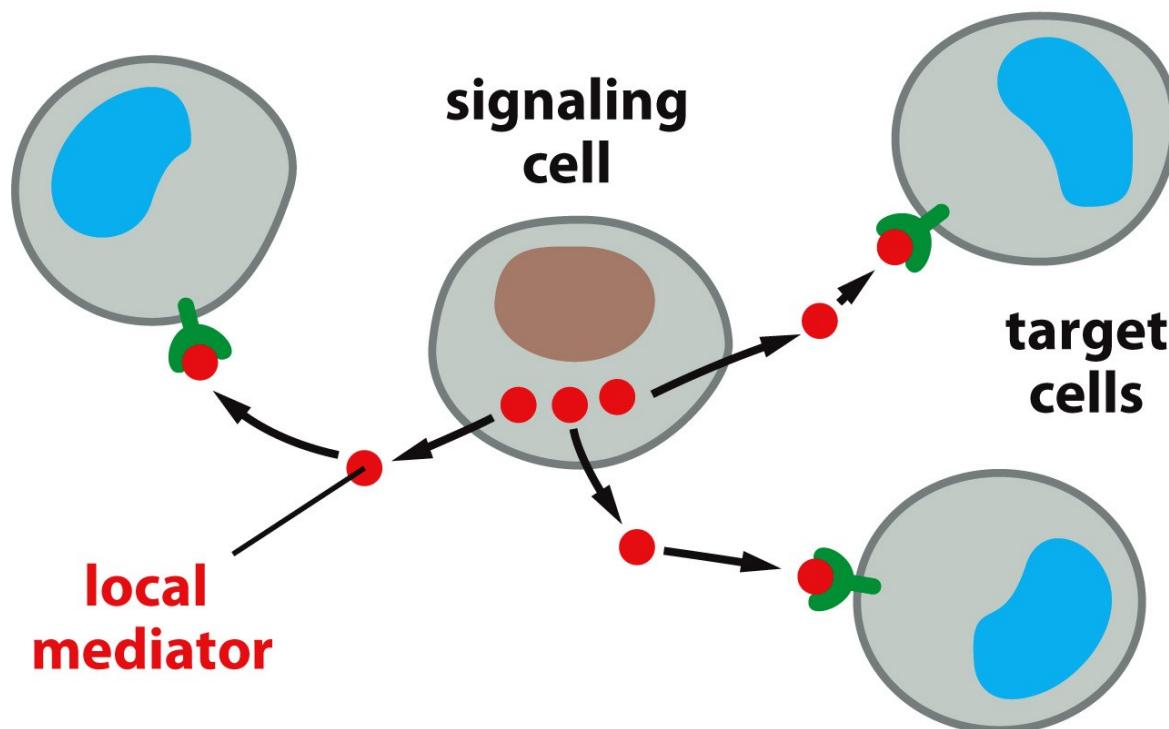

Figure 15-2b Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

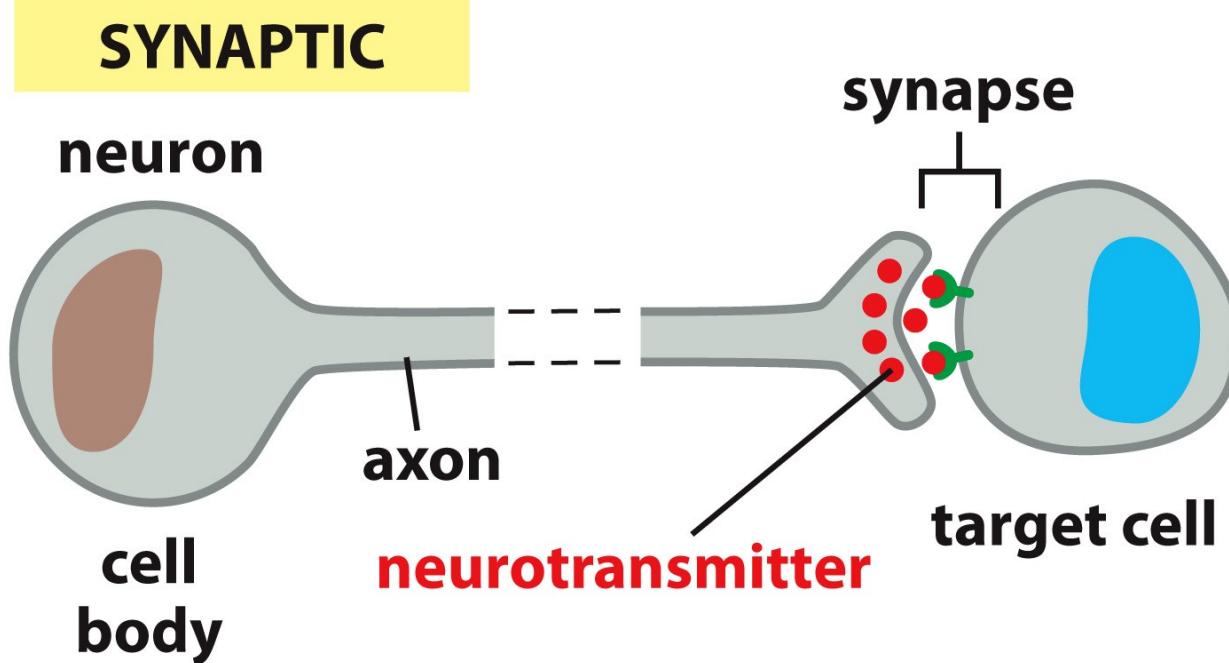
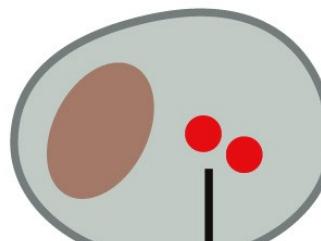

Figure 15-2c Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

ENDOCRINE

endocrine cell

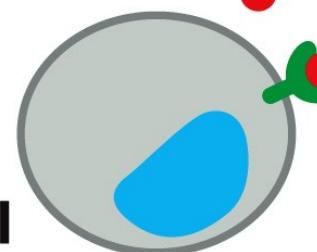
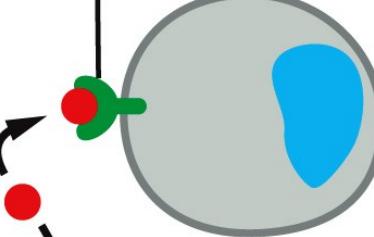

hormone

bloodstream

receptor

target cell

target cell

Figure 15-2d Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Členění podle různých parametrů

- ▶ Typy receptorů
  - ▶ povrchové receptory
  - ▶ intracelulární receptory

SIGNALIZACIÓN

CELL-SURFACE RECEPTORS

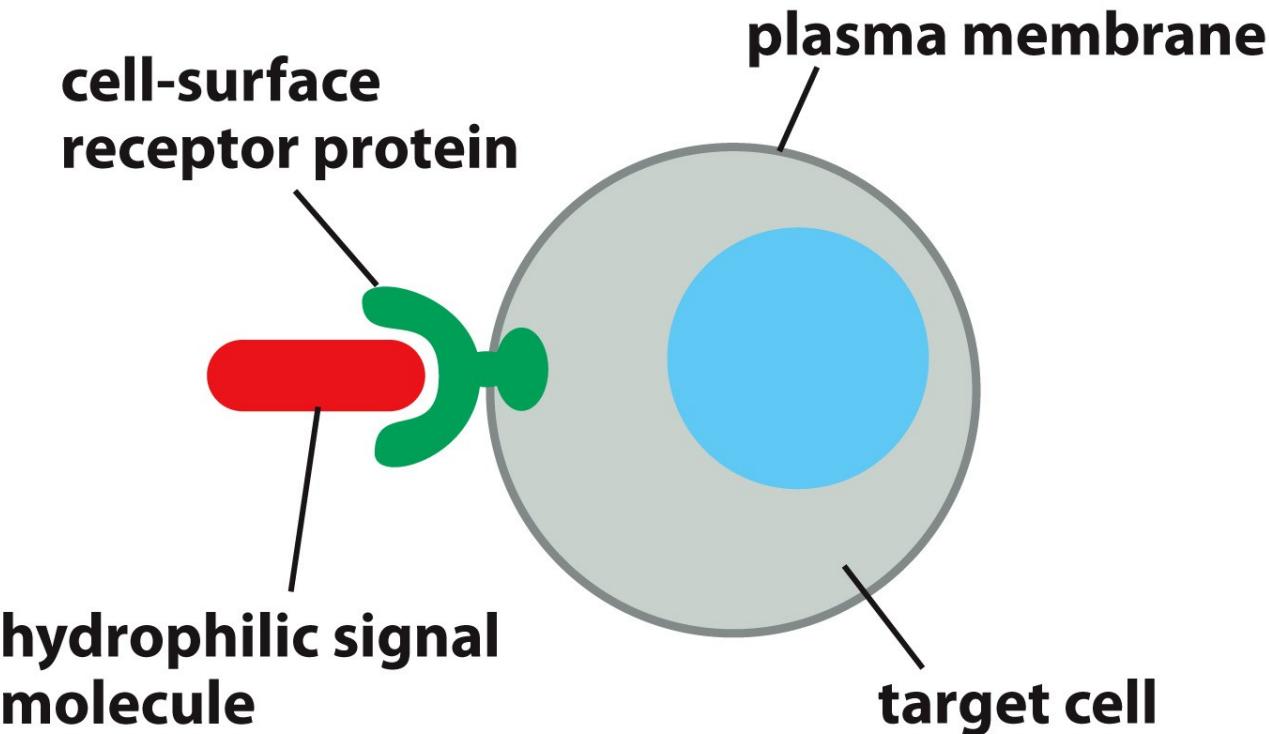

Figure 15-3a Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

INTRACELLULAR RECEPTORS

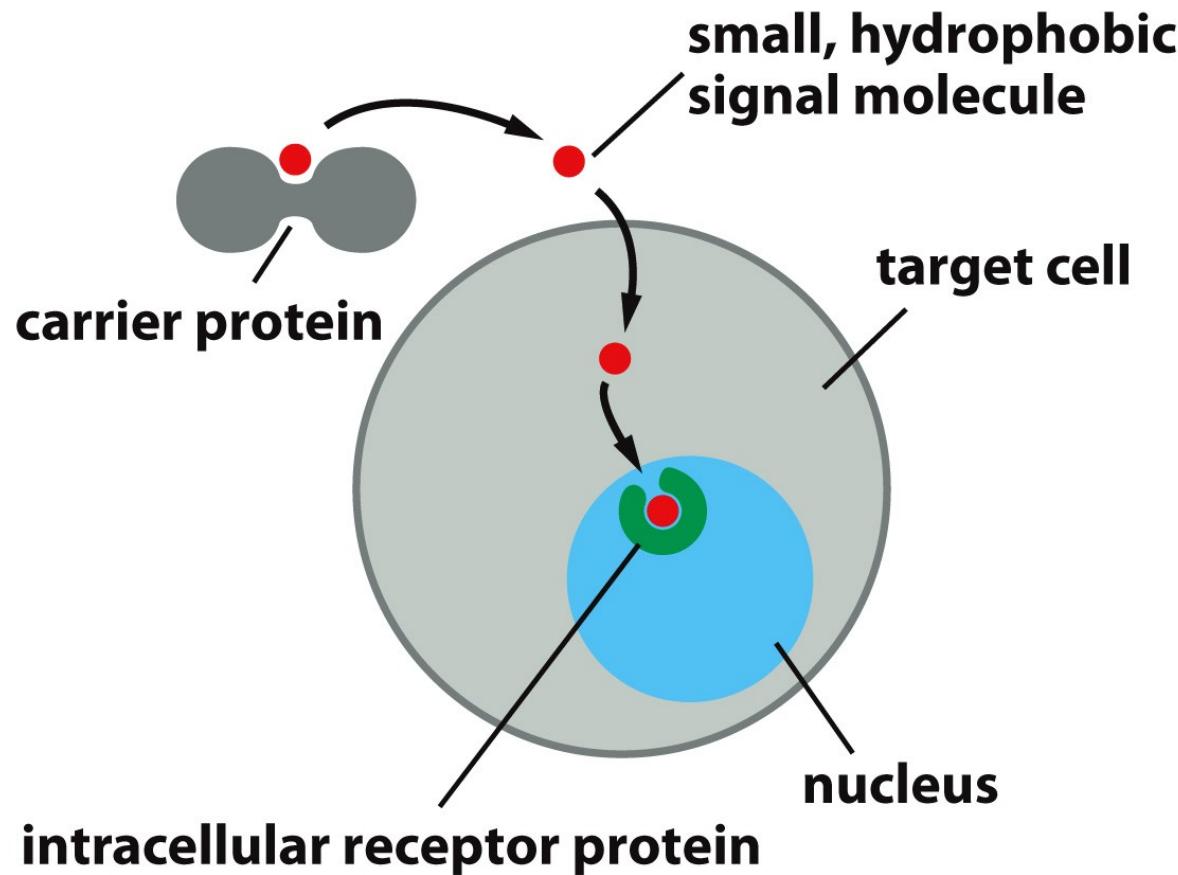

Figure 15-3b Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Členění podle různých parametrů

► Dle důsledků

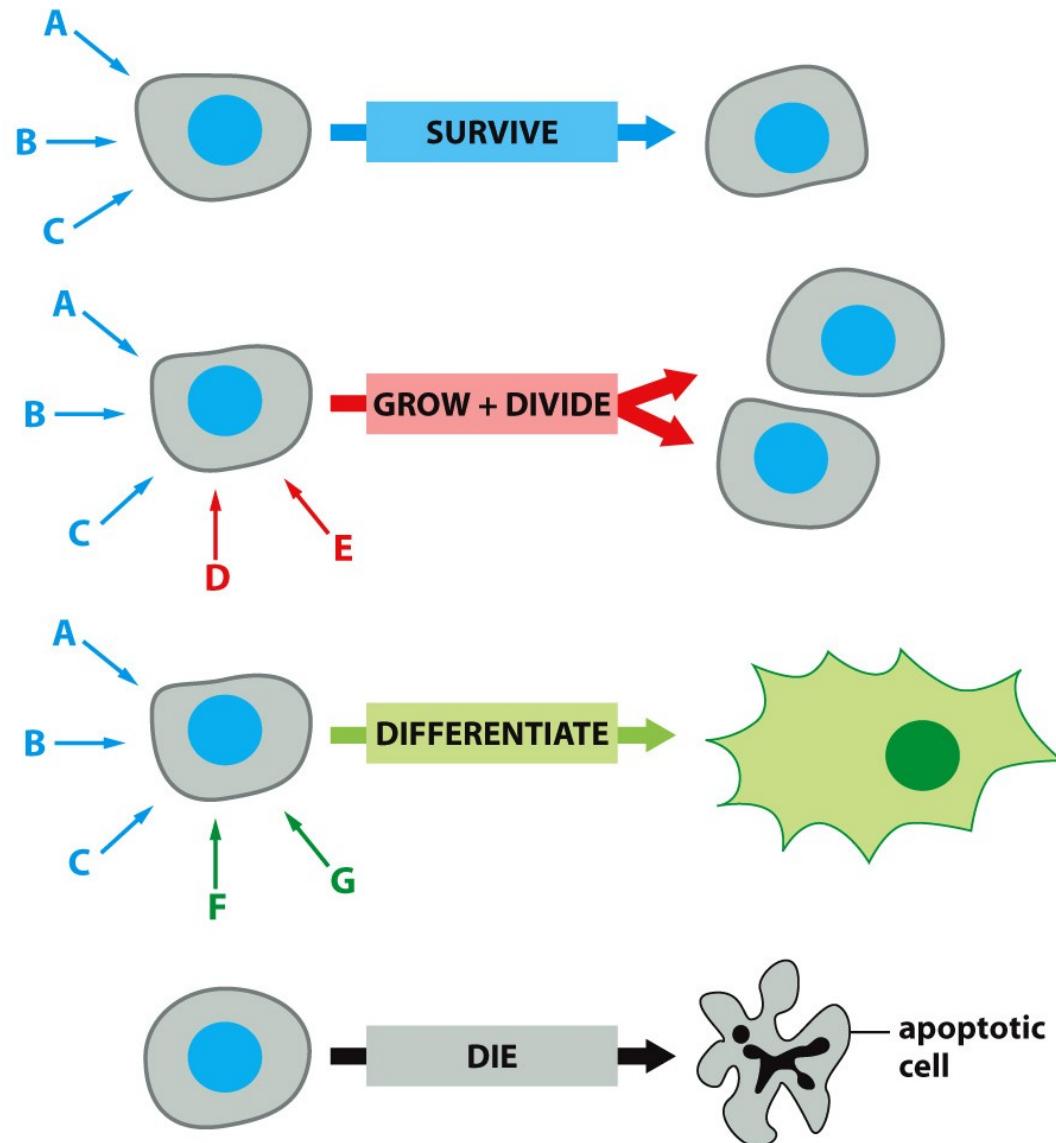
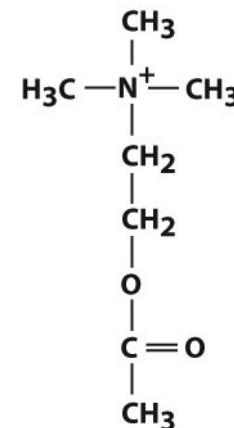

Figure 15-4 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

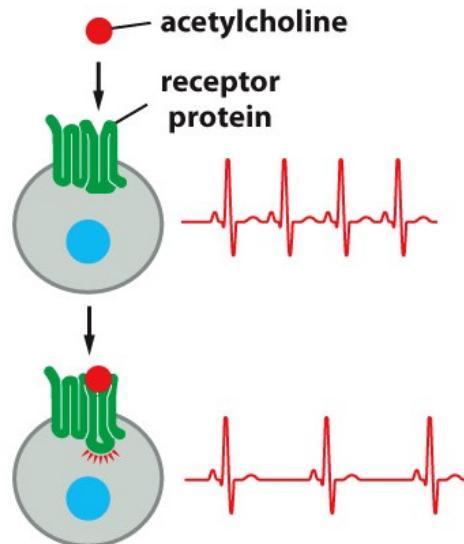
SIGNALIZACE

▶ Stejná signální molekula může působit různě na různé buněčné typy

(A) acetylcholine

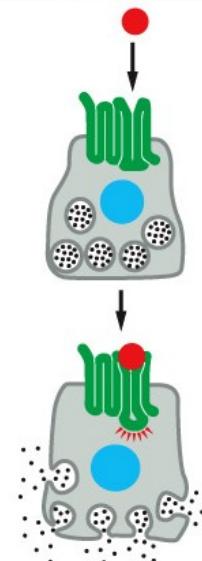

(B) heart pacemaker cell

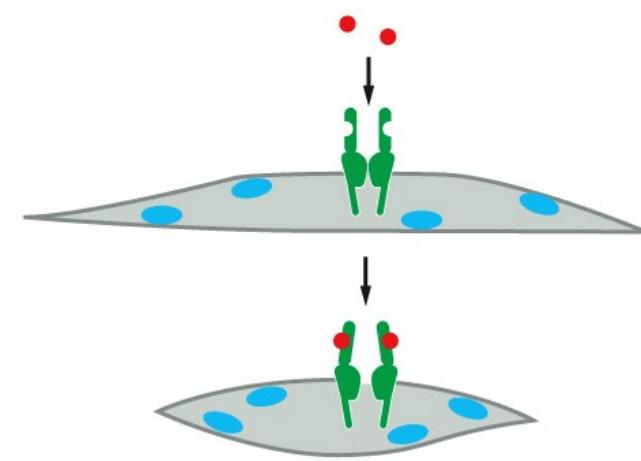
DECREASED RATE
OF FIRING

(C) salivary gland cell

SECRETION

(D) skeletal muscle cell

CONTRACTION

Členění podle různých parametrů

Podle typu membránových receptorů

- ▶ Receptory typu iontových kanálů
- ▶ Receptory spřažené s G-proteiny
- ▶ Receptory spřažené s enzymy/enzymatickou funkcí

SIGNALIZACE

Základní typy membránových receptorů

- Receptory typu iontových kanálů

ION-CHANNEL-COUPLED RECEPTORS

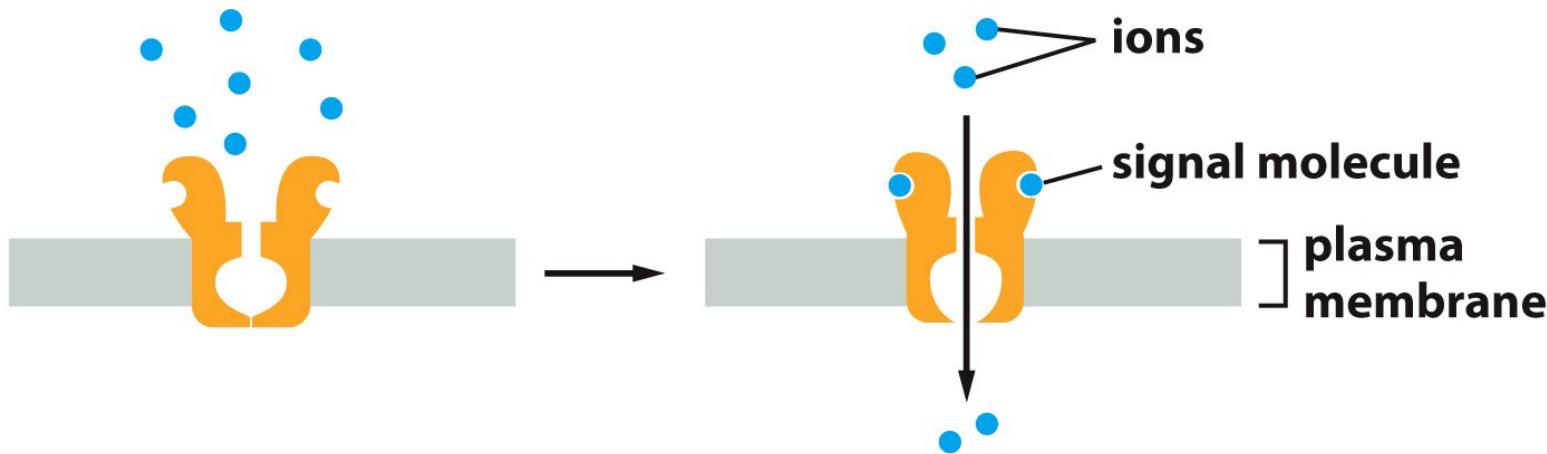

Figure 15-6a Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Základní typy membránových receptorů

► Receptory spřažené s G-proteiny

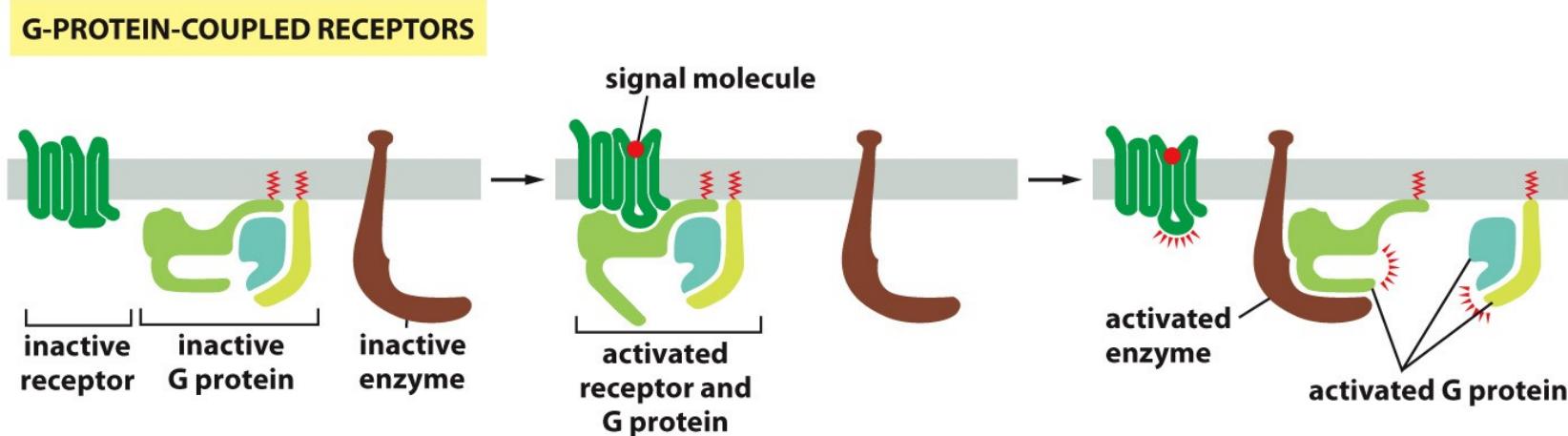

Figure 15-6b Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Základní typy membránových receptorů

► Receptory spřažené s enzymy/enzymatickou funkcí

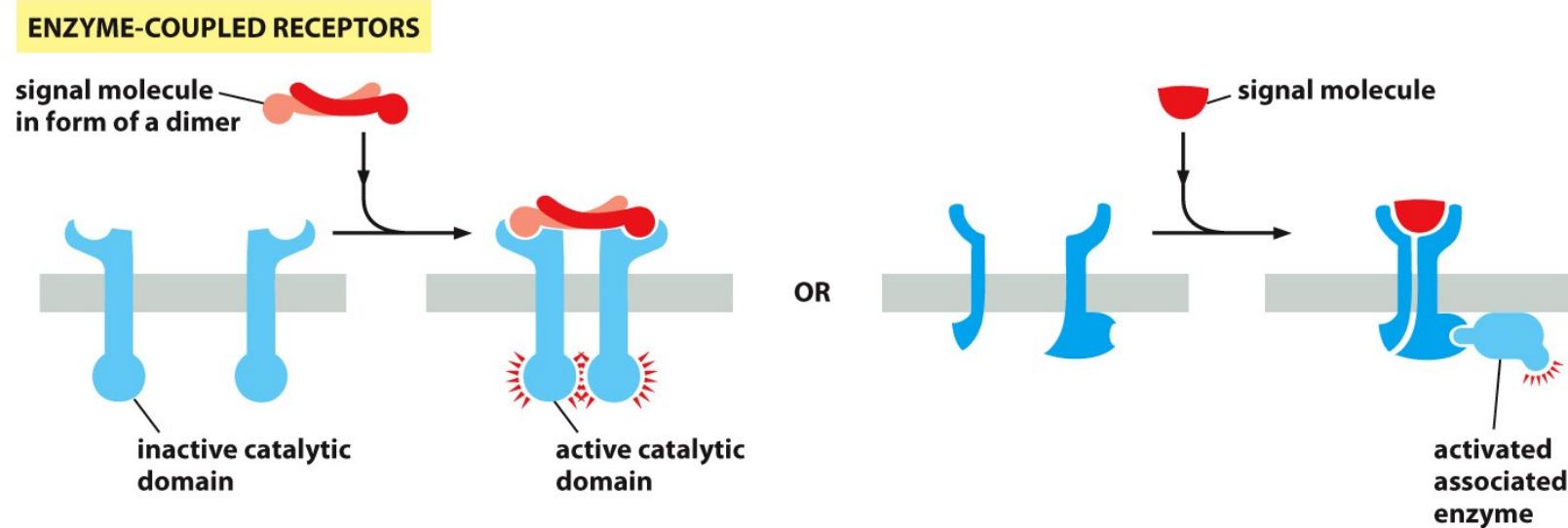

Figure 15-6c Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

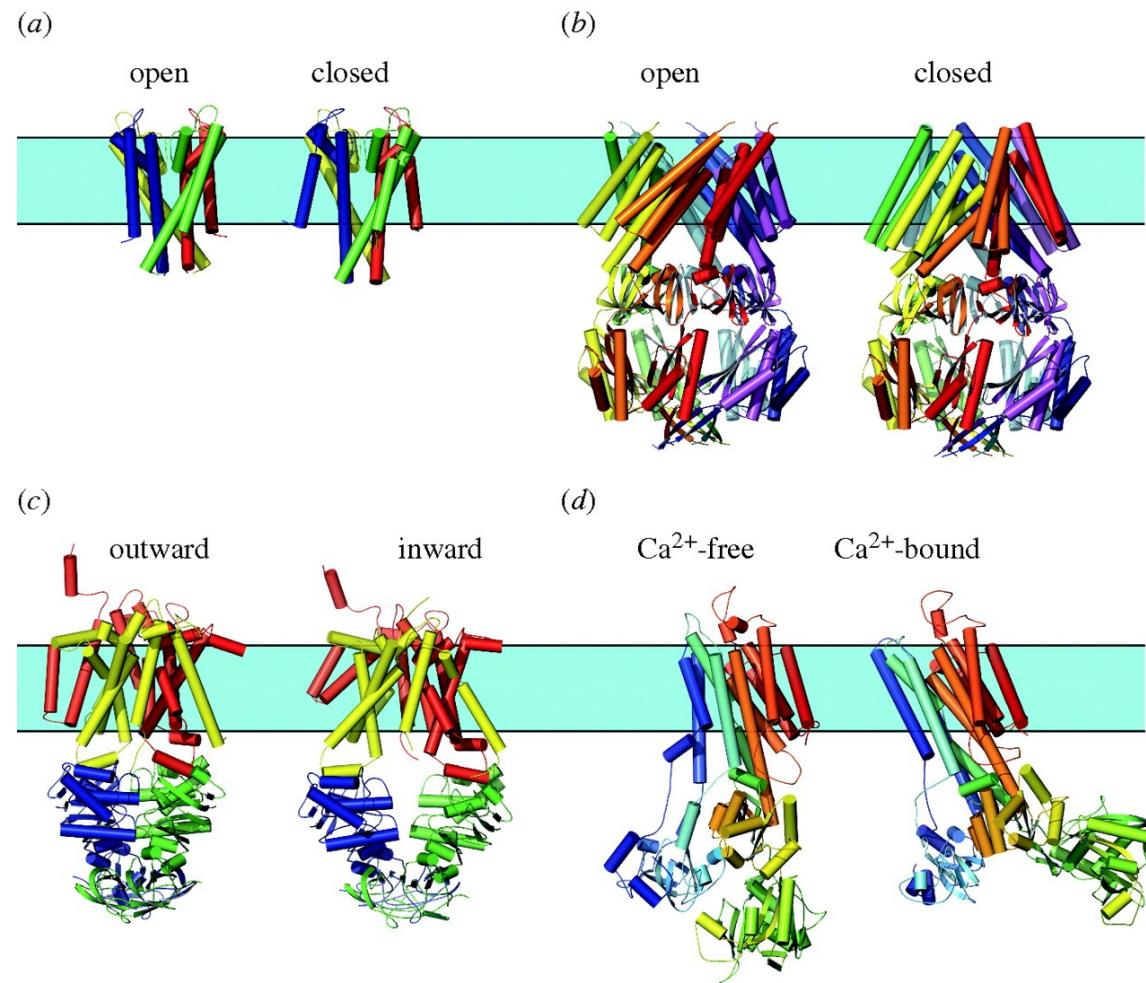
Základní biochemické mechanismy buněčné signalizace

- ▶ 1. Změna proteinové konformace
- ▶ 2. Fosforylace – kovalentní přidání anorganického fosfátu (z ATP) na molekulu proteinu enzymem, který se nazývá kináza
- ▶ 3. Nekovalentní záměna GDP za GTP

SIGNALIZACE

Základní biochemické mechanismy buněčné signalizace

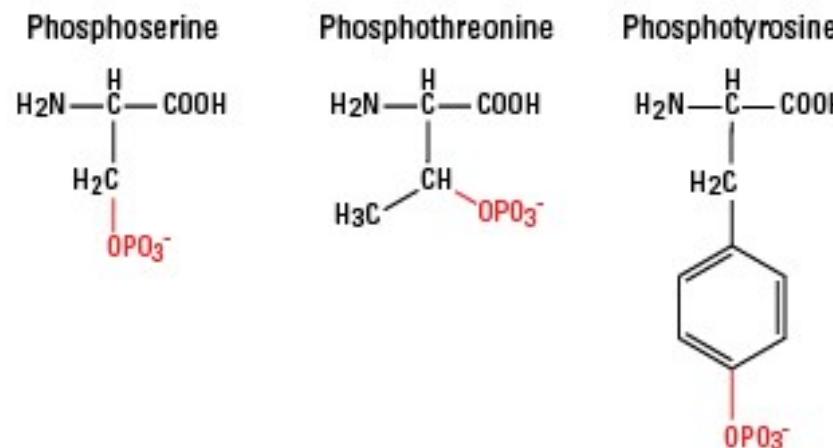
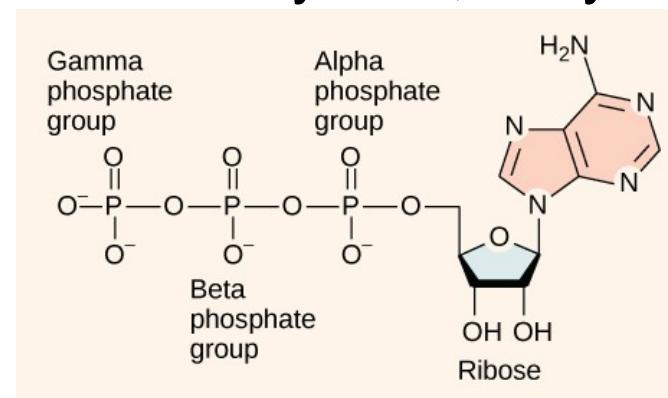
► 1. Změna proteinové konformace

SIGNALIZACE

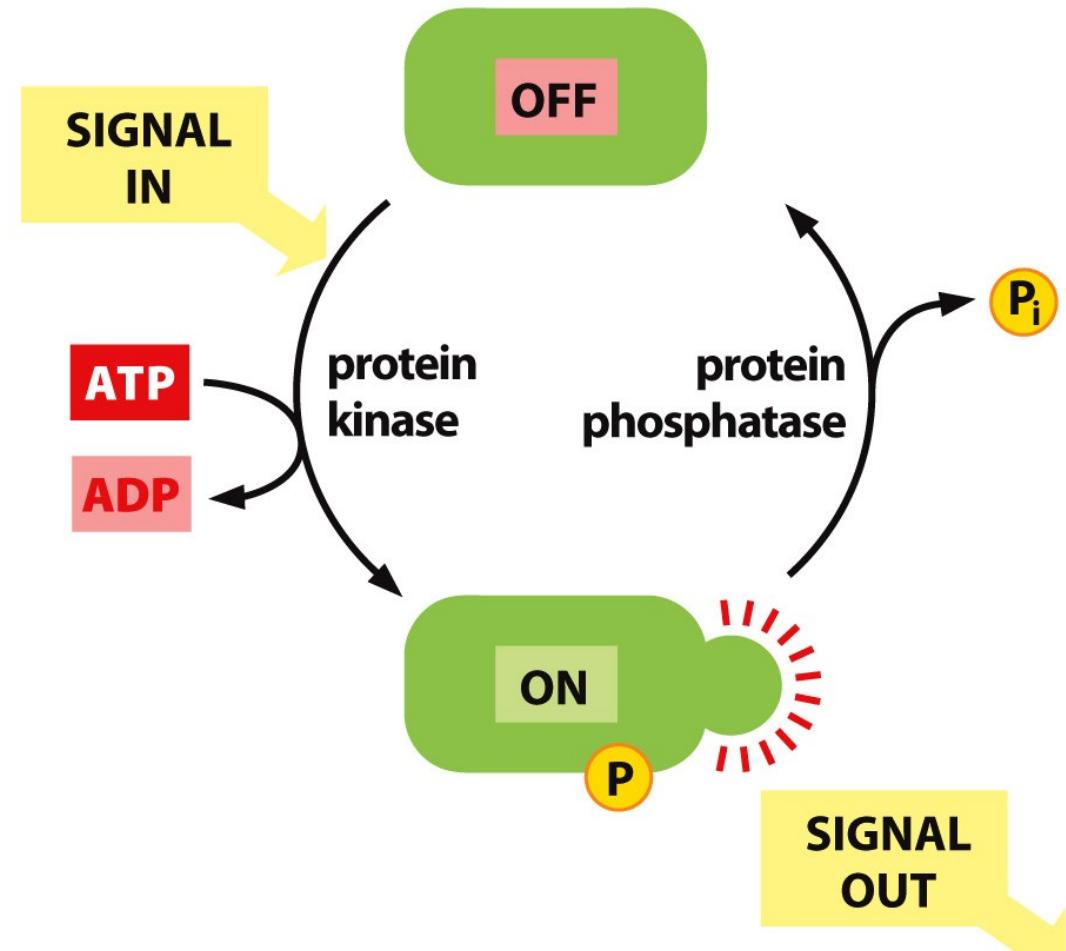
Základní biochemické mechanismy buněčné signalizace

- 2. Fosforylace – kovalentní přidání anorganického fosfátu (z ATP) na molekulu tyrosinu nebo serinu/threoninu enzymem, který se jmenuje kináza

SIGNALIZACE

Základní mechanismy buněčné signalizace

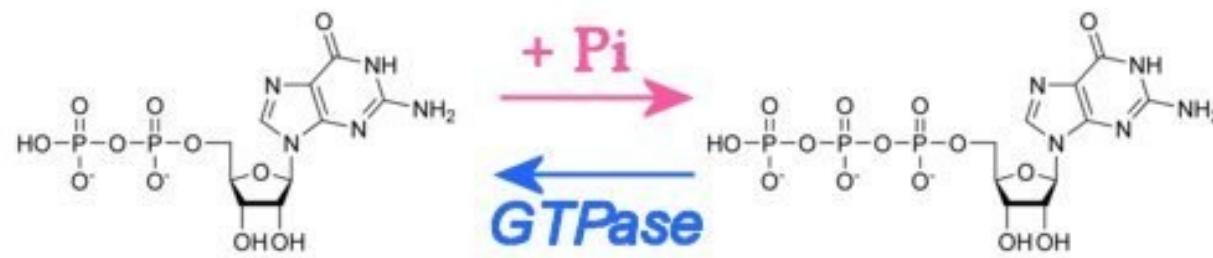

SIGNALING BY PHOSPHORYLATION

SIGNALIZACE

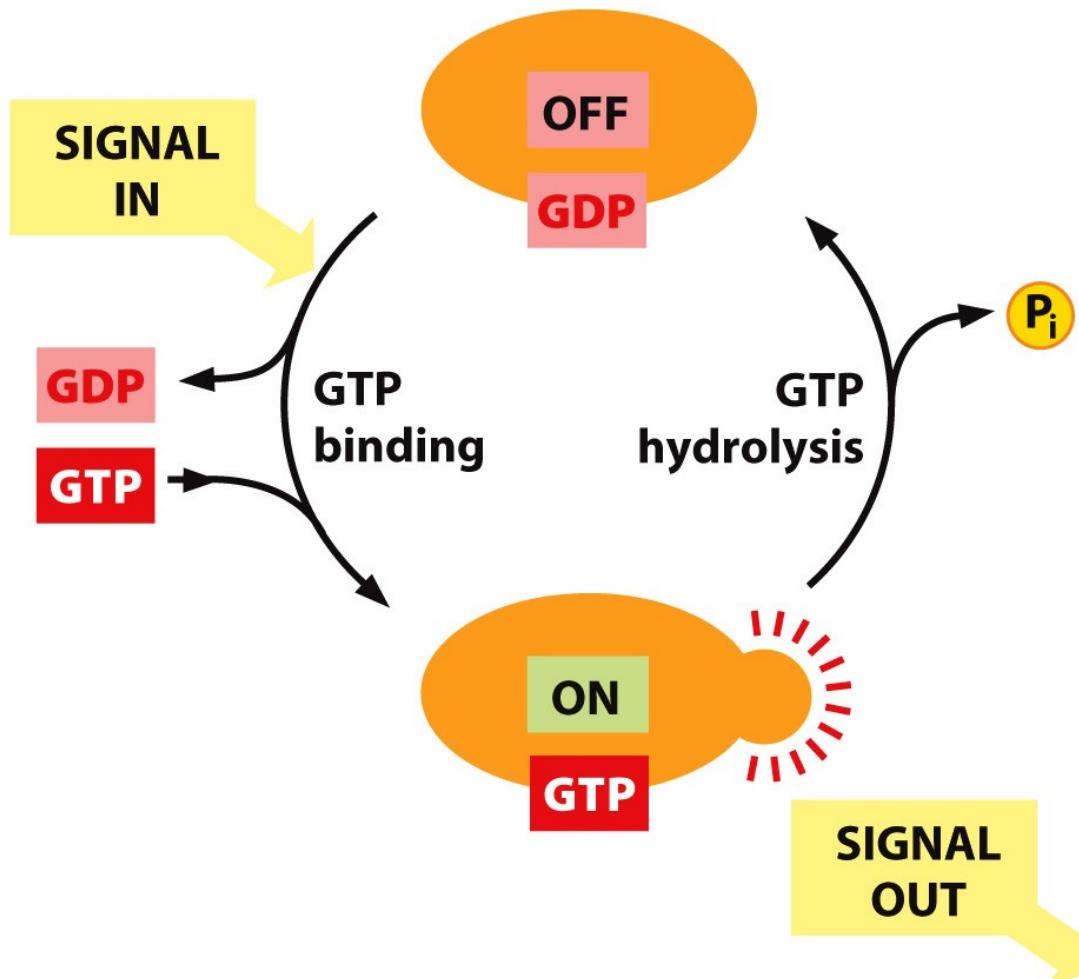
Základní biochemické mechanismy buněčné signalizace

► 3. Nekovalentní záměna GDP za GTP

SIGNALIZACE

Základní mechanismy buněčné signalizace

SIGNALING BY GTP BINDING

SIGNALIZACE

Základní mechanismy buněčné signalizace

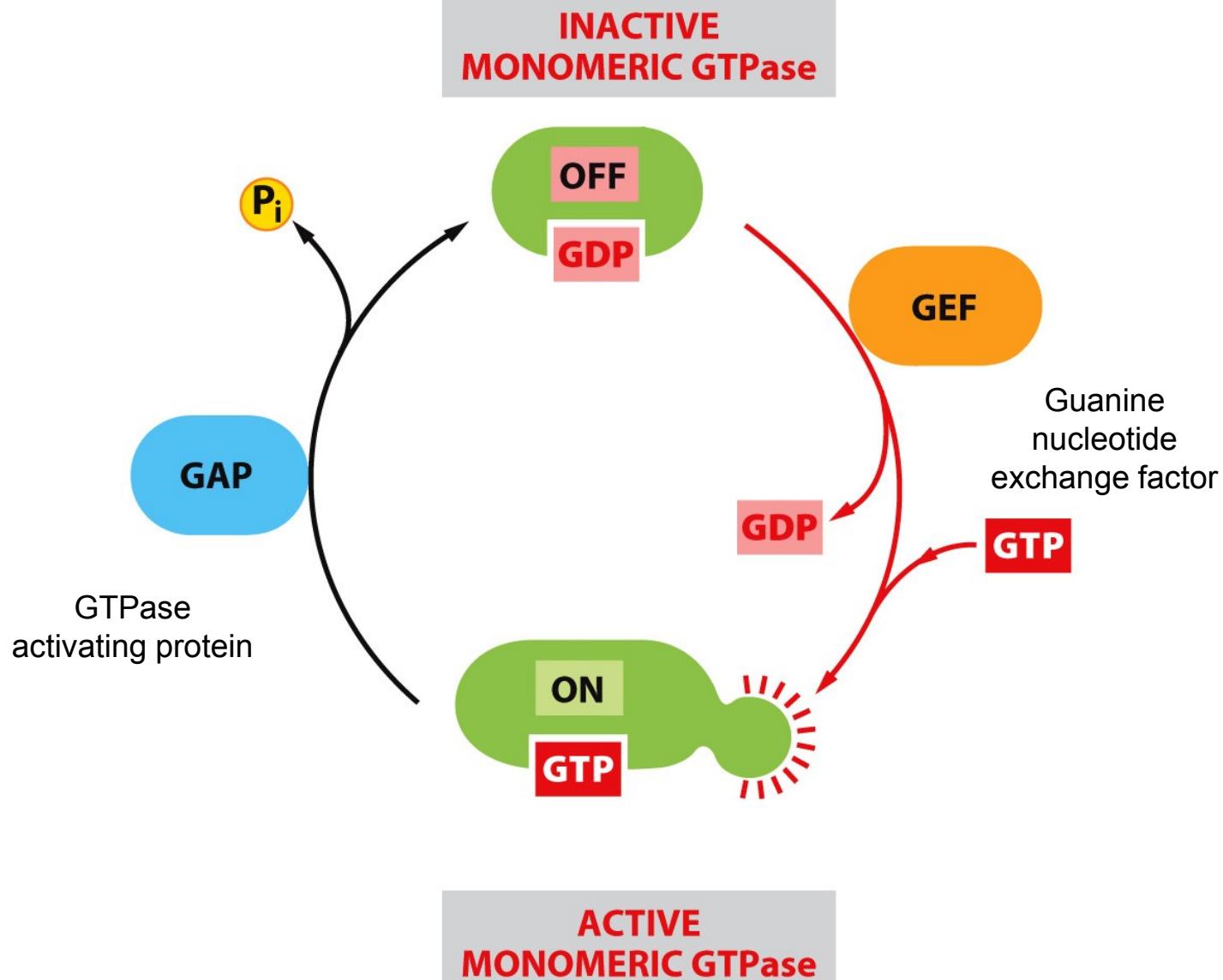

Figure 15-8 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Signální molekuly často tvoří velké uspořádané komplexy, které organizují efektivní přenos signálu

- ▶ Na cytoplazmatických „lešeních“ (scaffolding proteinech)
- ▶ Na receptorech
- ▶ Na membránových doménách

SIGNALIZATION

PREFORMED SIGNALING COMPLEX ON A SCAFFOLD PROTEIN

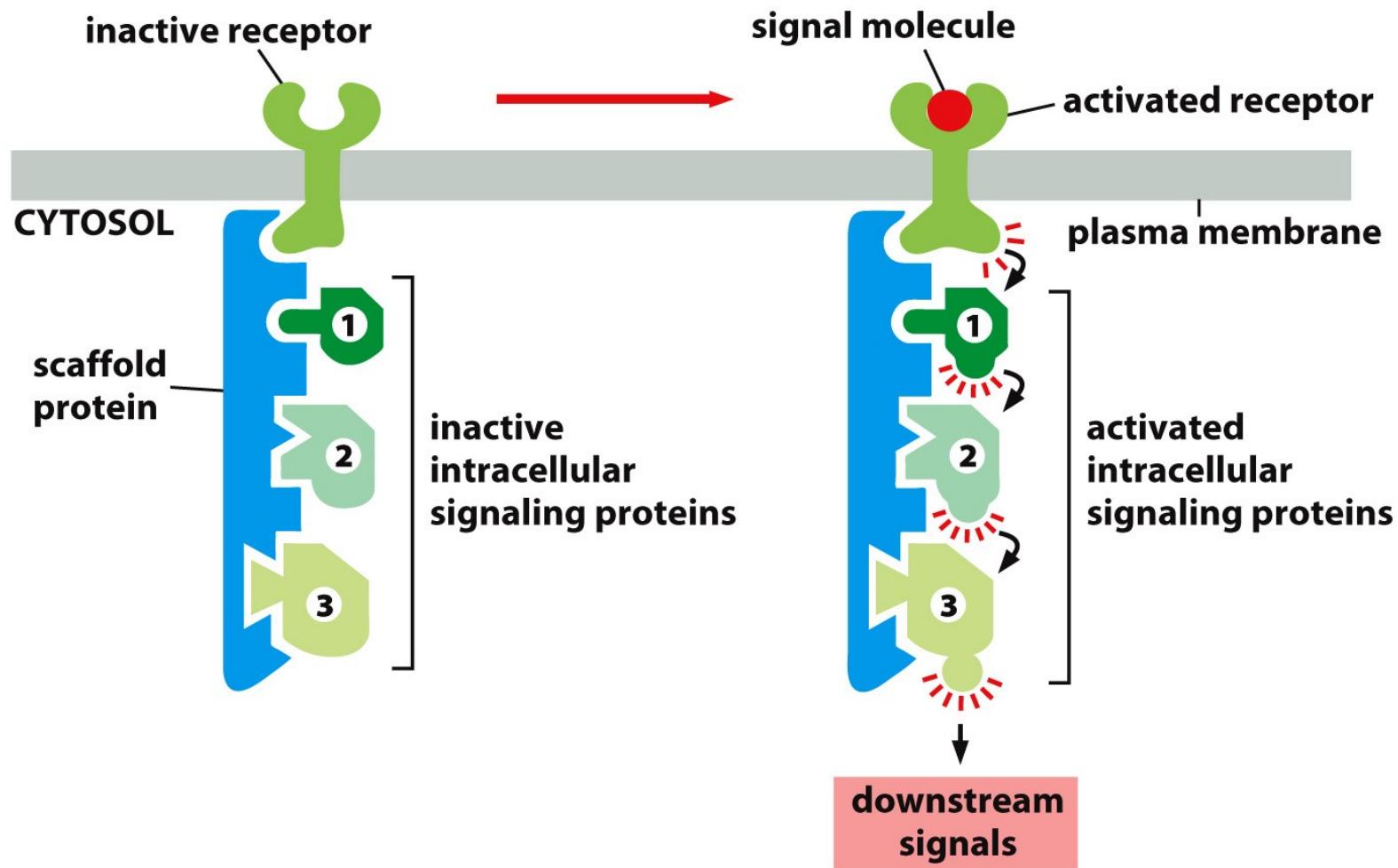

Figure 15-10a Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

ASSEMBLY OF SIGNALING COMPLEX ON AN ACTIVATED RECEPTOR

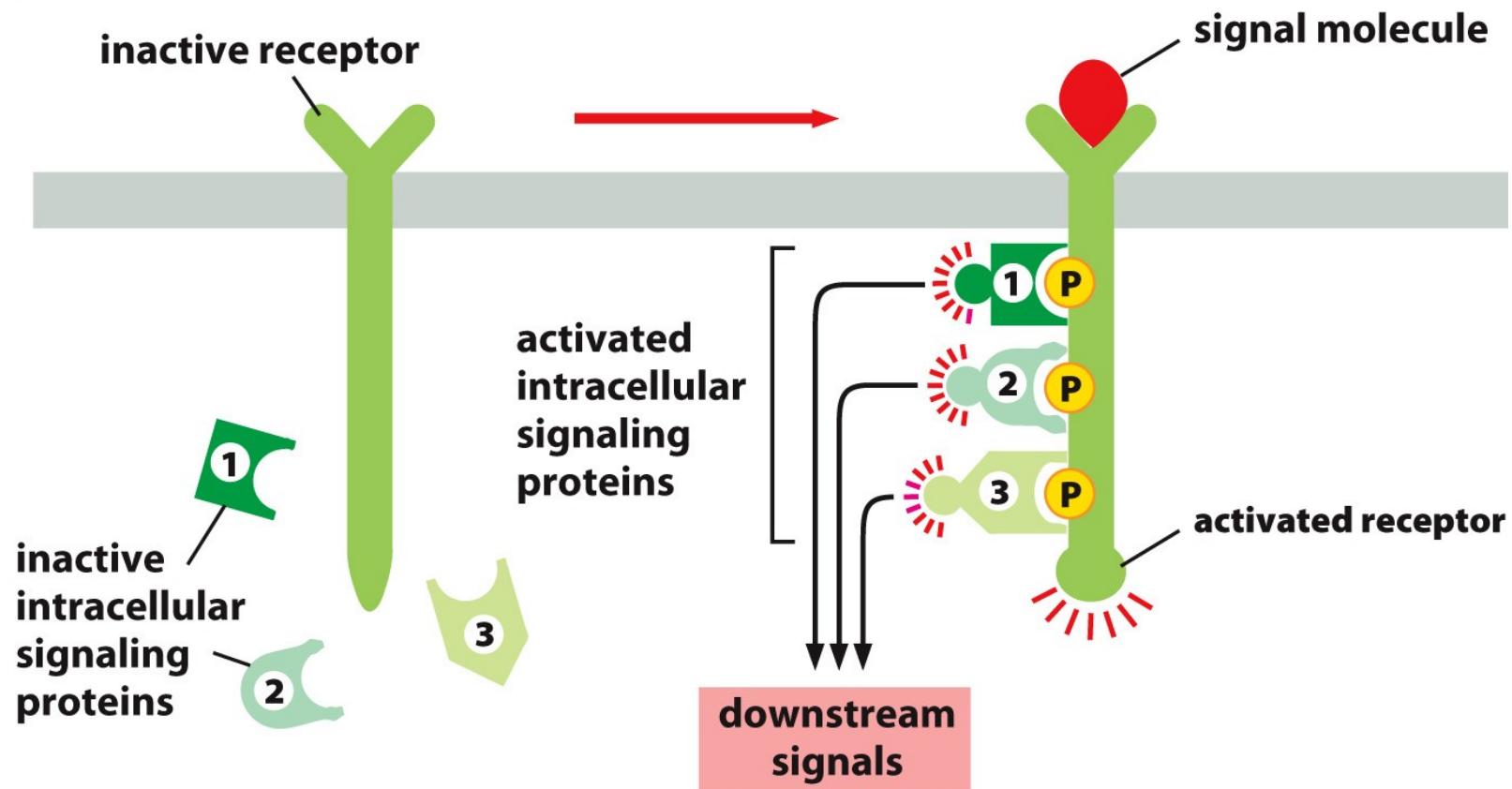

Figure 15-10b Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZA**E**

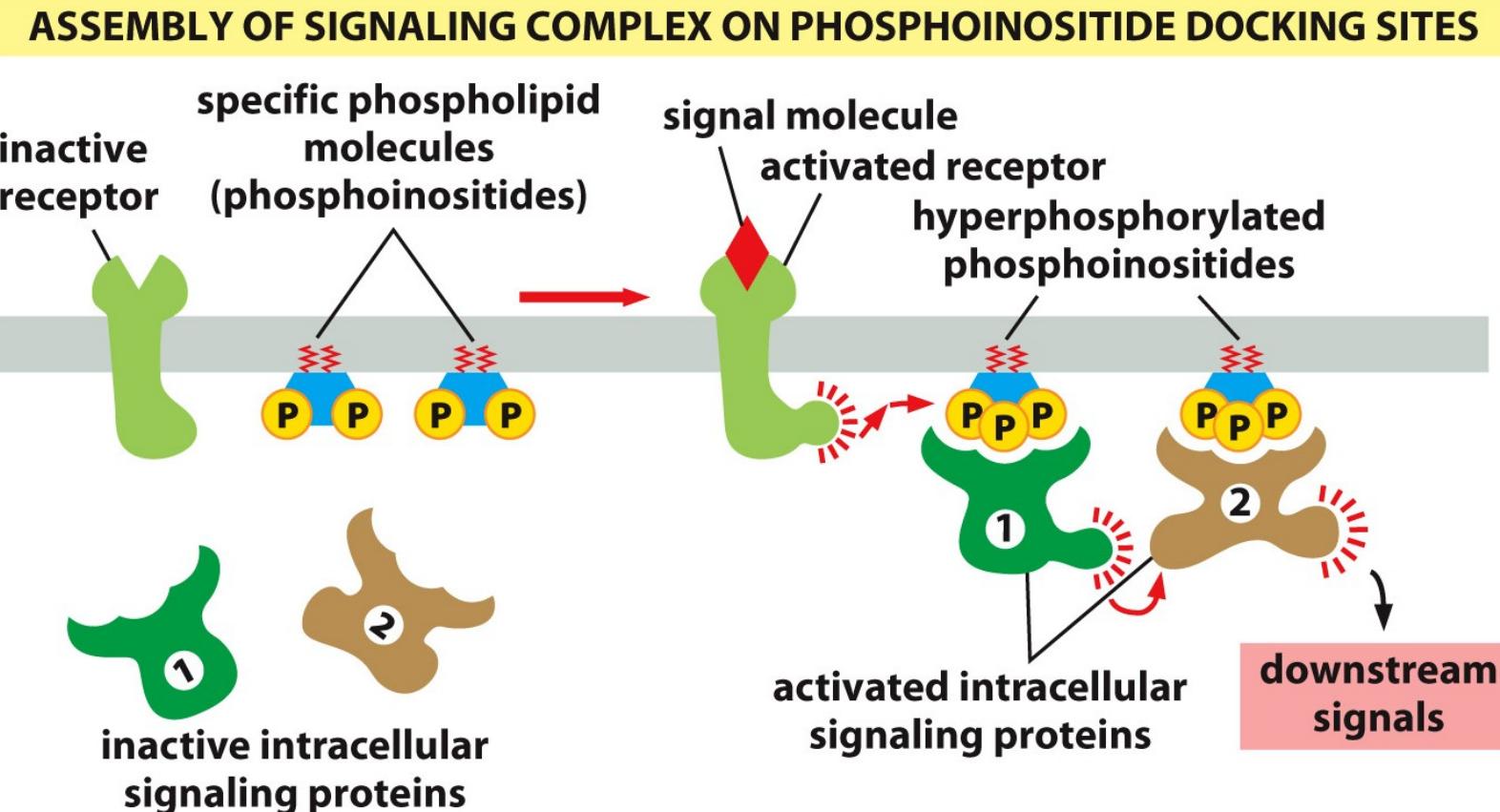

Figure 15-10c Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Proteinové domény a organizace signálních komplexů

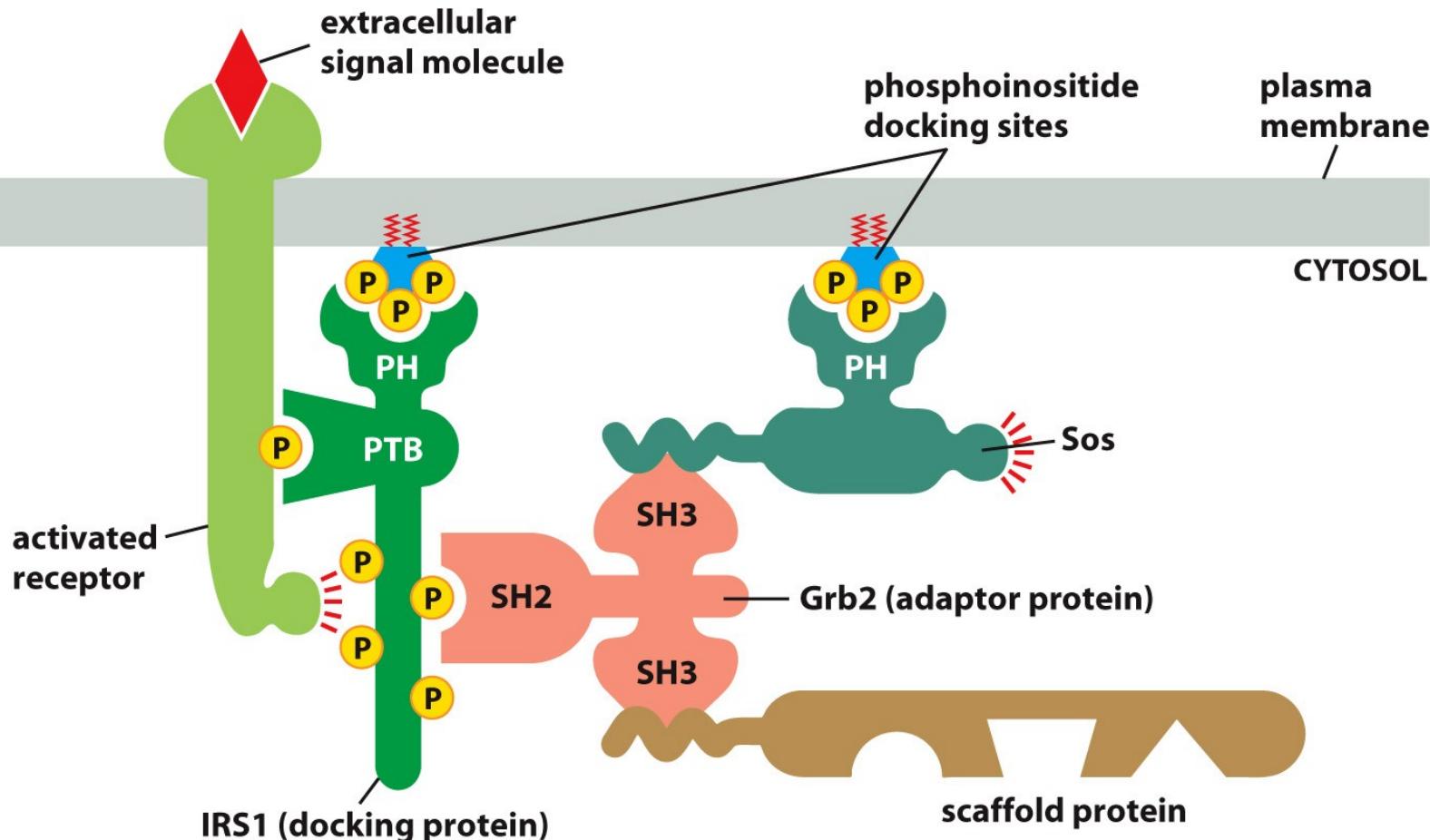

Figure 15-11 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Jednotlivé signální dráhy interagují a koordinují se

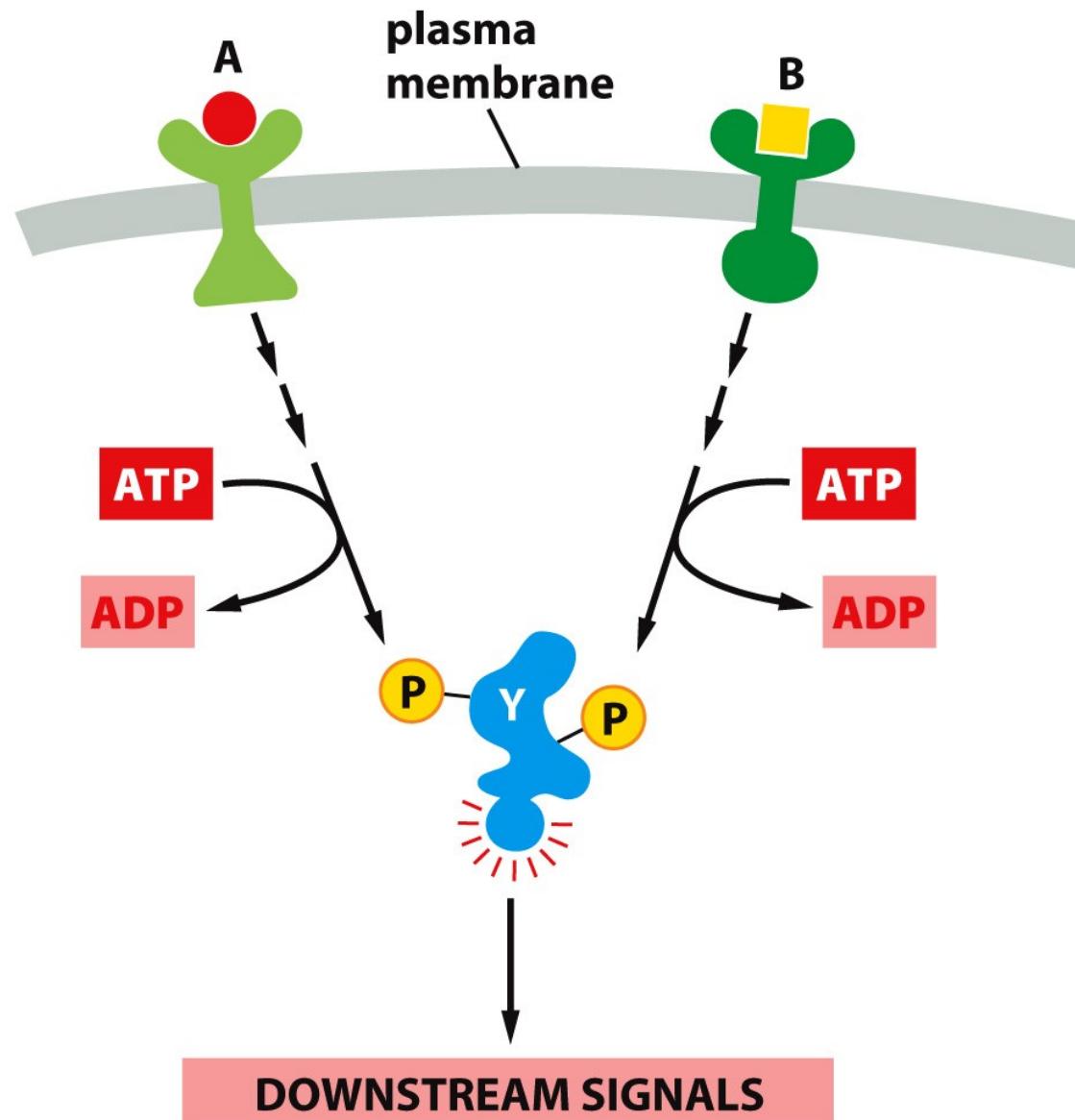

Figure 15-12 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Různé signální kaskády probíhají různou rychlostí

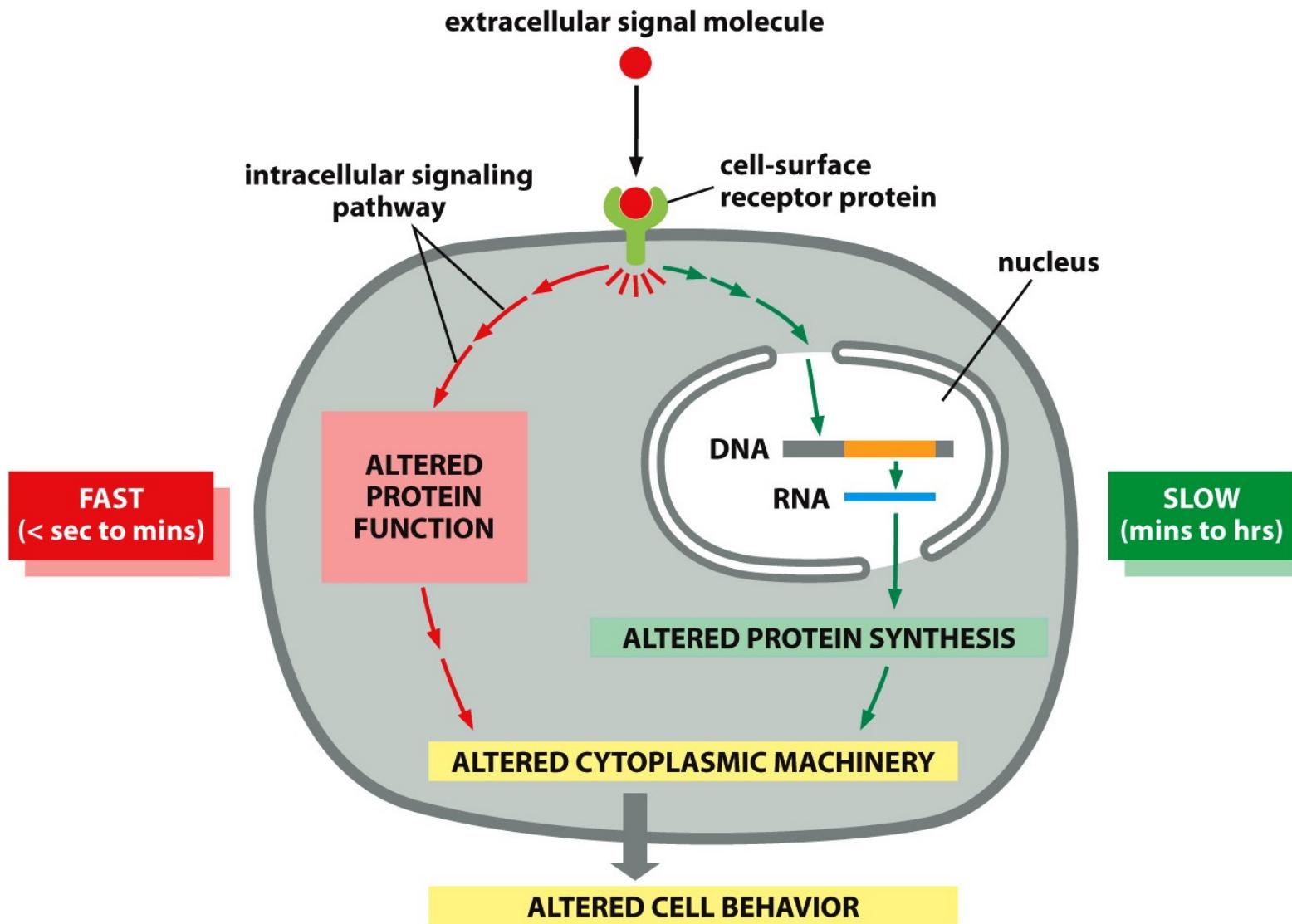

Figure 15-13 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Pozitivní a negativní zpětná vazba

- ▶ Jsou dva základní principy, které regulují intenzitu a délku trvání signálu

SIGNALIZACE

Pozitivní a negativní zpětná vazba

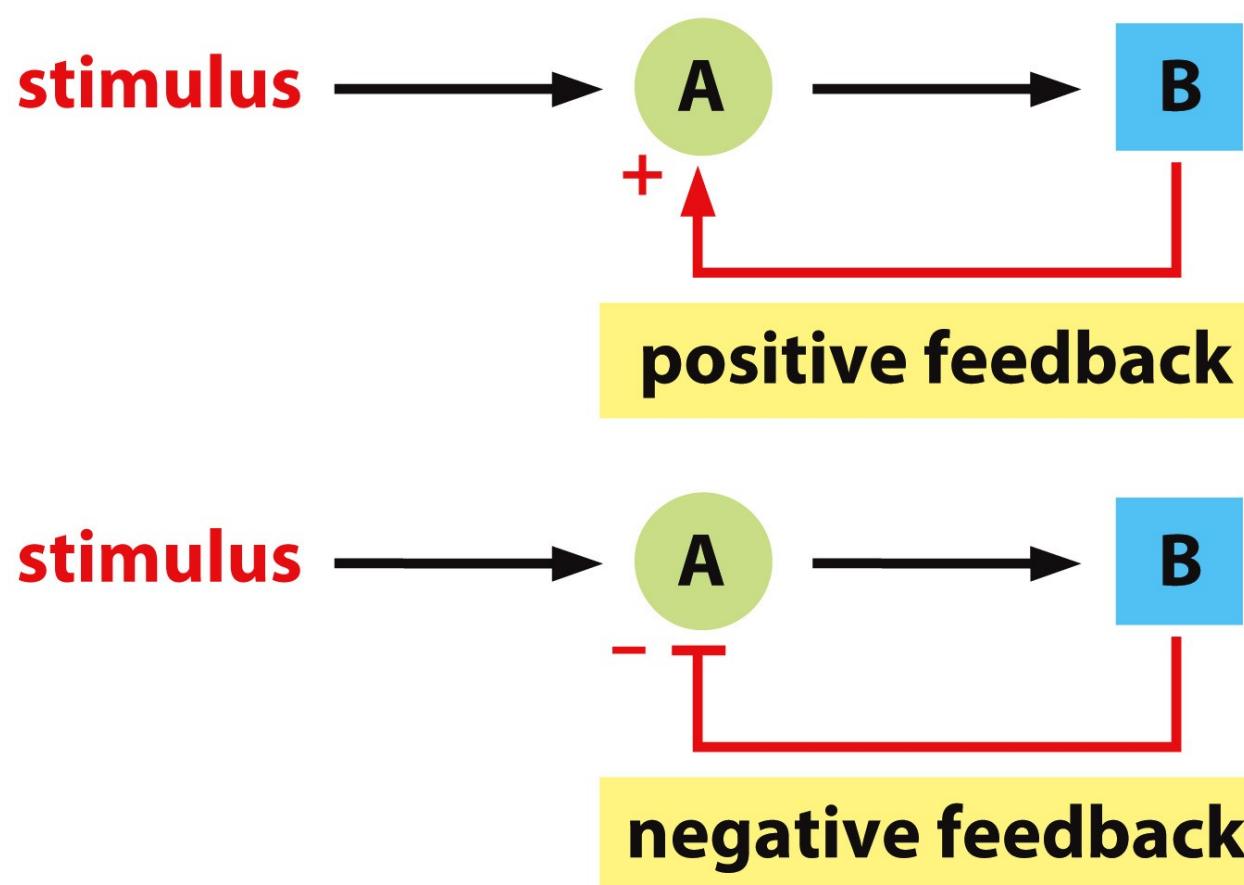

Figure 15-17 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Pozitivní a negativní zpětná vazba

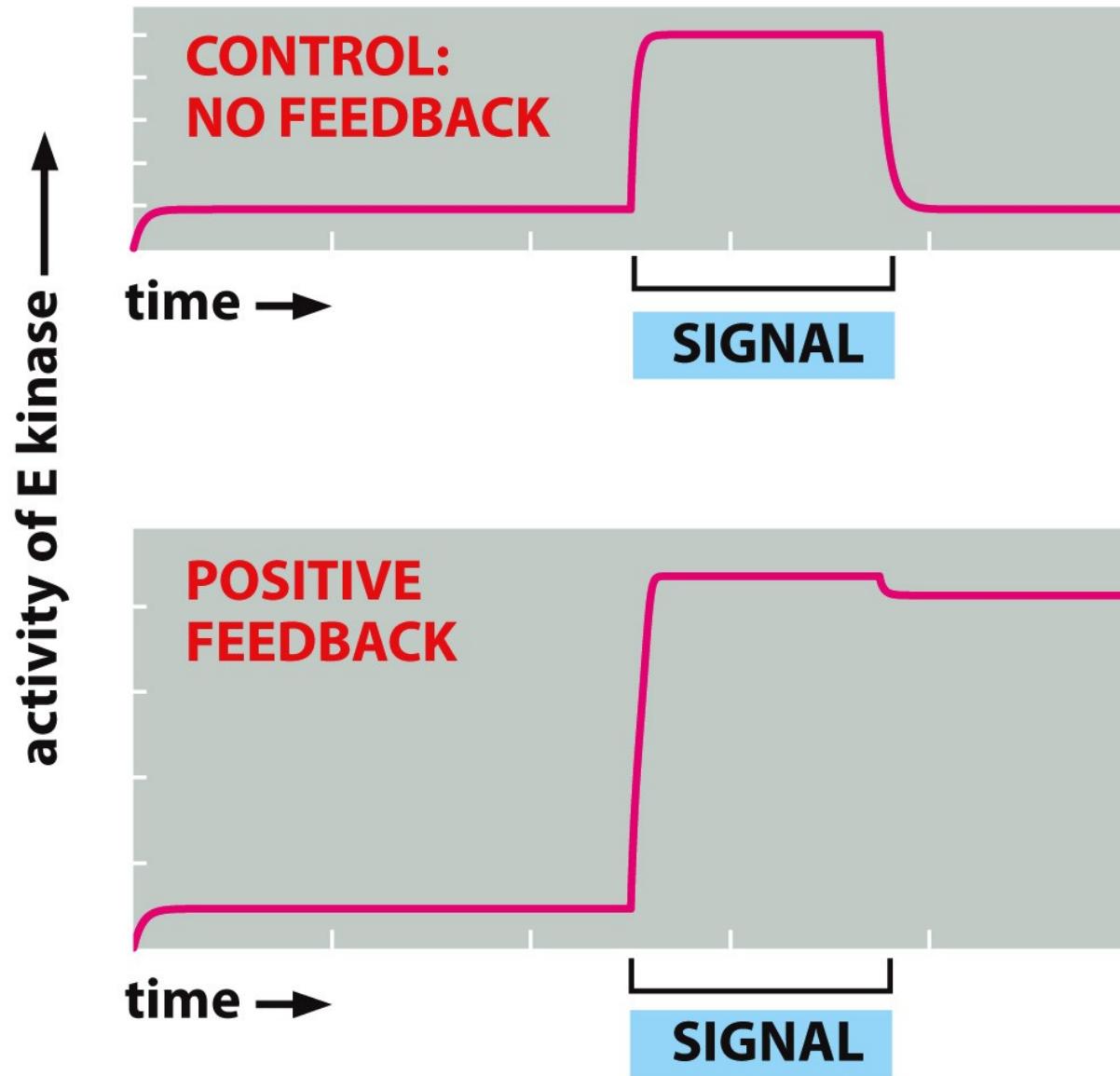

Figure 15-18b Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Pozitivní a negativní zpětná vazba

POSITIVE FEEDBACK

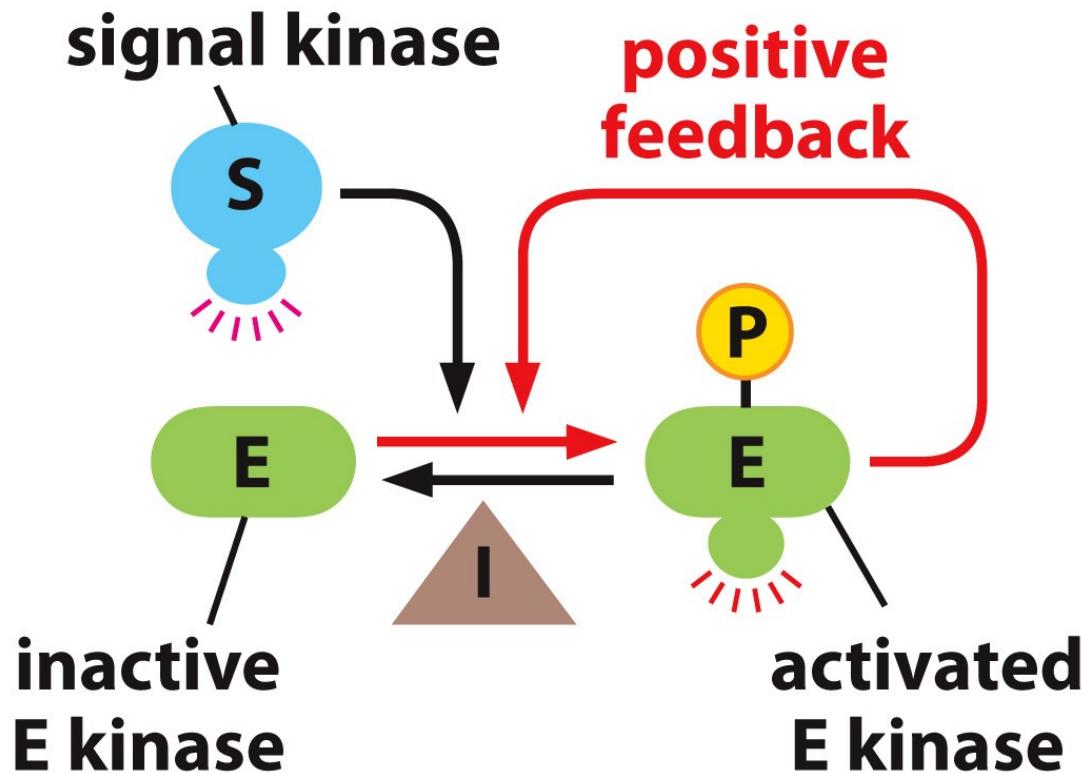

Figure 15-18a Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Pozitivní a negativní zpětná vazba

NEGATIVE FEEDBACK

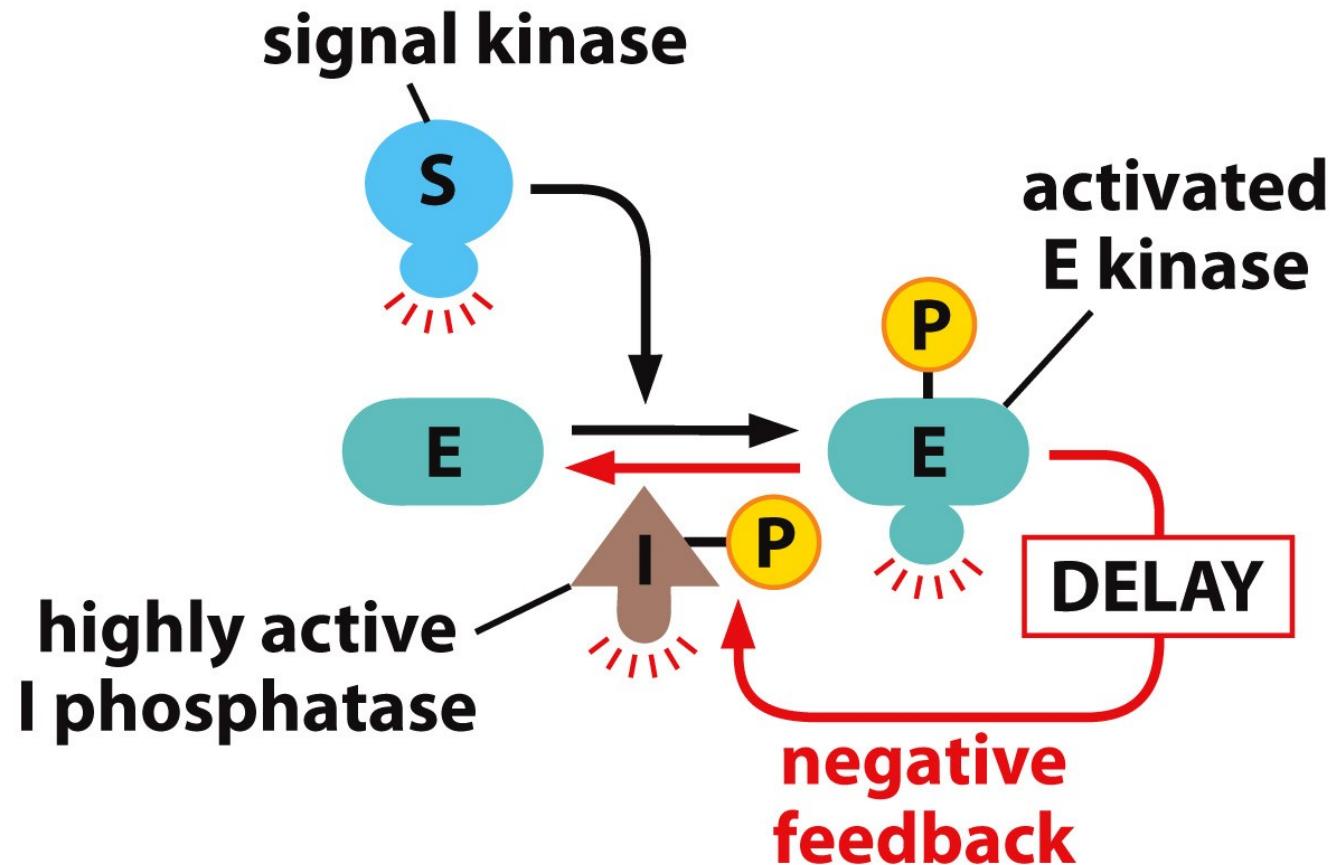
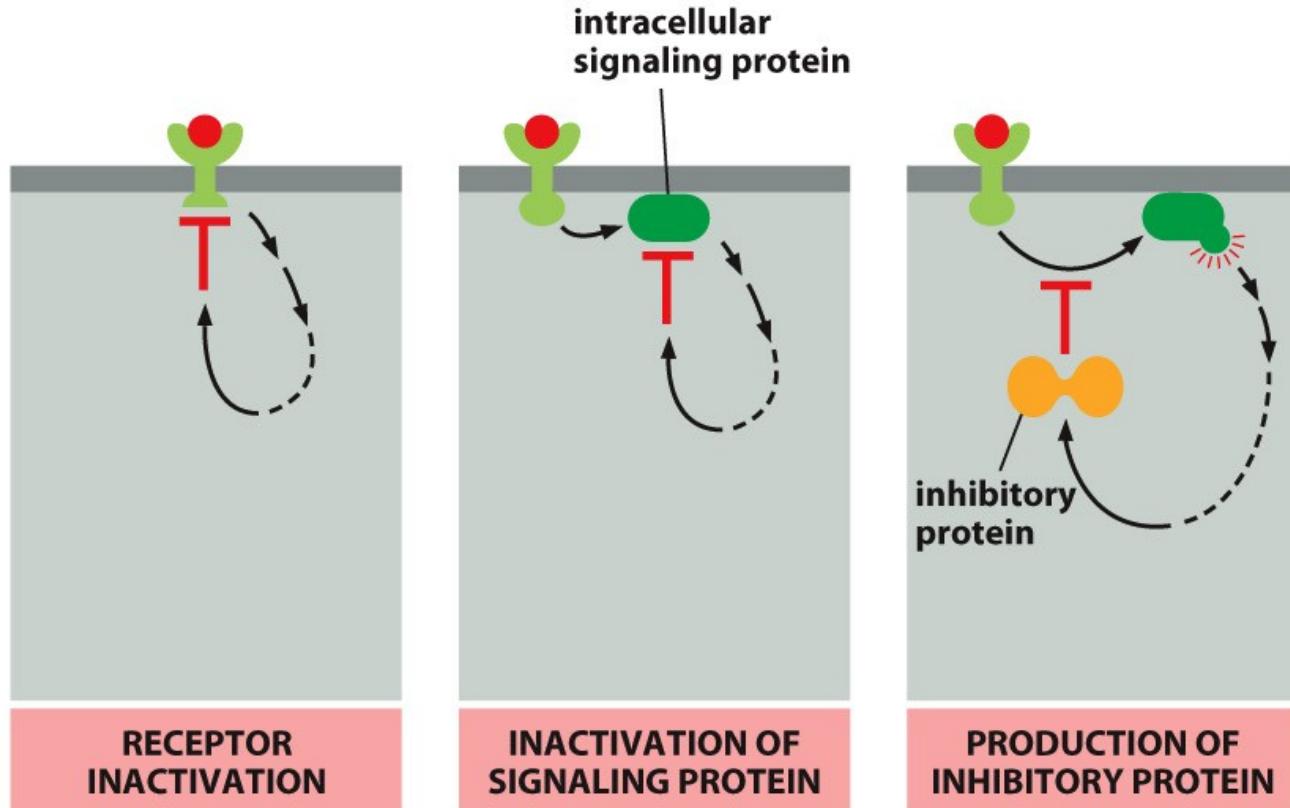

Figure 15-18c Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

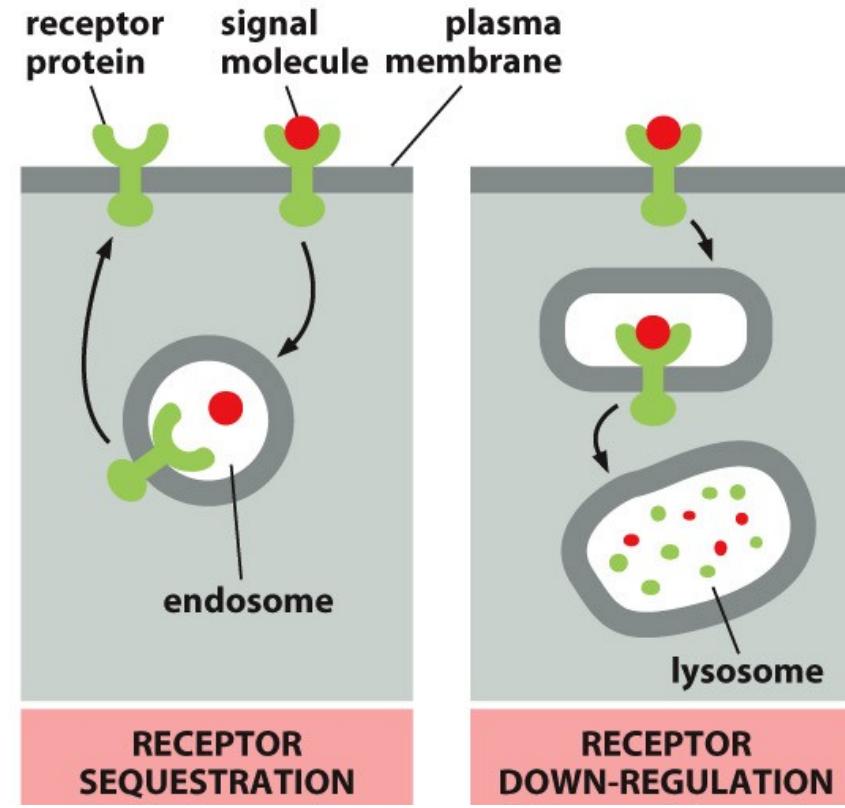
SIGNALIZACE

Mechanismy negativní zpětné vazby

SIGNALIZACE

Mechanismy negativní zpětné vazby

SIGNALIZACE

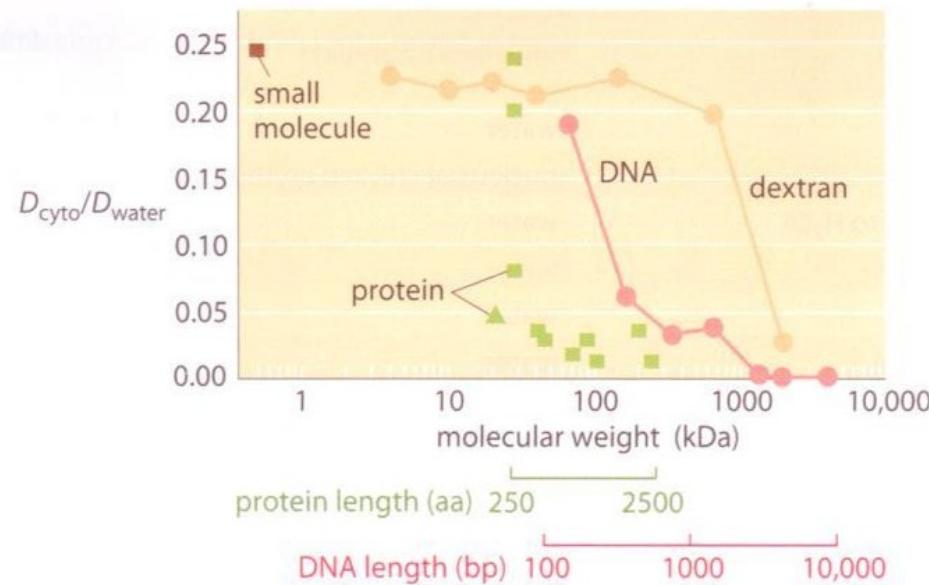
Druhý posel

molecule	measured context	diffusion coefficient ($\mu\text{m}^2/\text{s}$)	BNID
H_2O	water	2000	104087, 106703
H_2O	nucleus of chicken erythrocyte	200	104645
H^+ (from H_3O^+ to H_2O)	water	7000	106702
O_2	water	2000	104440
CO_2	water	2000	102625
tRNA (≈ 20 kDa)	water	100	107933, 107935
protein (≈ 30 kDa GFP)	water	100	100301
protein (≈ 30 kDa GFP)	eukaryotic cell (CHO) cytoplasm	30	101997
protein (≈ 30 kDa GFP)	rat liver mitochondria	30	100300
protein (NLS-EGFP)	cytoplasm of <i>D. melanogaster</i> embryo	20	109209
protein (≈ 30 kDa)	<i>E. coli</i> cytoplasm	7–8	100193, 107985
protein (≈ 40 kDa)	<i>E. coli</i> cytoplasm	2–4	107985
protein (≈ 70 – 250 kDa)	<i>E. coli</i> cytoplasm	0.4–2	107985
protein (≈ 140 kDa Tar-YFP)	<i>E. coli</i> membrane	0.2	107985
protein (≈ 70 kDa LacY-YFP)	<i>E. coli</i> membrane	0.03	107985
fluorescent dye (carboxy-fluorescein)	<i>A. thaliana</i> cell wall	30	105033
fluorescent dye (carboxy-fluorescein)	<i>A. thaliana</i> mature root epidermis	3	105034
transcription factor (LacI)	movement along DNA (1D, <i>in vitro</i>)	0.04 $(4 \times 10^5 \text{ bp}^2 \text{s}^{-1})$	102036
morphogen (bicoid-GFP)	cytoplasm of <i>D. melanogaster</i> embryo	7	109199
morphogen (wingless)	wing imaginal disk of <i>D. melanogaster</i>	0.05	101072
mRNA	HeLa nucleus	0.03–0.10	107613
mRNA	various localizations and sizes	0.005–1	110667
ribosome	<i>E. coli</i>	0.04	108596

Table 4-1 A compilation of empirical diffusion constants that shows the dependence on size and cellular context.

SIGNALIZACE

Druhý posel

Figure 4-2 The decrease in the diffusion constant in the cytoplasm with respect to water as molecular weight increases. (Adapted from Verkman AS [2002] *Trends Biochem Sci* 27:27–33.)

Druhý posel

- ▶ Malé molekuly, které jsou produkovány enzymatickými reakcemi nebo uvolňovány iontovými kanály
- ▶ Slouží k amplifikaci signálu
- ▶ Jejich produkce i destrukce jsou lokalizovány, což umožňuje jejich kontrolu v čase a prostoru

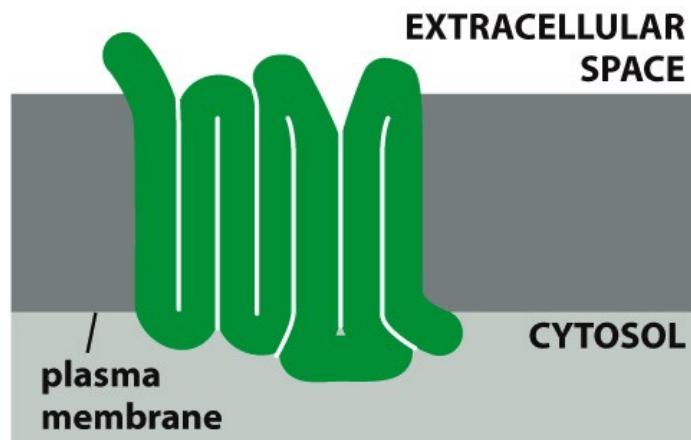
SIGNALIZACE

Příklady nejznámějších signálních kaskád: Mechanismy přenosu signálu a regulace

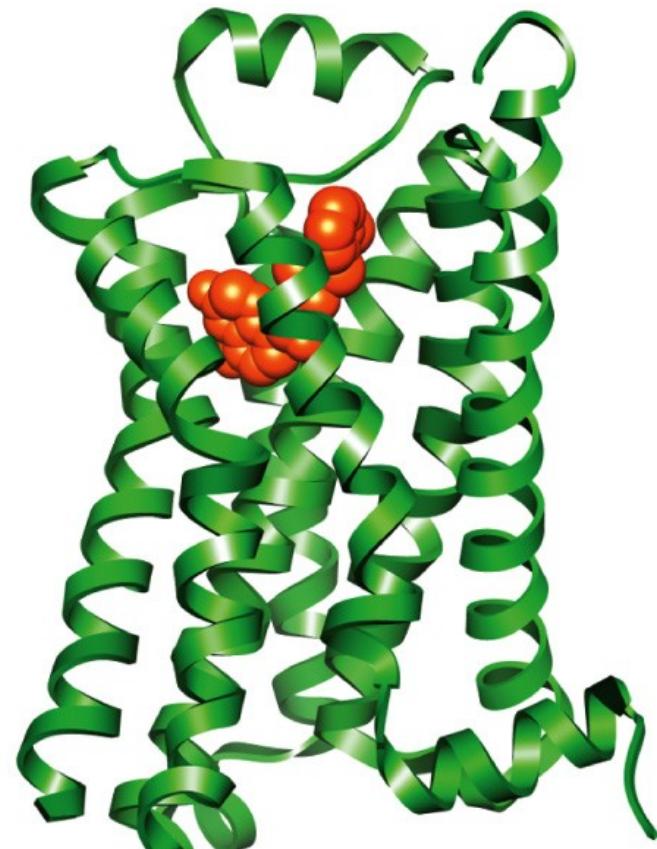
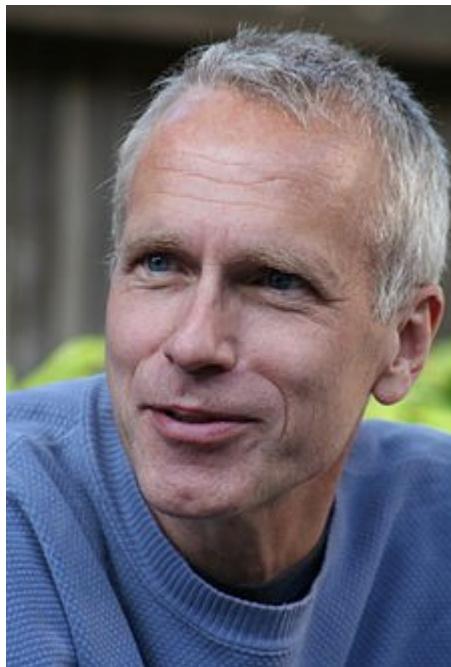
	cAMP System	Phosphoinositol system	cGMP System	Tyrosine kinase system
First Messenger (signální molekula)	ACTH, ANP, CRH, CT, FSH, Glucagon, hCG, LH, MSH, PTH, TSH	AGT, GnRH, GHRH, Oxytocin, TRH	ANP, Nitric oxide	INS, IGF, PDGF
Signal Transducer	GPCR	GPCR	-	RTK
Primary effector	Adenylyl cyclase	Phospholipase C	guanylate cyclase	RasGEF (Grb2-Sos)
Second messenger (druhý posel)	cAMP (cyclic adenosine monophosphate)	IP3; DAG; Ca2+	cGMP	Ras.GTP (Small G Protein)
Secondary effector	protein kinase A	protein kinase C; CaM kinase	protein kinase G	MAP3K (c-Raf)

SIGNALIZACE

Receptory spřažené s G proteiny (GPCR)

(A)

(B)

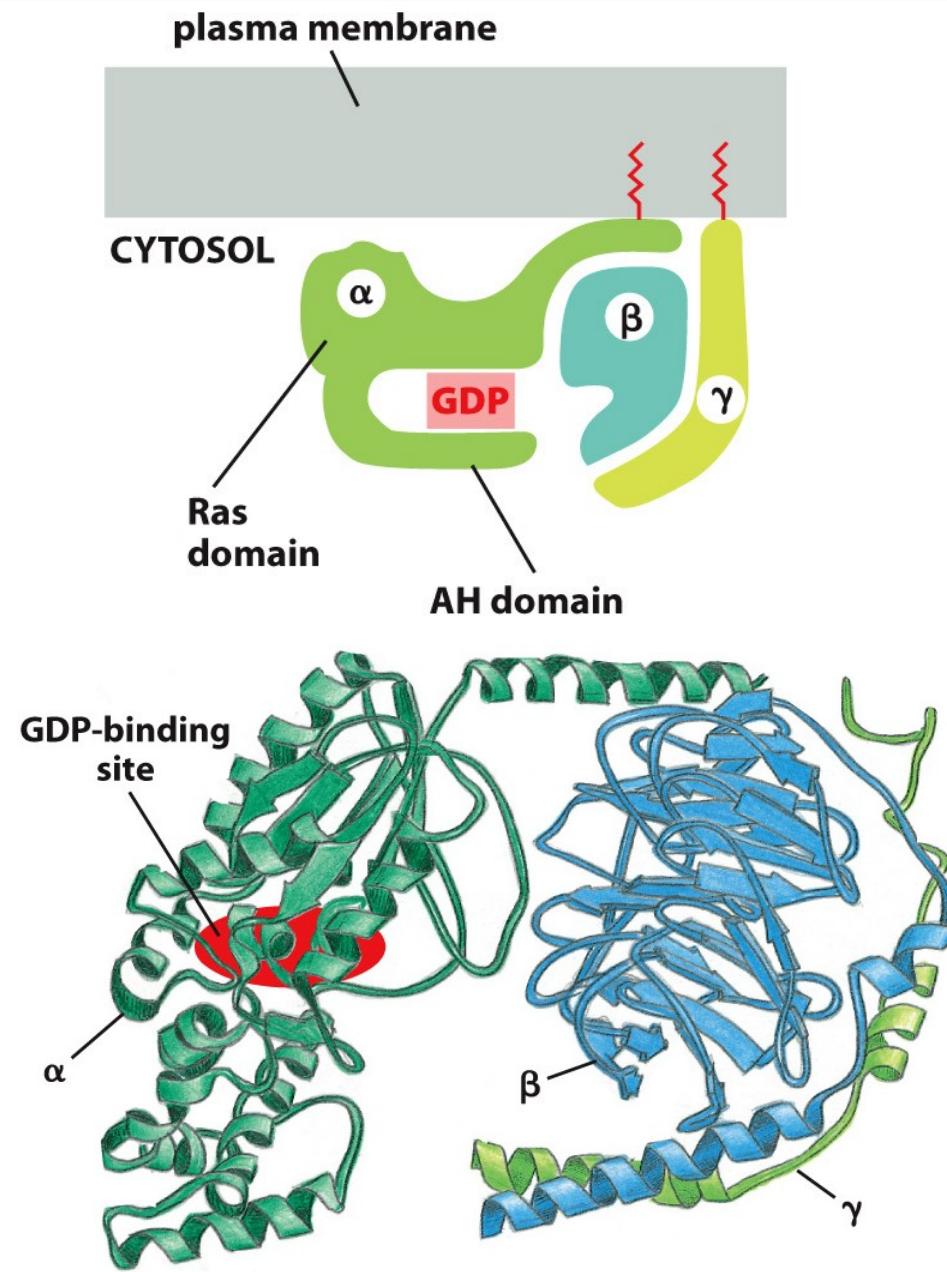
Figure 15-21 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

Brian Kobilka – Nobelova cena 2012

!!!ZÍTRA!!!

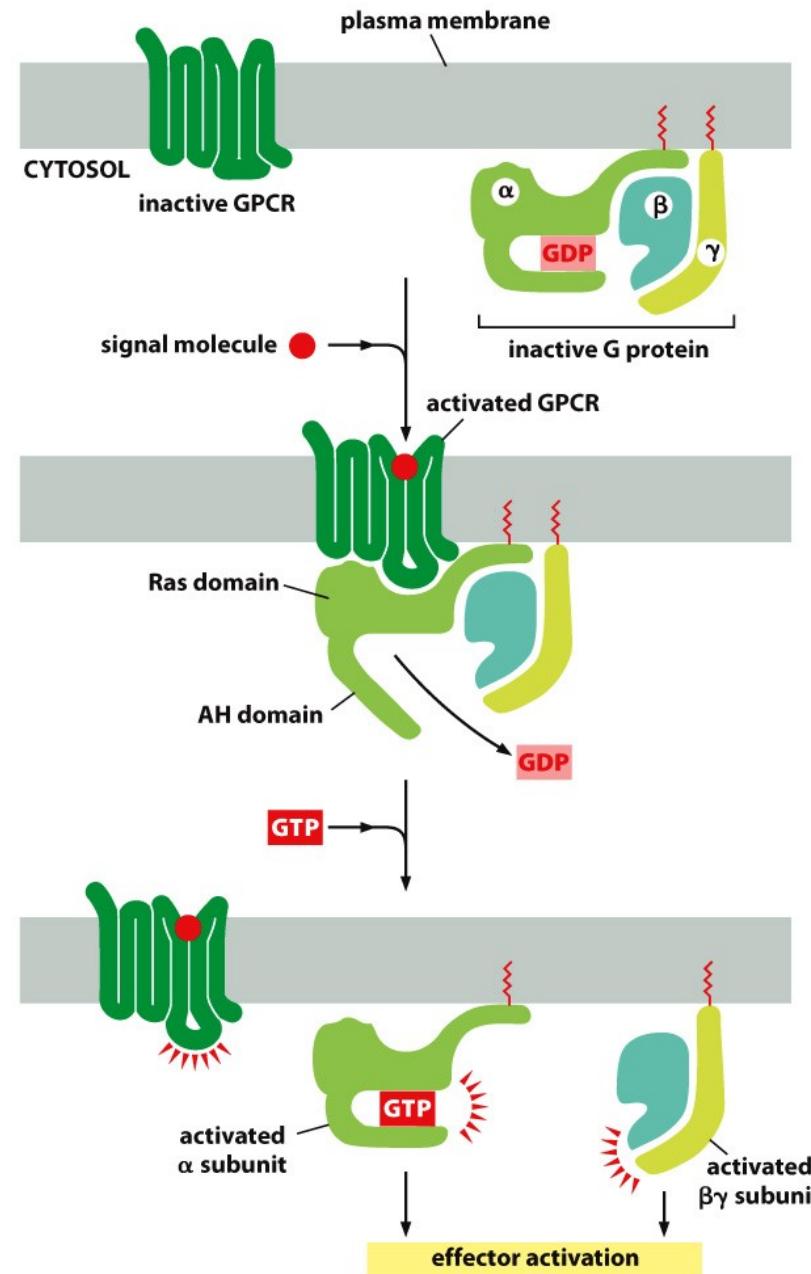
SIGNALIZACE

Receptory spřažené s G proteiny (GPCR)

SIGNALIZACE

Receptory spřažené s G proteiny – trimerické G proteiny

SIGNALIZACE

Zajímavost:

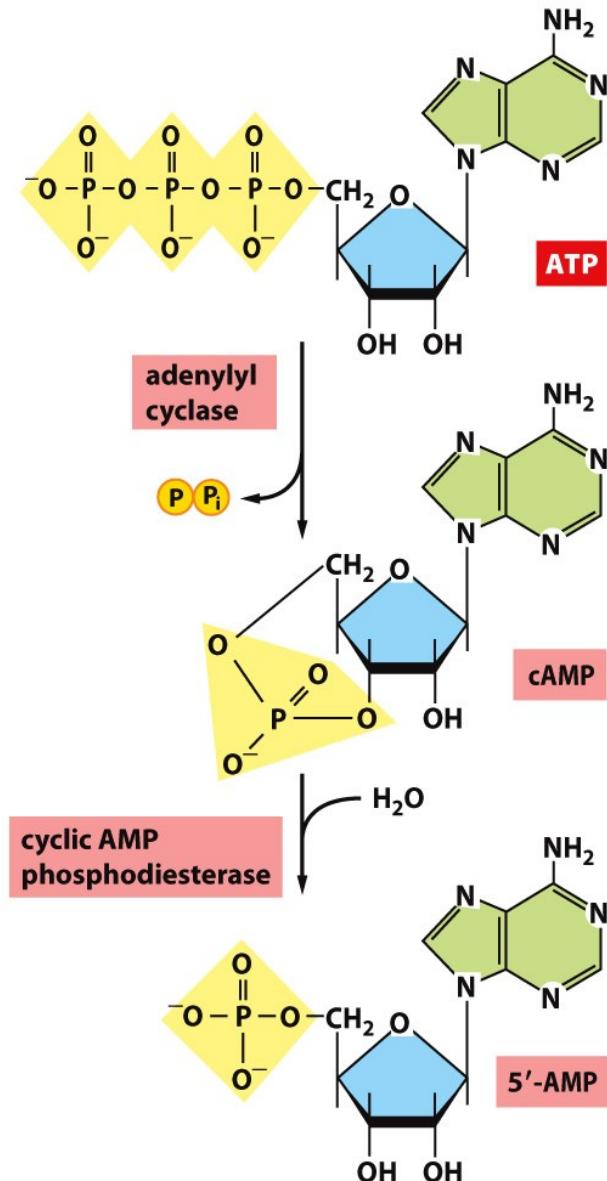
If you had to make a wild guess about the target of a certain drug, your best odds are with “G-protein coupled receptor.” Drugs targeting members of this integral membrane protein superfamily, which transmit chemical signals into a wide array of different cell types, represent the core of modern medicine. They account for the majority of best-selling drugs and about 40% of all prescription pharmaceuticals on the market.

Many important categories of routinely used drugs target GPCRs, including angiotensin receptor blockers (ARBs) for hypertension, bronchodilators for asthma, antihistamines for allergy, and H₂ blockers for acid reflux. Indeed, a number of world's top 10 best-selling drugs, including Advair Diskus (fluticasone propionate and salmeterol – for asthma), and Abilify (aripiprazole - antipsychoticum), target GPCRs.

SIGNALIZACE

Cyklický AMP – adenylyl cykláza vs. fosfodiesteráza

cAMP je typický druhý posel
asociovaný s GPCR

SIGNALIZACE

Cyklický AMP – aktivuje protein kinázu A (PKA)

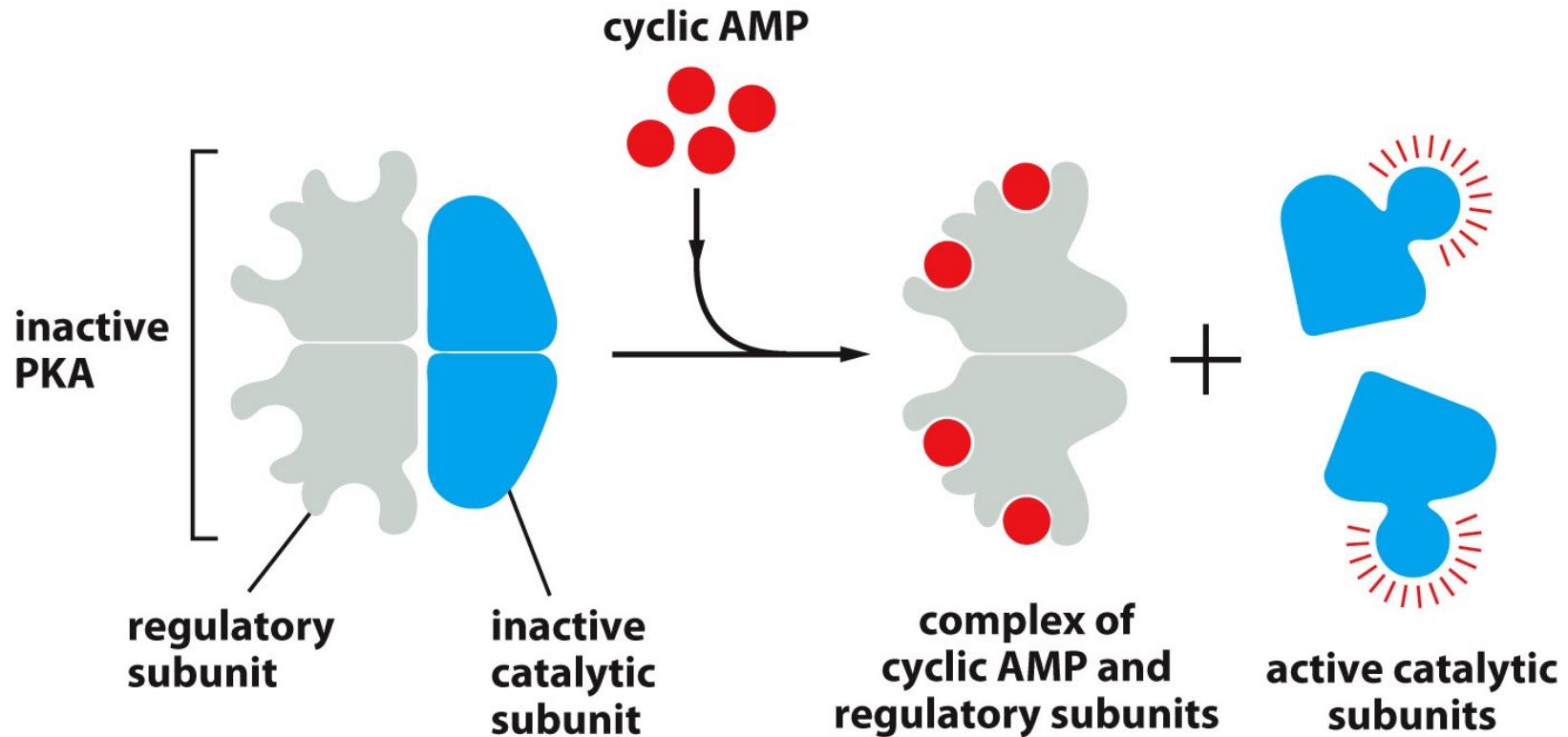
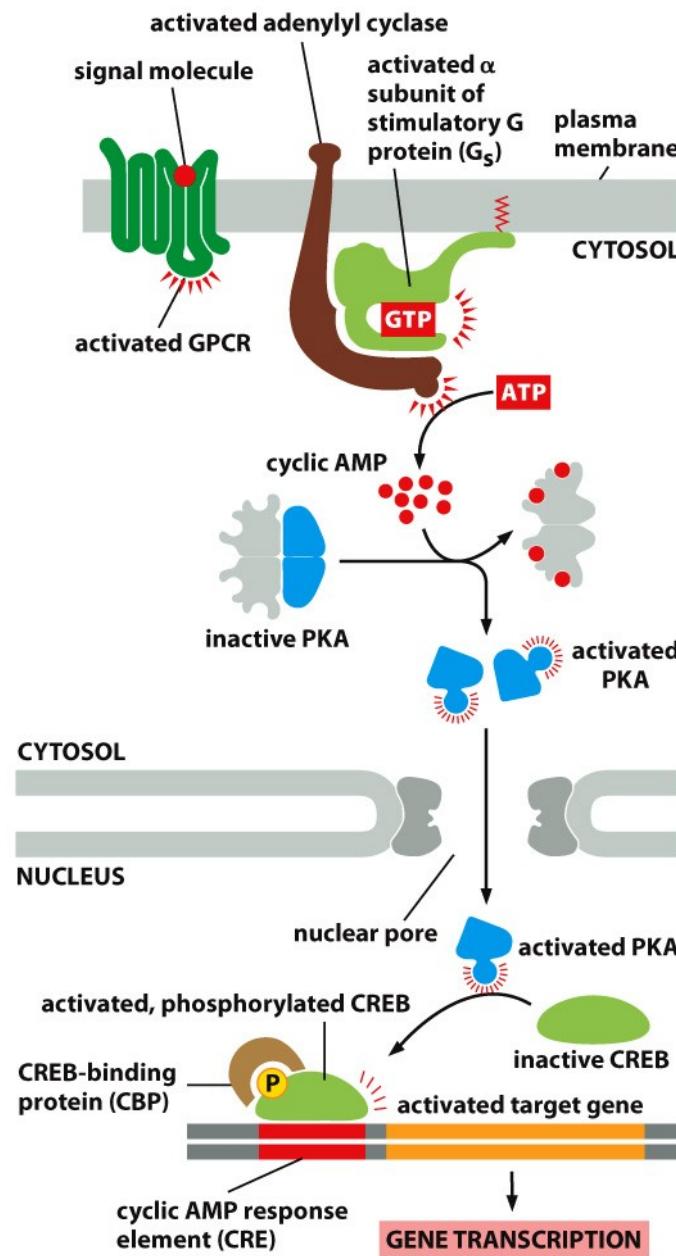
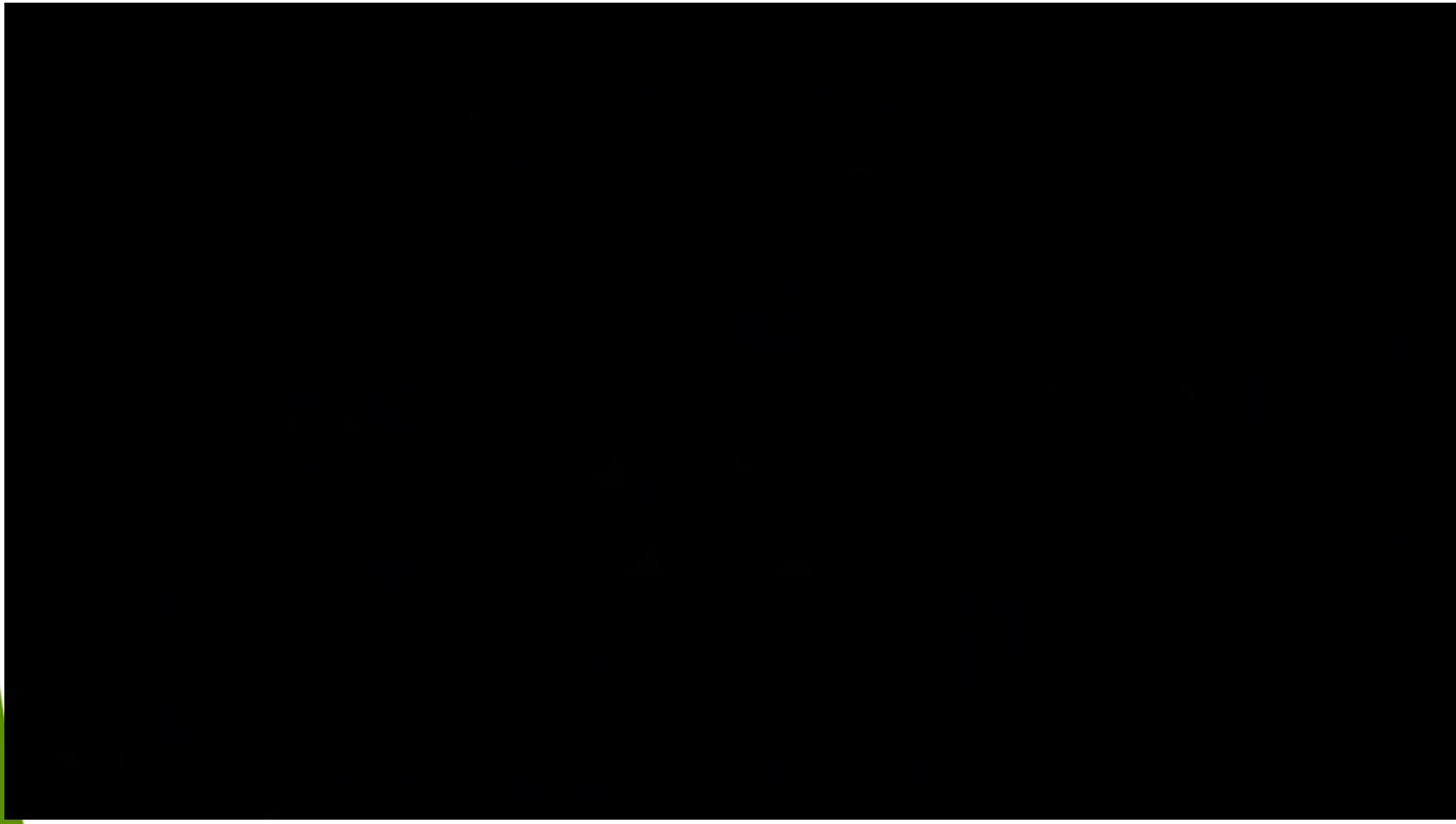

Figure 15-26 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

SIGNALIZACE

SIGNALIZACE

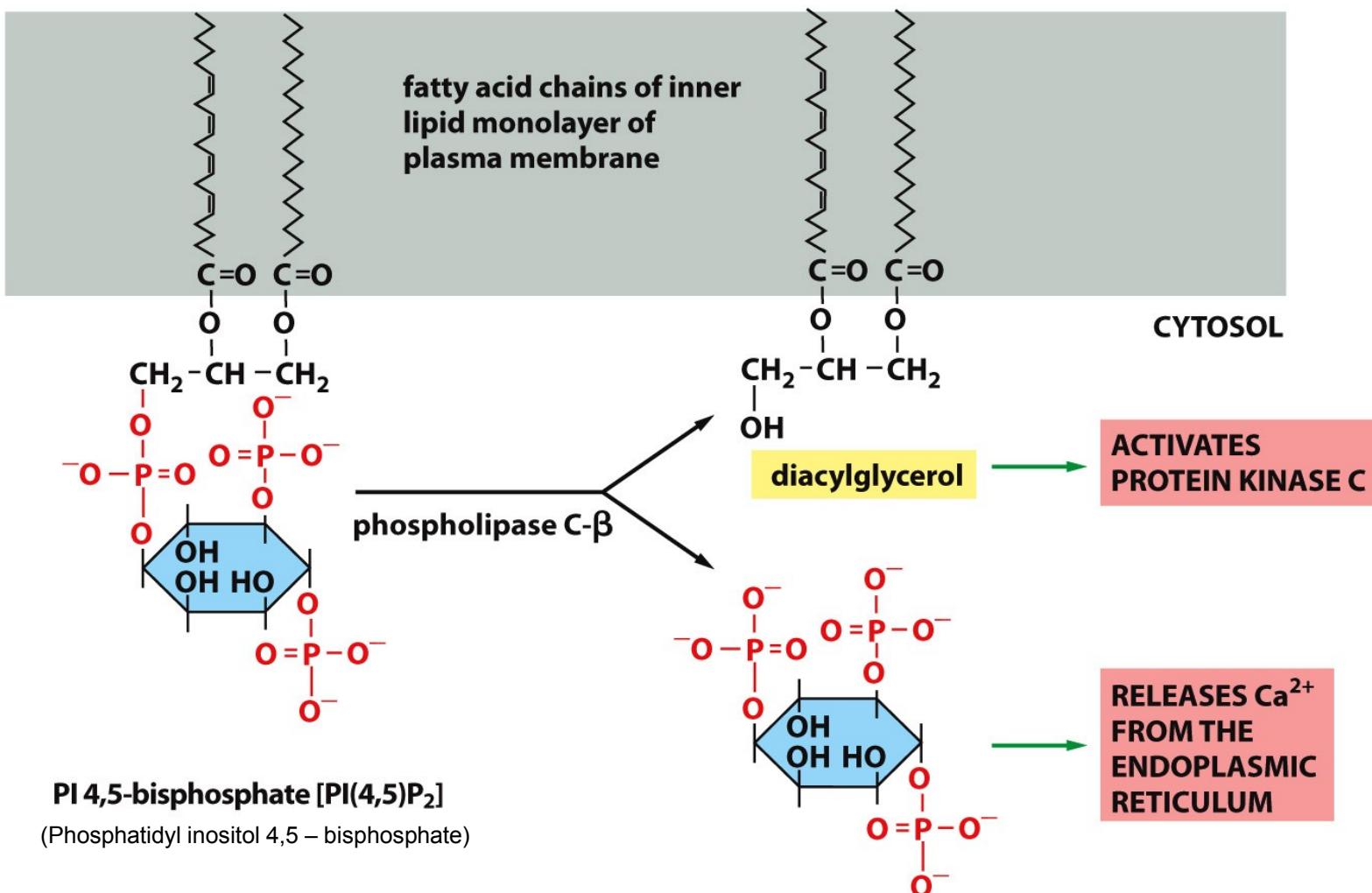
TABLE 15–1 Some Hormone-induced Cell Responses Mediated by Cyclic AMP

Target tissue	Hormone	Major response
Thyroid gland	Thyroid-stimulating hormone (TSH)	Thyroid hormone synthesis and secretion
Adrenal cortex	Adrenocorticotropic hormone (ACTH)	Cortisol secretion
Ovary	Luteinizing hormone (LH)	Progesterone secretion
Muscle	Adrenaline	Glycogen breakdown
Bone	Parathormone	Bone resorption
Heart	Adrenaline	Increase in heart rate and force of contraction
Liver	Glucagon	Glycogen breakdown
Kidney	Vasopressin	Water resorption
Fat	Adrenaline, ACTH, glucagon, TSH	Triglyceride breakdown

Table 15-1 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

GPCR aktivují i lipidické druhé posly přes fosfolipázu C

SIGNALIZACE

SIGNALIZAZIONE

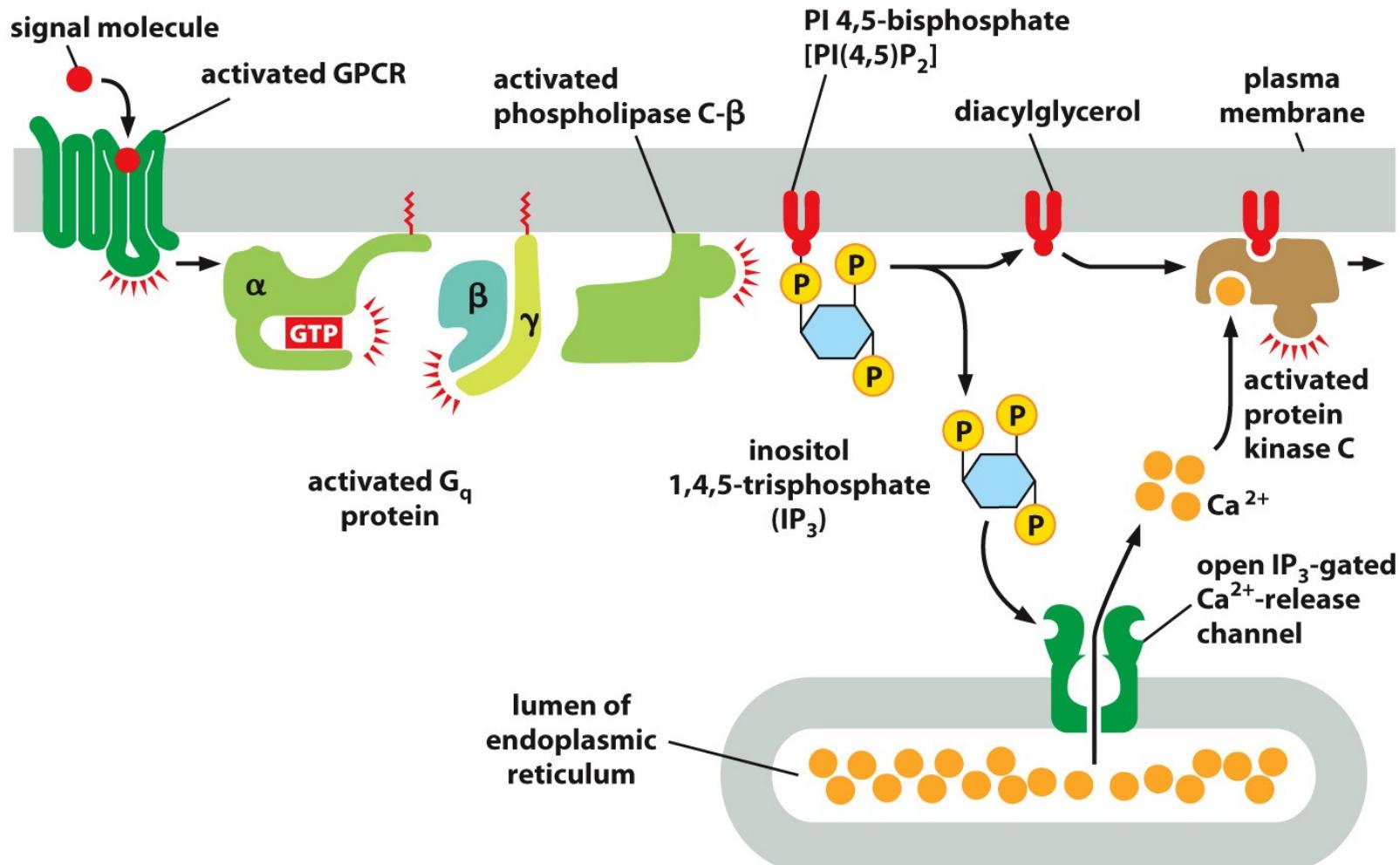

Figure 15-29 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZATION

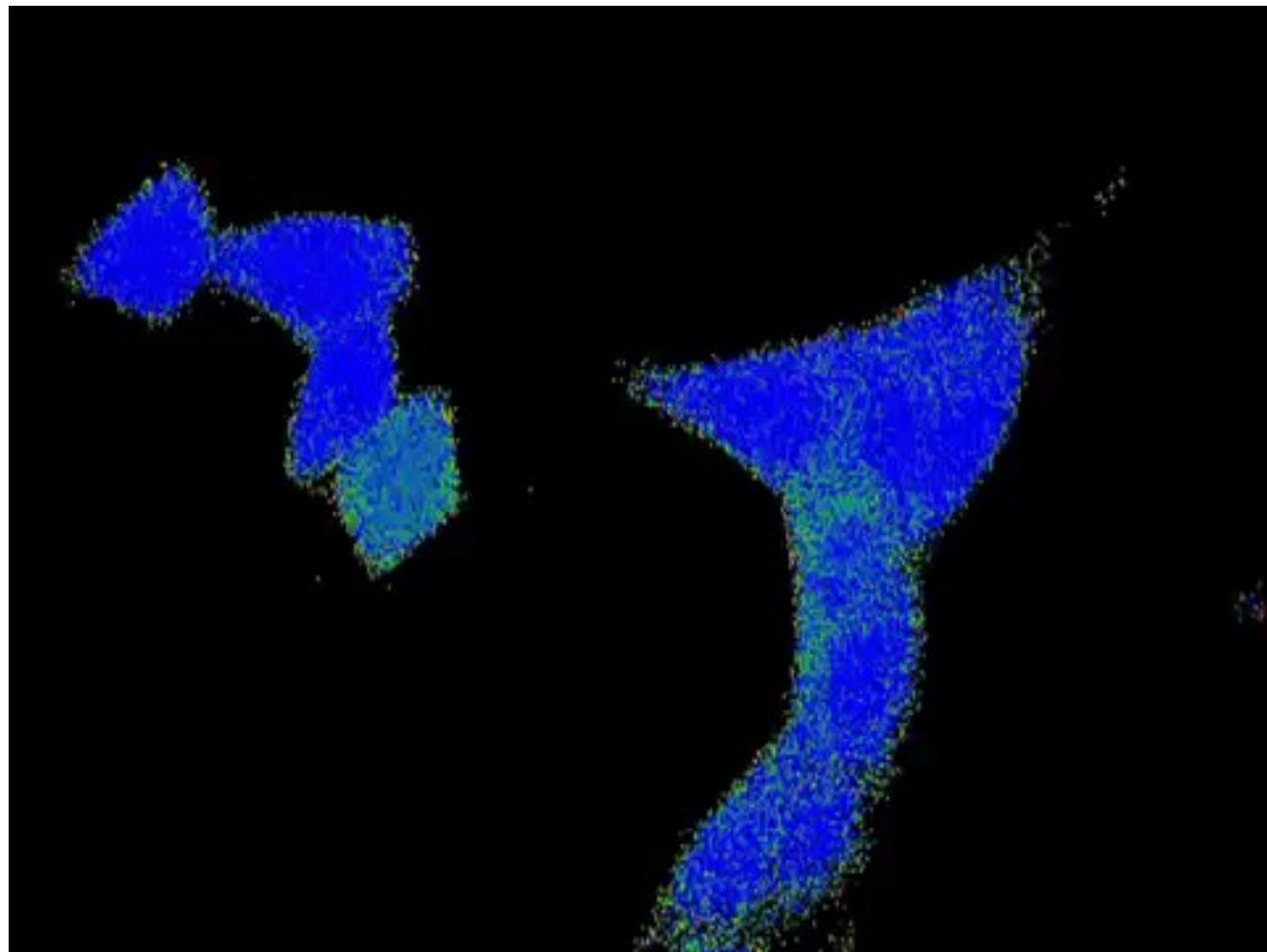
TABLE 15–2 Some Cell Responses in Which GPCRs Activate PLC β

Target tissue	Signal molecule	Major response
Liver	Vasopressin	Glycogen breakdown
Pancreas	Acetylcholine	Amylase secretion
Smooth muscle	Acetylcholine	Muscle contraction
Blood platelets	Thrombin	Platelet aggregation

Table 15-2 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

**Inositol triphosphate
(IP₃) opens
channels that
release intracellular
calcium stores**

Experimentální vápníkové senzory

SIGNALIZACE

Ionty Ca²⁺ jsou hlavním anorganickým druhým poslem

► Vápníkové vlny po oplození vajíčka

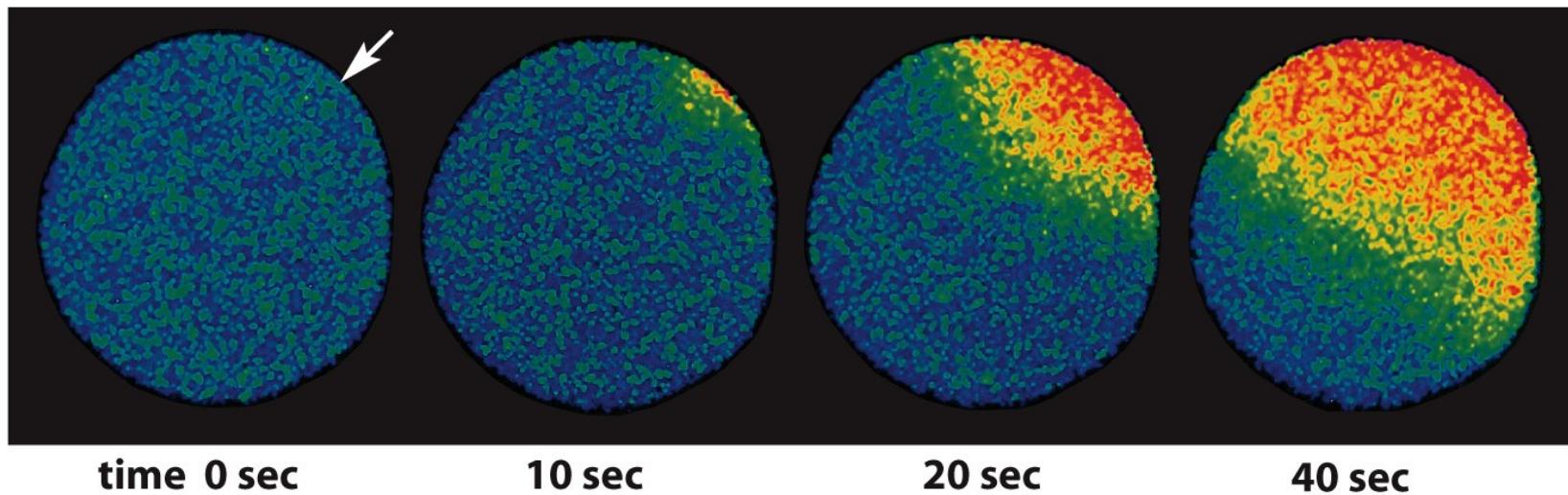

Figure 15-30 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

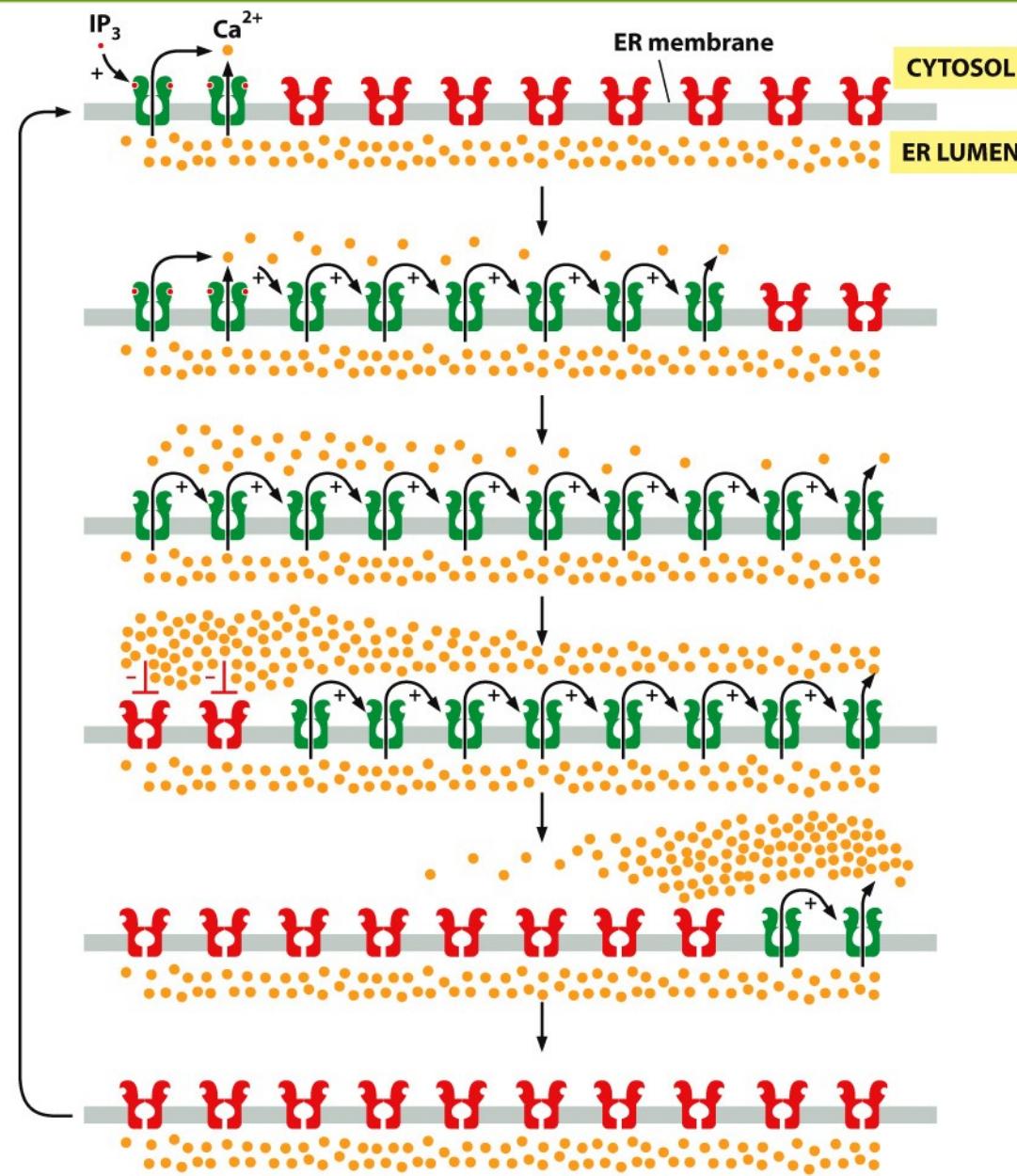
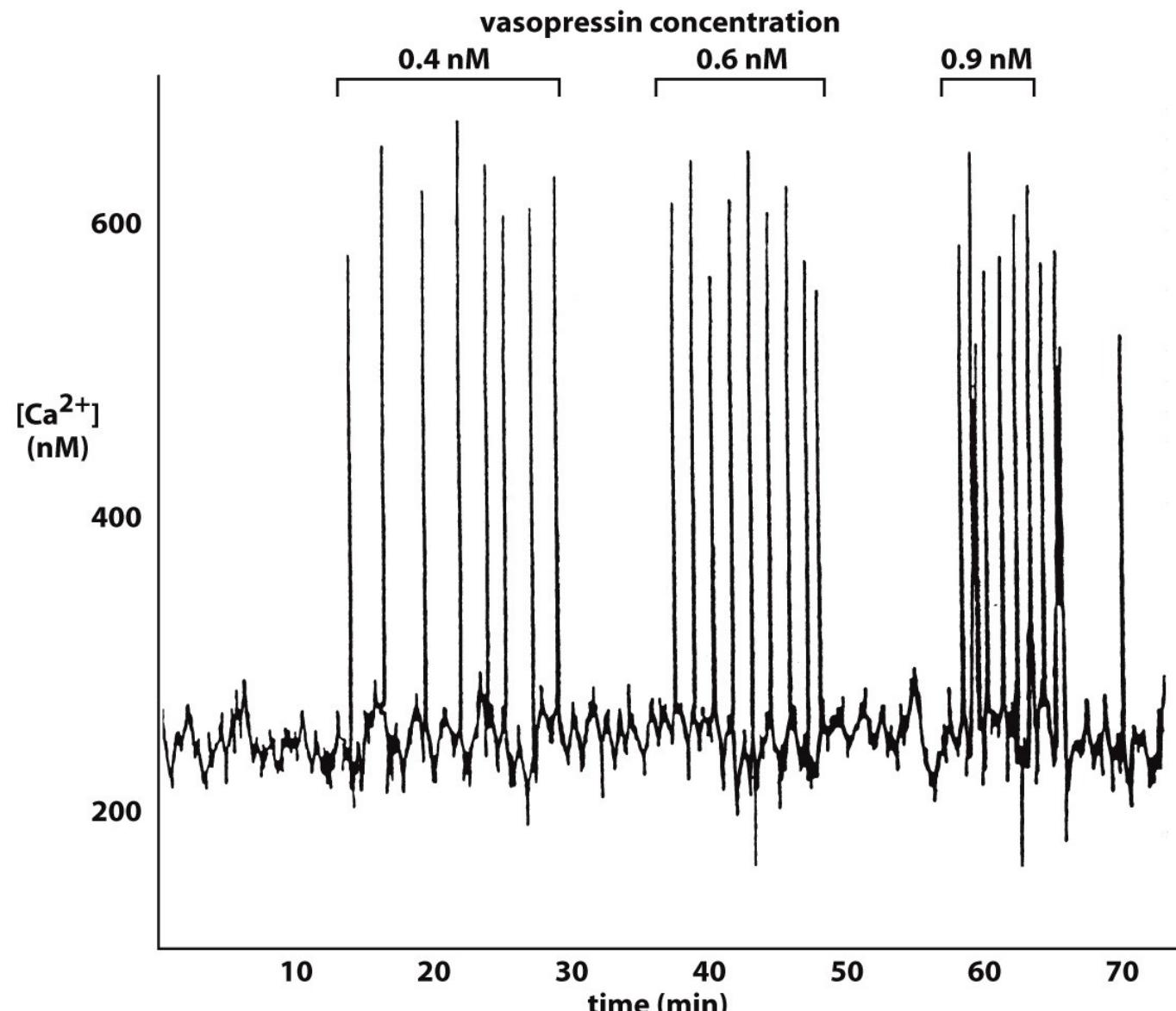

Figure 15-31 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Vyšší koncentrace hormonu → vyšší frekvence vápníkových vln

SIGNALIZACE

Vápníkové senzory - calmodulin

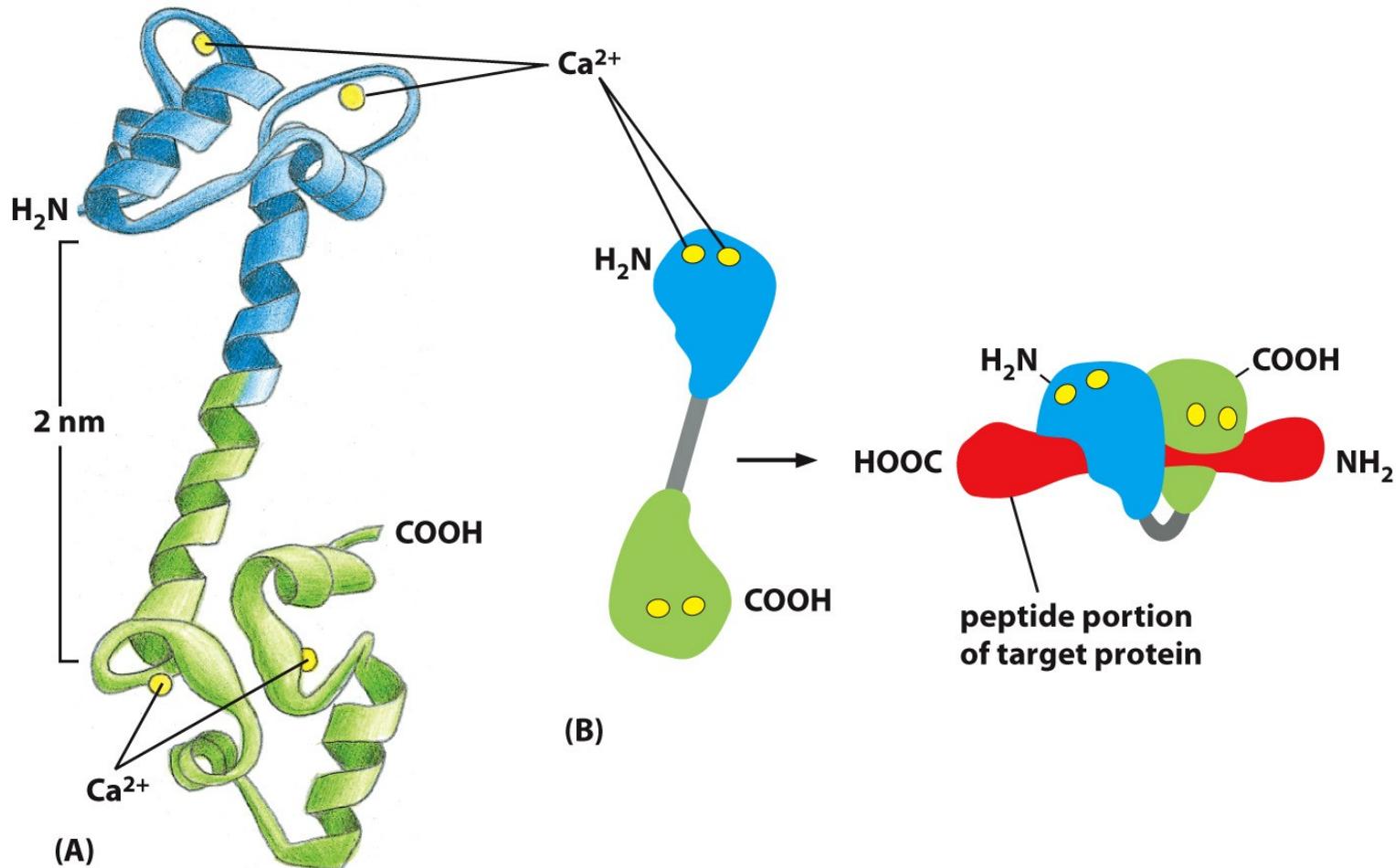

Figure 15-33 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Vápníkové senzory – CaMK (Ca/CaM-dependent kinases)

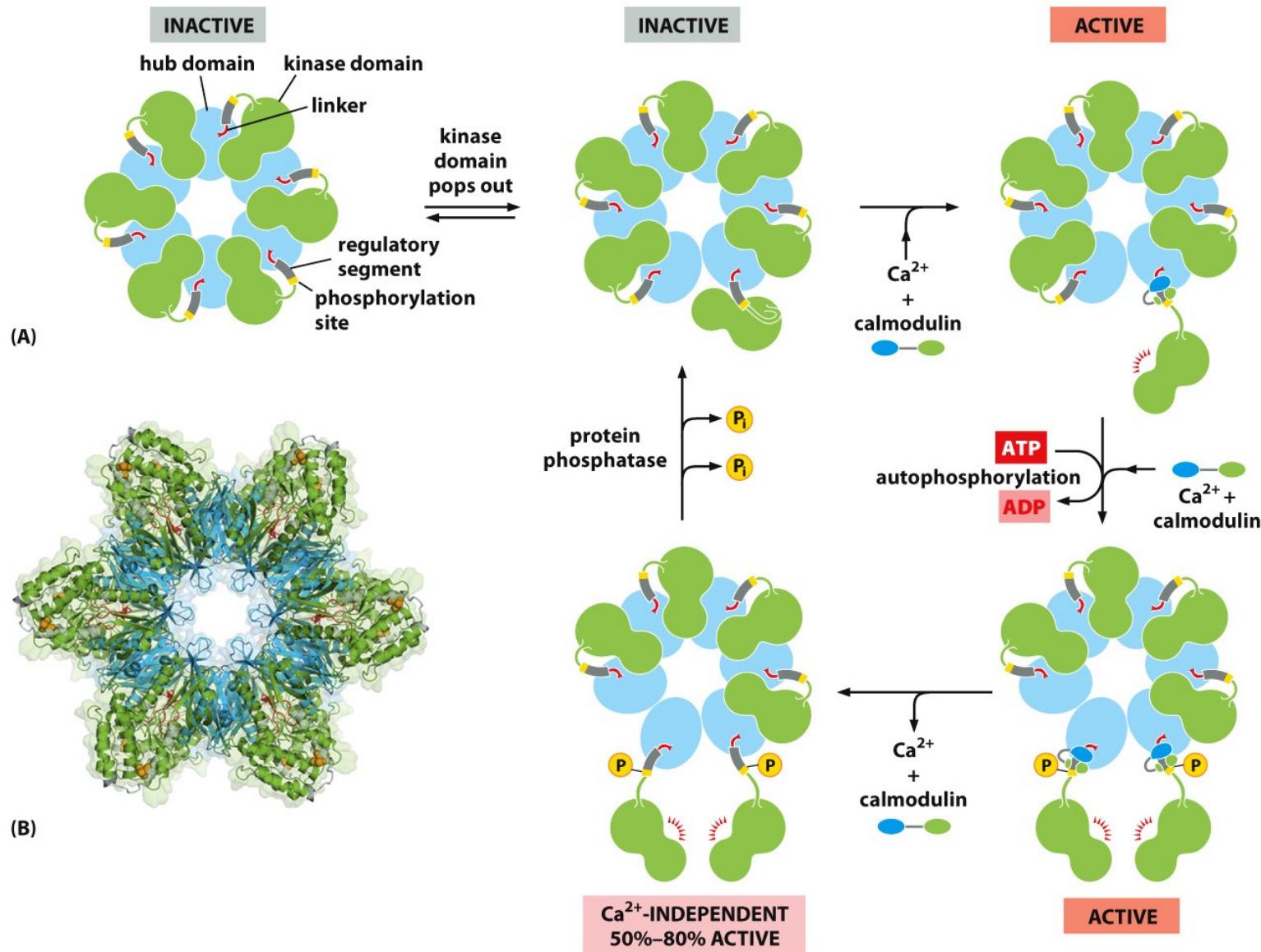

Figure 15-34 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

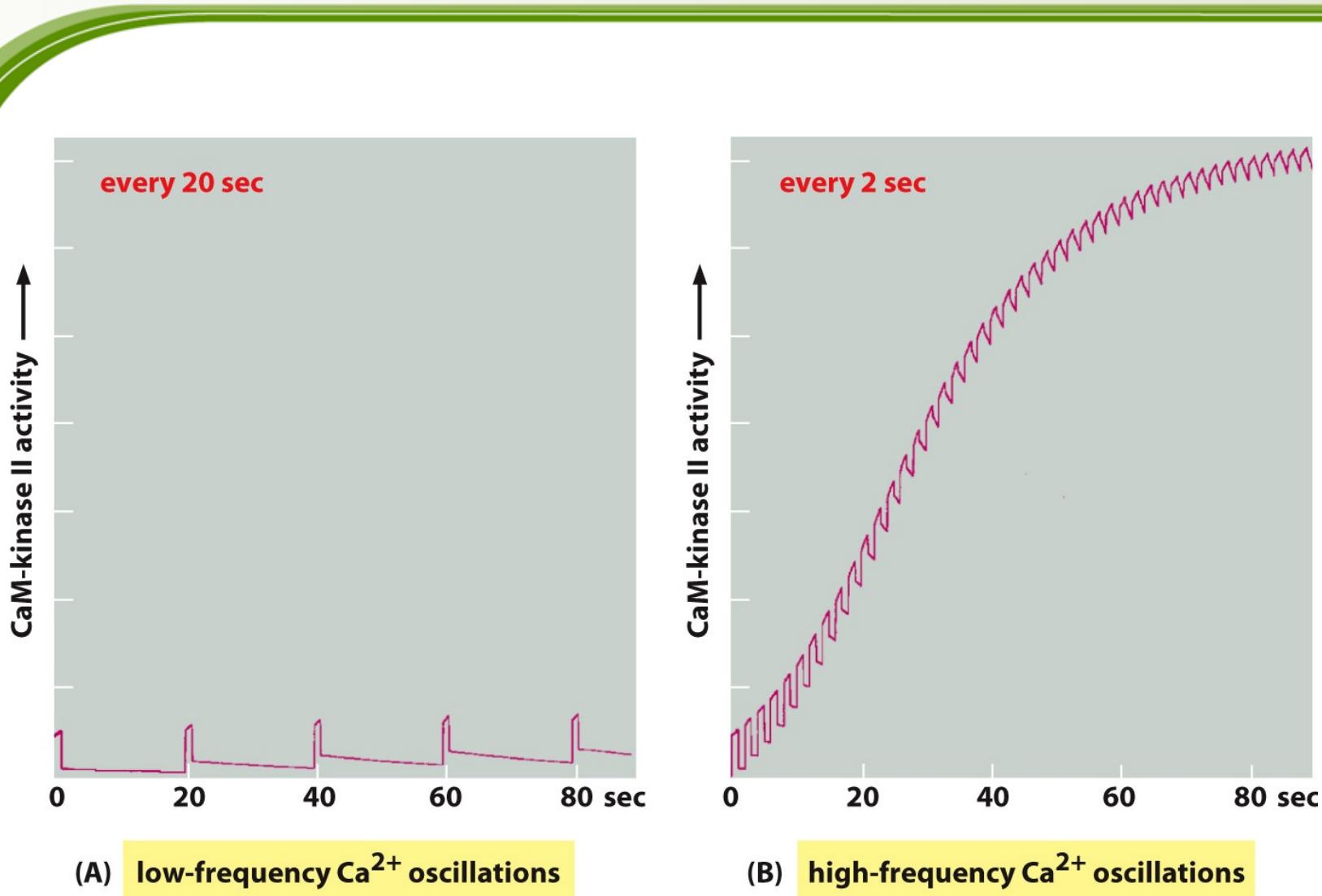
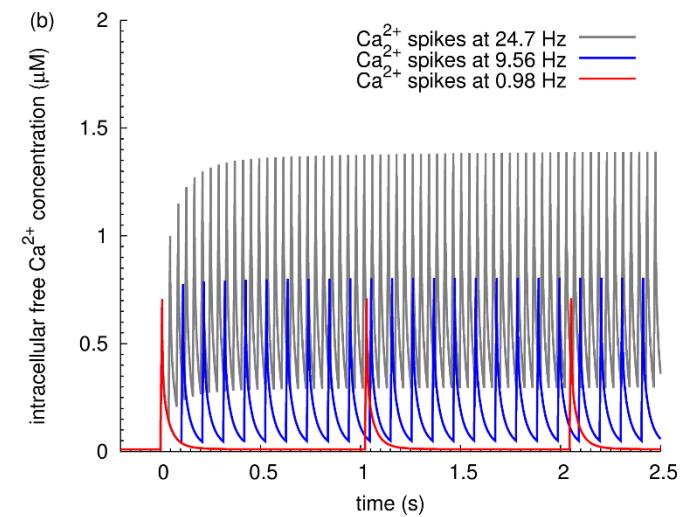
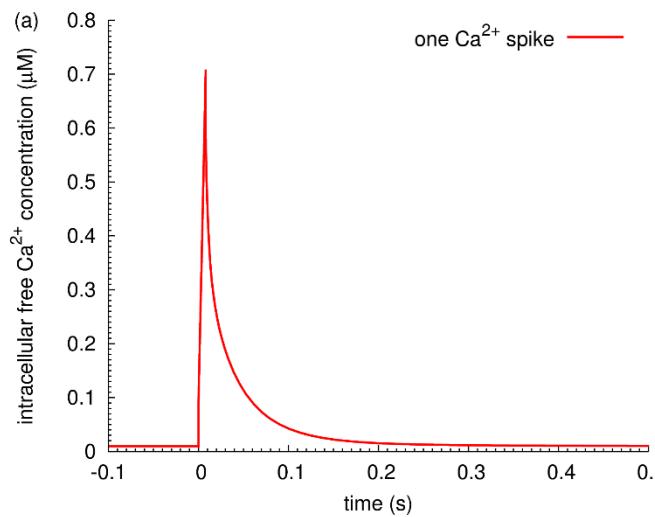

Figure 15-35 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Trvání vápníkové vlny:

SIGNALIZACE

BUNĚČNÁ SIGNALIZACE:
Konec prvního dílu

SIGNALIZACE

Cyklický GMP je druhý posel zprostřekovávající vidění

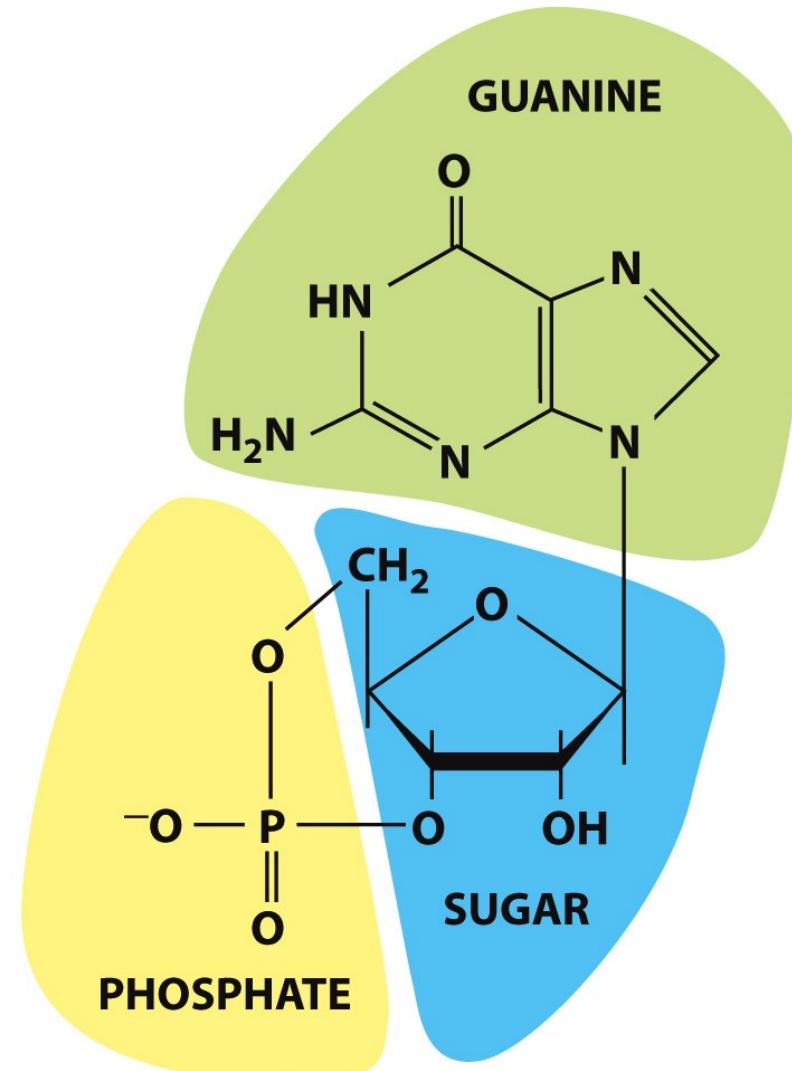
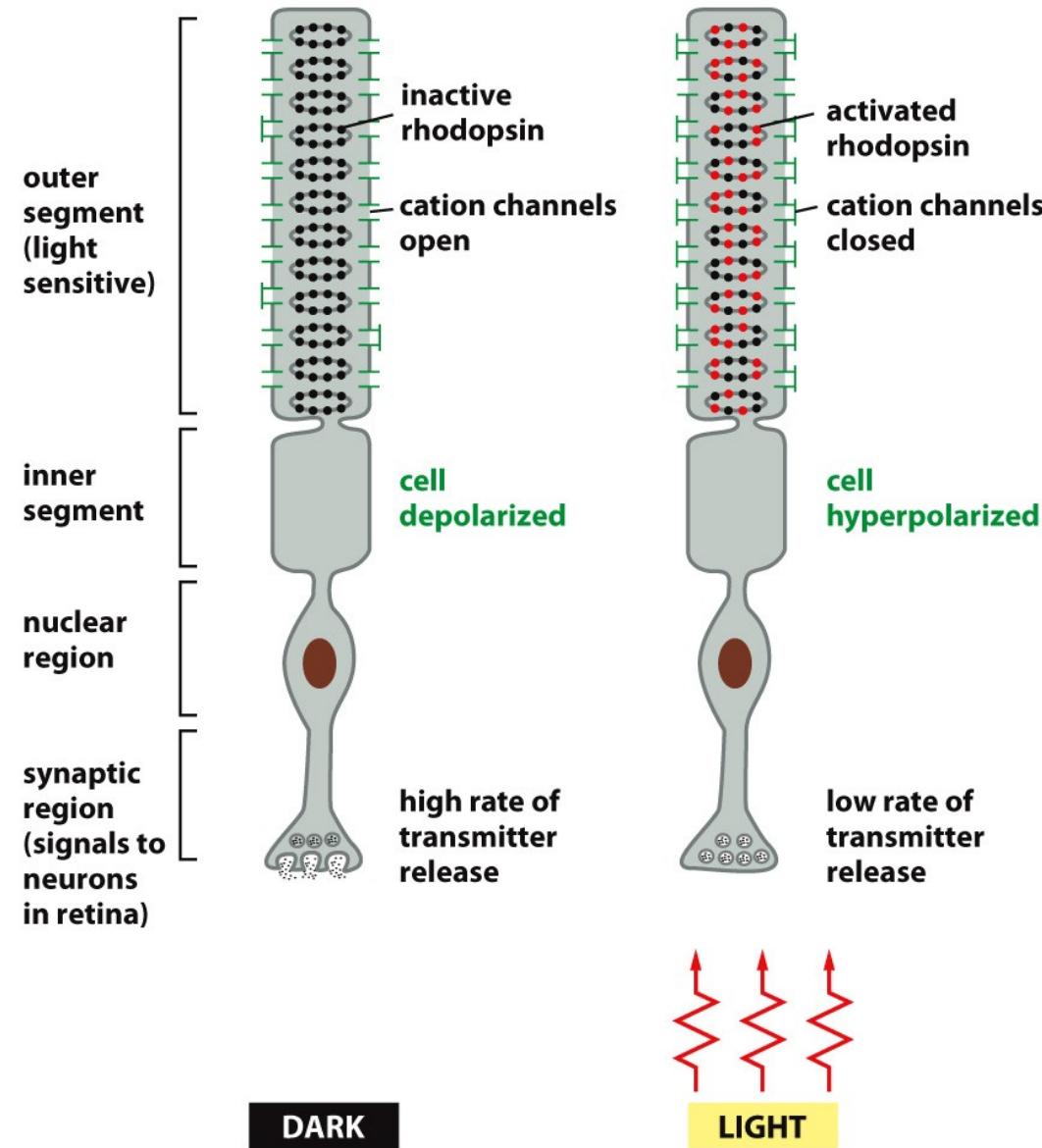

Figure 15-37 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

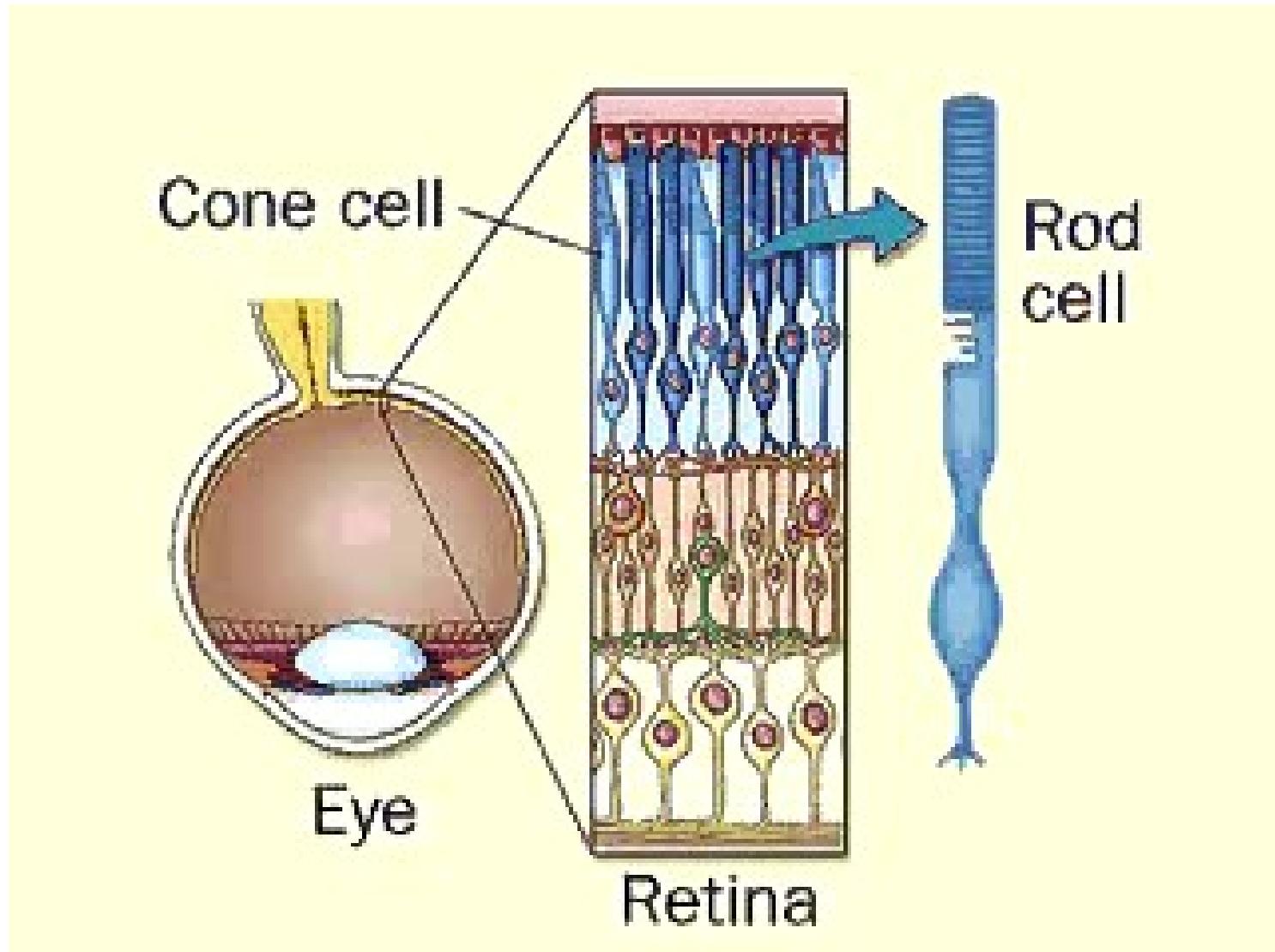
Morfologie tyčinek

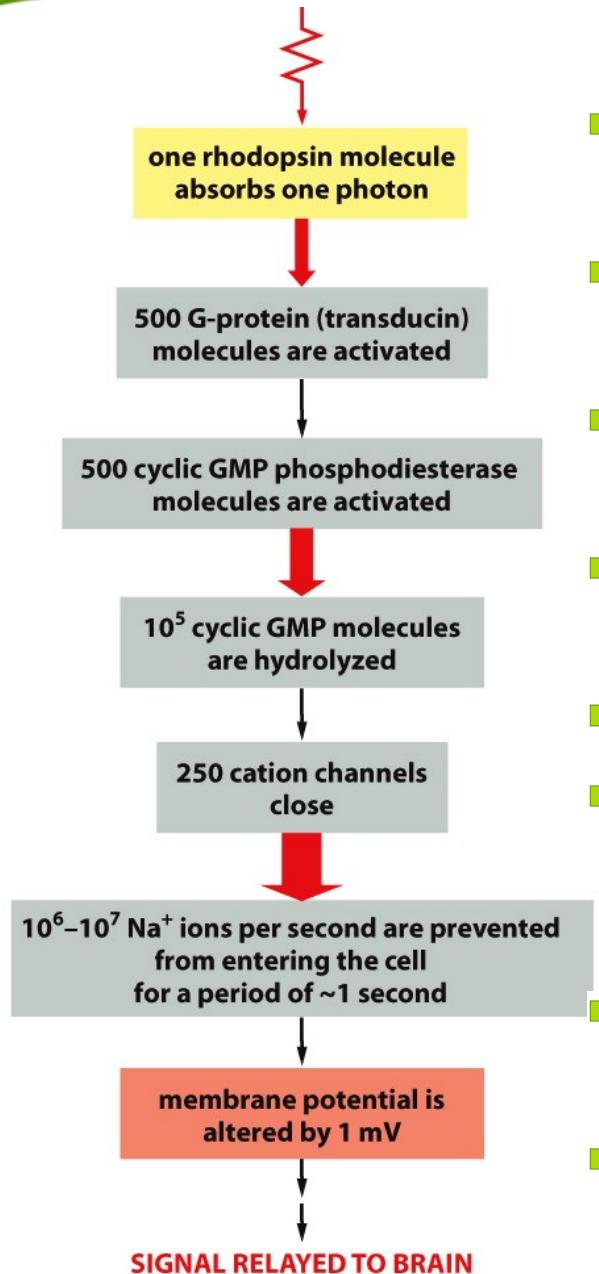
Aktivace tyčinky světlem (upraveno z Wiki)

- ▶ Po dopadu světla na sítnici dochází k jeho **absorpci**. Tyčinky jsou neuvěřitelně citlivé, reagují na dopad jediného fotonu.
- ▶ Za tmy jsou Na kanály otevřeny (jsou závislé na cGMP)
- ▶ Absorpce vede k **excitaci membrány**, která se projeví **izomerací 11-cis-retinalu na ALL-TRANS-RETINAL**. Dochází tak ke změně jeho geometrie (Schiffova baze s opsinem se posune o 0,5 nm). Energie fotonu se tedy transformovala na pohyb atomů. Světelná aktivace je velice rychlá a přitom složitá. Během milisekund proběhne řada fotochemických reakcí, jejichž meziprodukty (bathorodopsin, lumirodopsin, metapodopsin I, metarodopsin II) vykazují různá maxima od 500 do 380 nm.
- ▶ Následujícím důsledkem dopadu fotonu je **odpoutání barviva od bílkoviny**. Transizomer už nezypadá do vazebného místa. Rhodopsin se tak rozpadá na opsin a all-trans-retinal.
- ▶ Takto aktivovaný rhodopsin dále **aktivuje G-protein TRANSDUCIN**
- ▶ Kaskáda pokračuje aktivací **FOSFODIESTERÁZY (PDE)**, která **hydrolyzuje cGMP na NECYKLICKÝ 5 -GMP**.
- ▶ Původně otevřený **kanál pro Na⁺ ionty se uzavírá**, tok iontů se zastaví.
- ▶ Následkem je **HYPERPOLARIZACE membrány**,

SIGNALIZACE

SIGNALIZACE

- ▶ jedna molekula rodopsinu absorbuje jeden foton
- ▶ je aktivováno 500 G-proteinových molekul
- ▶ dále je aktivováno 500 molekul fosfodiesterázy cyklického GMP
- ▶ 10^5 molekul cyklického GMP je hydrolyzováno
- ▶ uzavírá se 250 kationtových kanálů
- ▶ 10^6-10^7 kiontům Na⁺ za sekundu je zbráněno vstoupit do buňky po dobu 1 sekundy
- ▶ membránový potenciál buňky je změněn o 1mV
- ▶ signál je přenášen do mozku

SIGNALIZACE

Shrnutí základních funkcí trimerických G proteinů

TABLE 15–3 Four Major Families of Trimeric G Proteins*

Family	Some family members	Subunits that mediate action	Some functions
I	G_s	α	Activates adenylyl cyclase; activates Ca^{2+} channels
	G_{olf}	α	Activates adenylyl cyclase in olfactory sensory neurons
II	G_i	α	Inhibits adenylyl cyclase
		$\beta\gamma$	Activates K^+ channels
	G_o	$\beta\gamma$	Activates K^+ channels; inactivates Ca^{2+} channels
		α and $\beta\gamma$	Activates phospholipase C- β
	G_t (transducin)	α	Activates cyclic GMP phosphodiesterase in vertebrate rod photoreceptors
III	G_q	α	Activates phospholipase C- β
IV	$G_{12/13}$	α	Activates Rho family monomeric GTPases (via Rho-GEF) to regulate the actin cytoskeleton

*Families are determined by amino acid sequence relatedness of the α subunits. Only selected examples are included. About 20 α subunits and at least 6 β subunits and 11 γ subunits have been described in humans.

SIGNALIZACE

Receptorové tyrosin kinázy

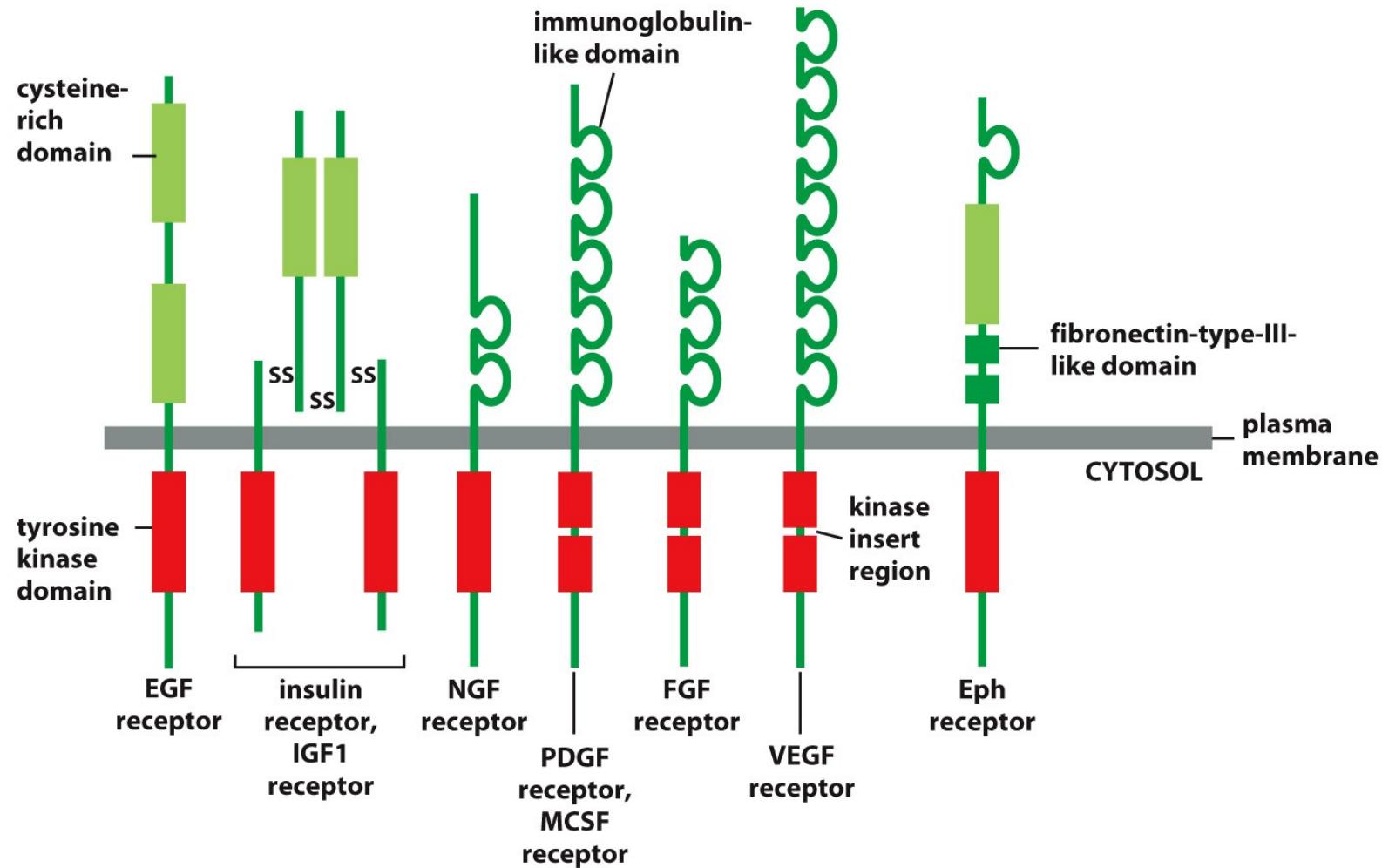

Figure 15-43 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Receptorové tyrosin kinázy

TABLE 15-4 Some Signal Proteins That Act Via RTKs

Signal protein family	Receptor family	Some representative responses
Epidermal growth factor (EGF)	EGF receptors	Stimulates cell survival, growth, proliferation, or differentiation of various cell types; acts as inductive signal in development
Insulin	Insulin receptor	Stimulates carbohydrate utilization and protein synthesis
Insulin-like growth factor (IGF1)	IGF receptor-1	Stimulates cell growth and survival in many cell types
Nerve growth factor (NGF)	Trk receptors	Stimulates survival and growth of some neurons
Platelet-derived growth factor (PDGF)	PDGF receptors	Stimulates survival, growth, proliferation, and migration of various cell types
Macrophage-colony-stimulating factor (M-CSF)	M-CSF receptor	Stimulates monocyte/macrophage proliferation and differentiation
Fibroblast growth factor (FGF)	FGF receptors	Stimulates proliferation of various cell types; inhibits differentiation of some precursor cells; acts as inductive signal in development
Vascular endothelial growth factor (VEGF)	VEGF receptors	Stimulates angiogenesis
Ephrin	Eph receptors	Stimulates angiogenesis; guides cell and axon migration

Table 15-4 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

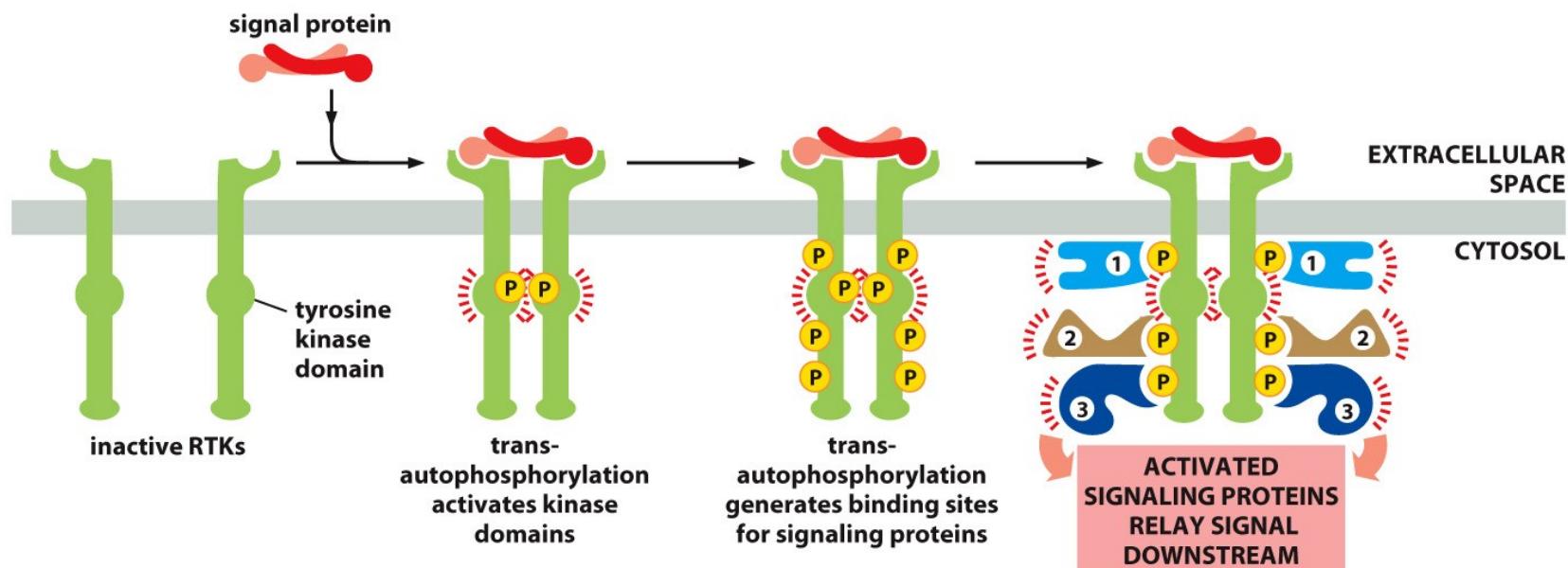

Figure 15-44 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZAZIONE

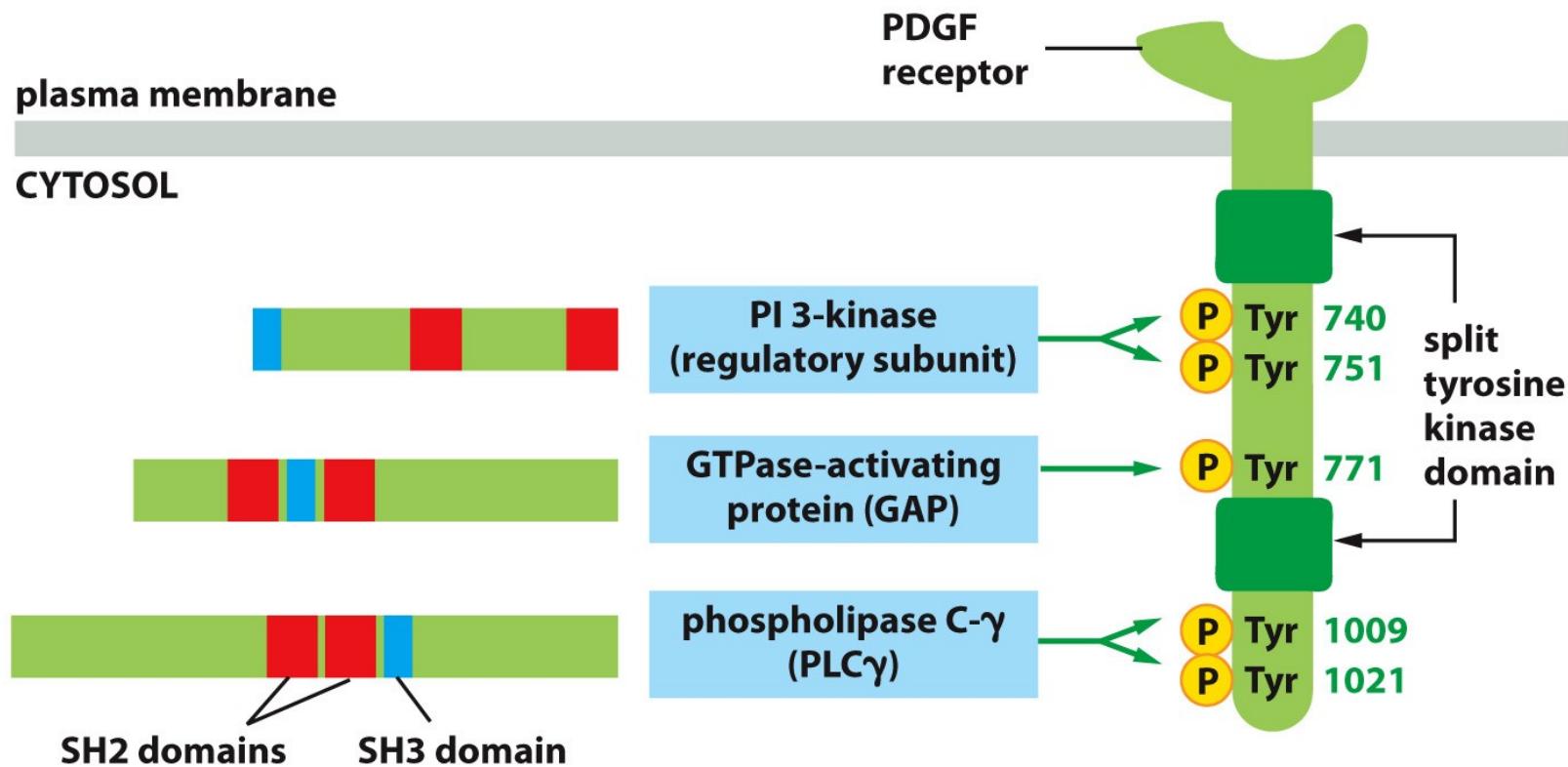

Figure 15-46a Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Doména SH2 rozpoznává fosfo-tyrosin

binding site for
amino acid side chain

binding site for
phosphotyrosine

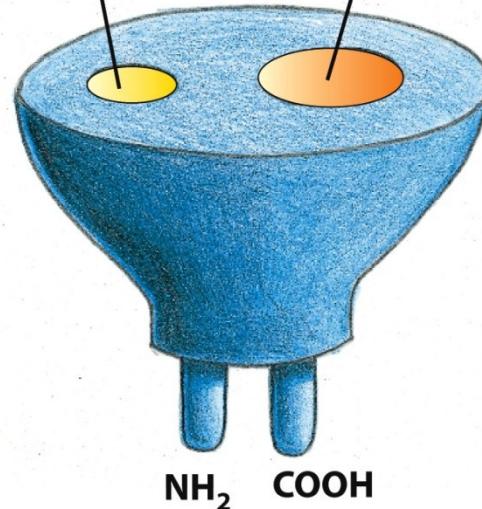

Figure 15-46c Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

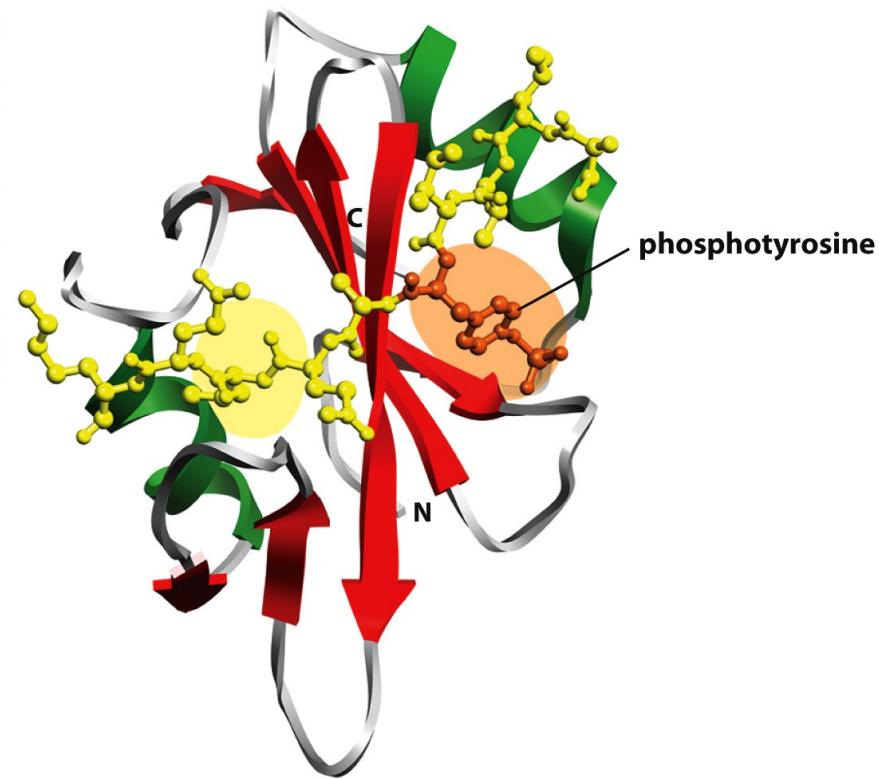

Figure 15-46b Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Aktivace malé GTPázy z rodiny Ras

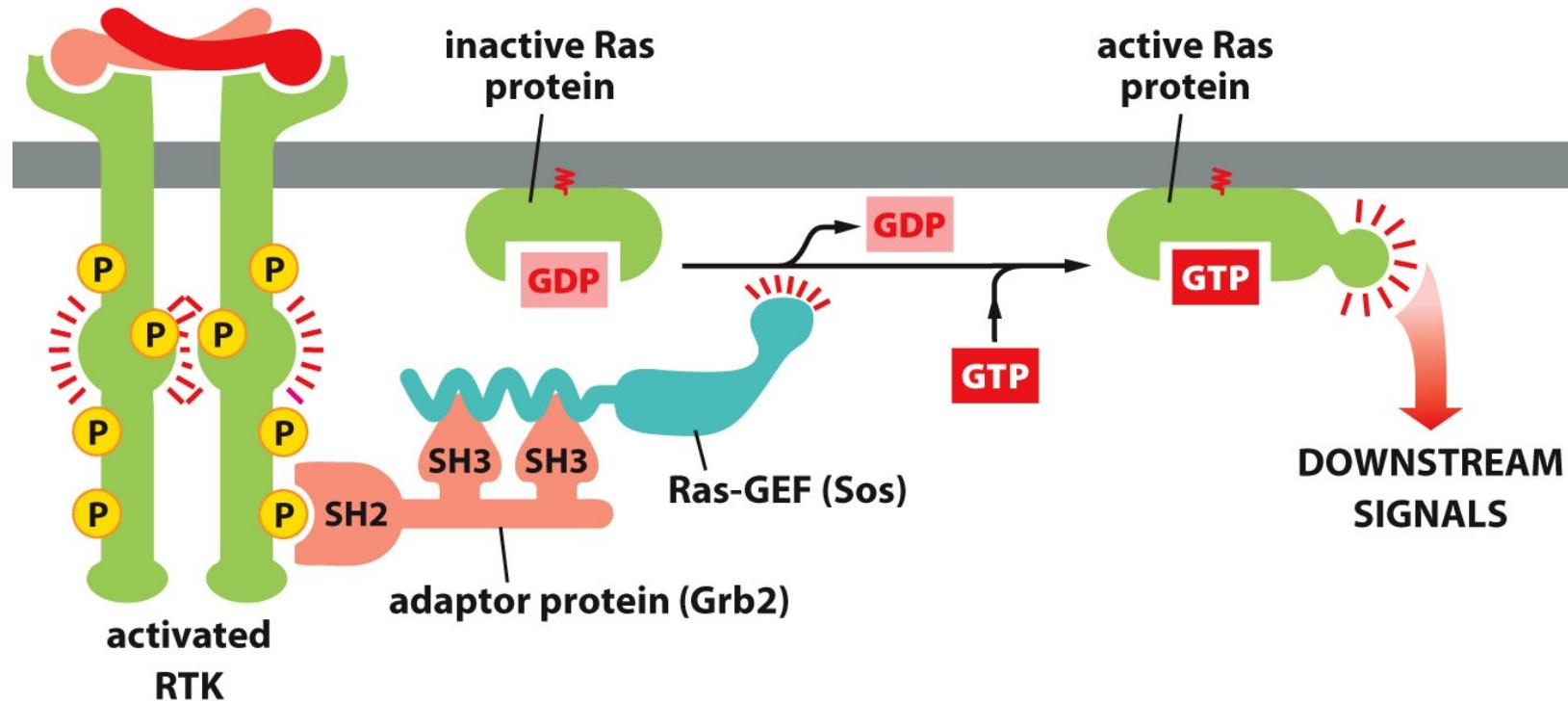
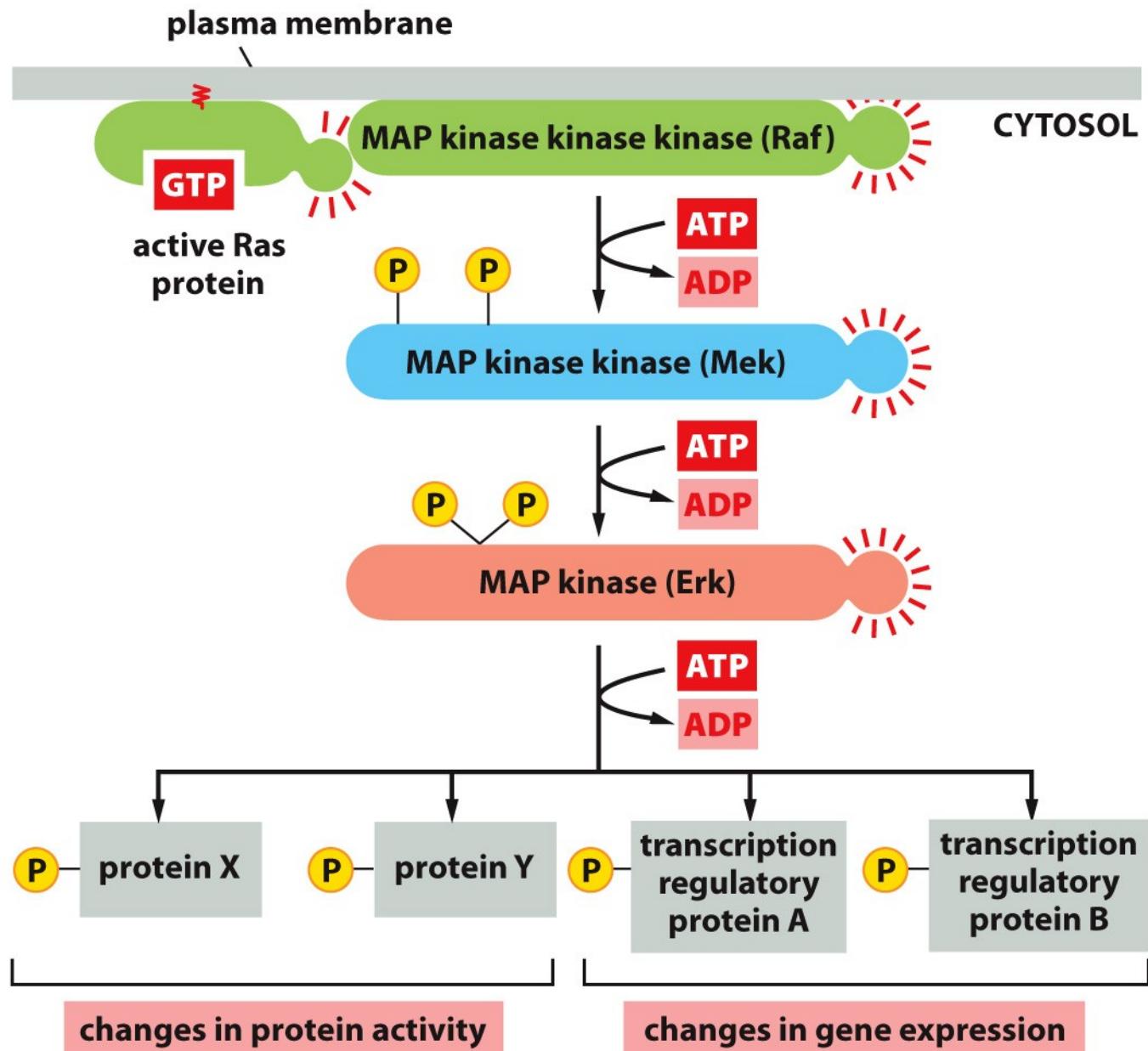

Figure 15-47 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZE

SIGNALIZATION

TABLE 15–5 The Ras Superfamily of Monomeric GTPases

Family	Some family members	Some functions
Ras	H-Ras, K-Ras, N-Ras	Relay signals from RTKs
	Rheb	Activates mTOR to stimulate cell growth
	Rap1	Activated by a cyclic-AMP-dependent GEF; influences cell adhesion by activating integrins
Rho*	Rho, Rac, Cdc42	Relay signals from surface receptors to the cytoskeleton and elsewhere
ARF*	ARF1–ARF6	Regulate assembly of protein coats on intracellular vesicles
Rab*	Rab1–60	Regulate intracellular vesicle traffic
Ran*	Ran	Regulates mitotic spindle assembly and nuclear transport of RNAs and proteins

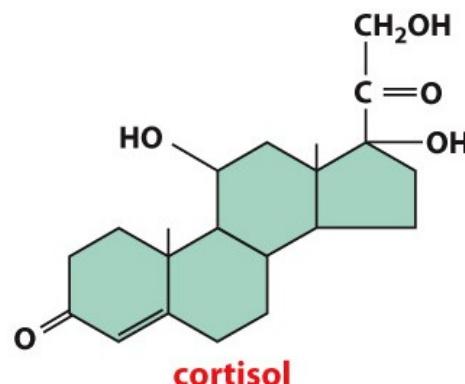
*The Rho family is discussed in Chapter 16, the ARF and Rab proteins in Chapter 13, and Ran in Chapters 12 and 17. The three-dimensional structure of Ras is shown in Figure 3–67.

Signalizace lipofilními ligandy

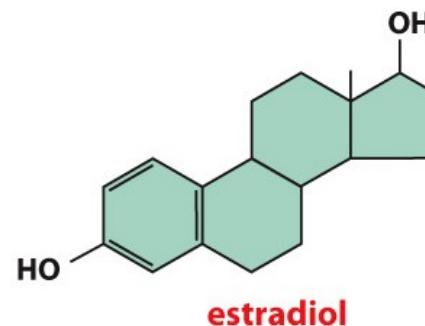
- díky svým hydrofobním/lipofilním vlastnostem prochází přes plazmatickou membránu
- rozpoznávají receptory v cytoplazmě
- po vazbě ligandu se receptory přesouvají do jádra – odtud termín: **jaderné receptory**

SIGNALIZACE

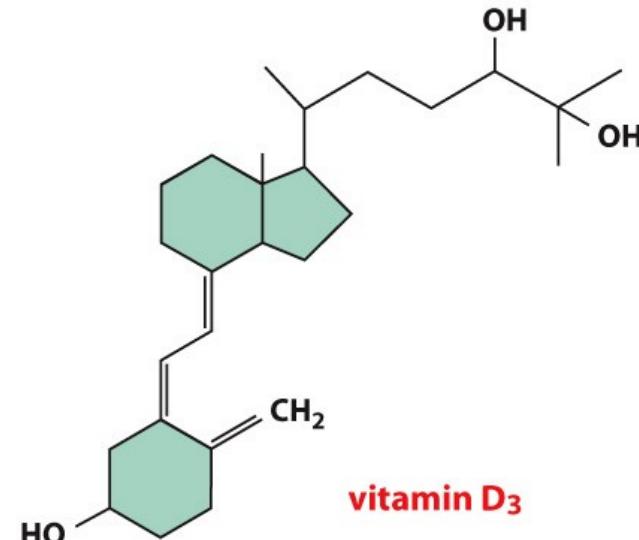
Signalizace přes jaderné receptory: fyziologicky významné ligandy

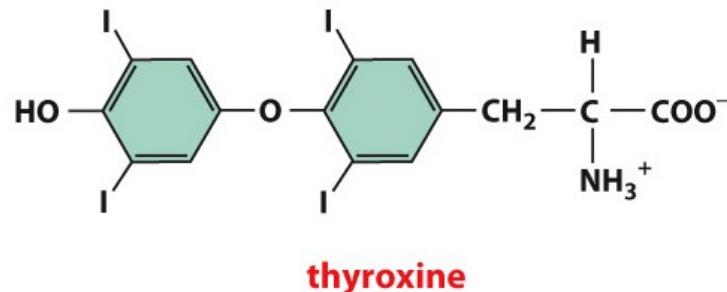
cortisol

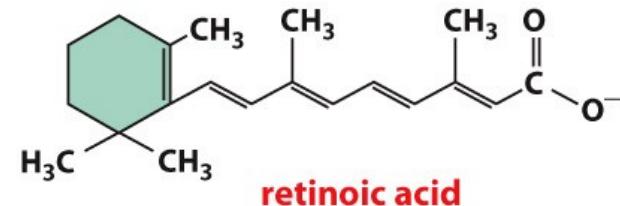
estradiol

vitamin D₃

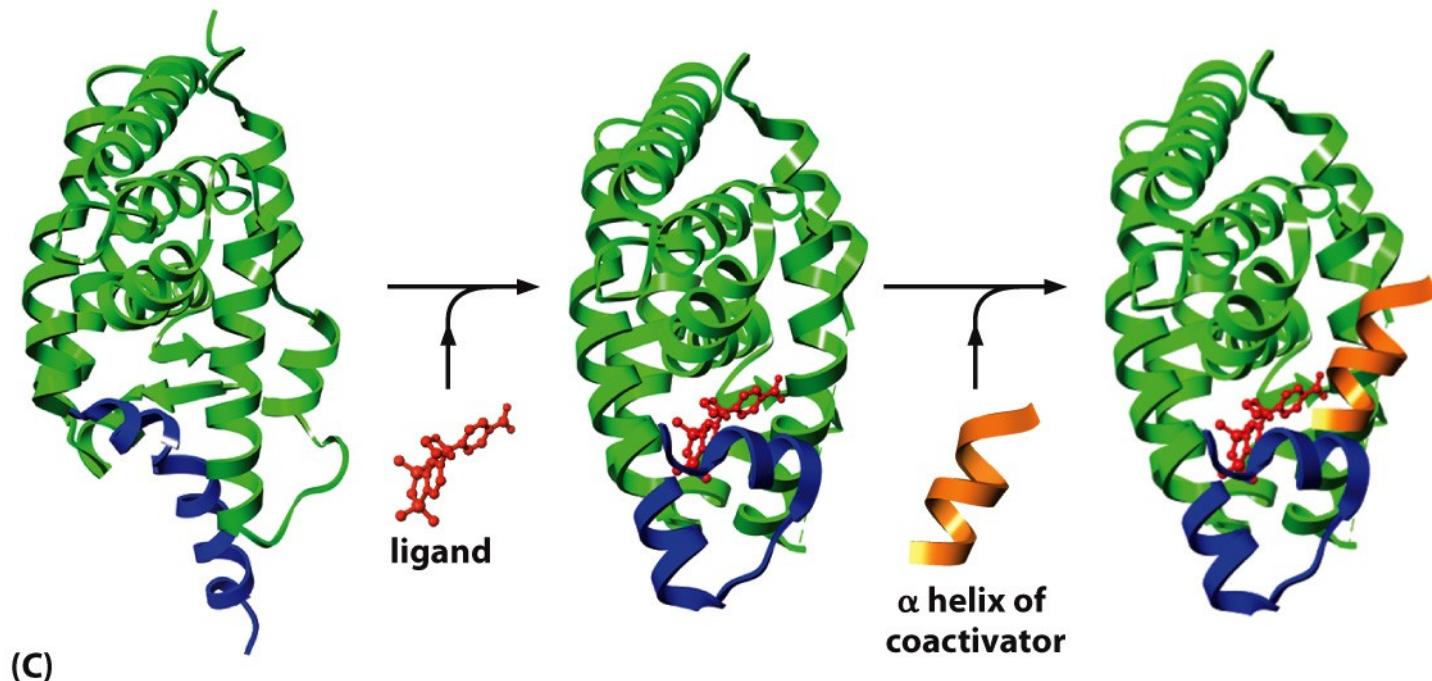
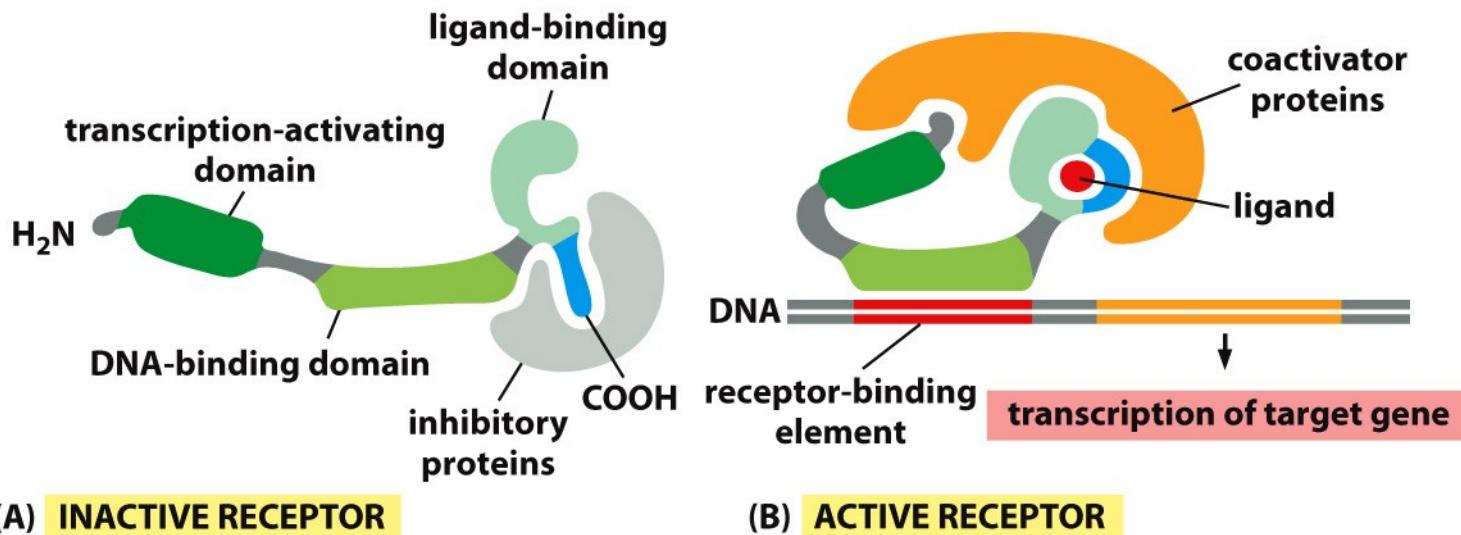
thyroxine

retinoic acid

SIGNALIZACE

Mechanismus aktivace jaderných receptorů

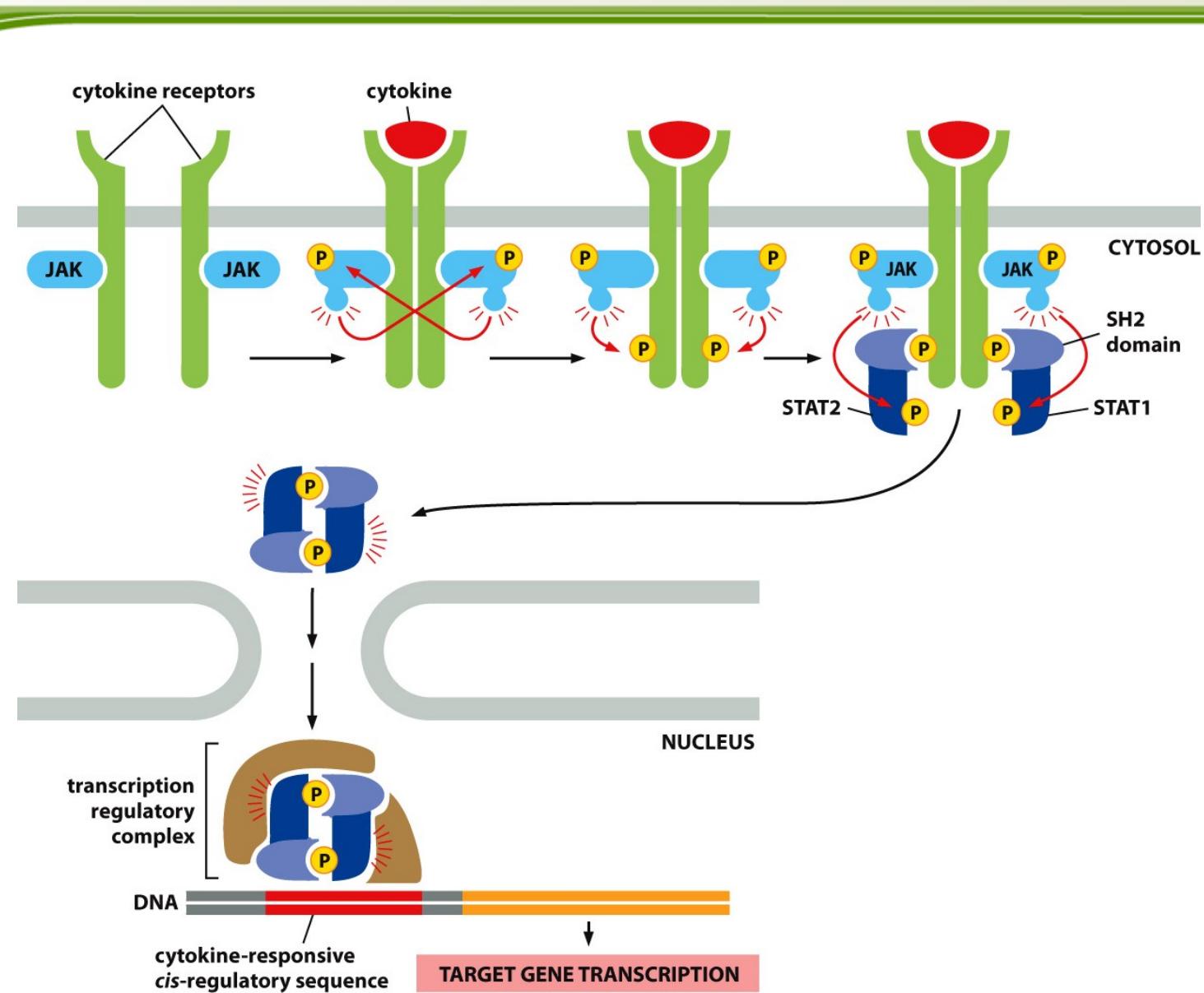
SIGNALIZACE

BUNĚČNÁ SIGNALIZACE

Krátká exkurze do signálních drah
významných v imunologii a vývojové
biologii

SIGNALIZACE

Signalizace přes cytokinové receptory – JAK/STAT signální kaskáda

SIGNALIZATION

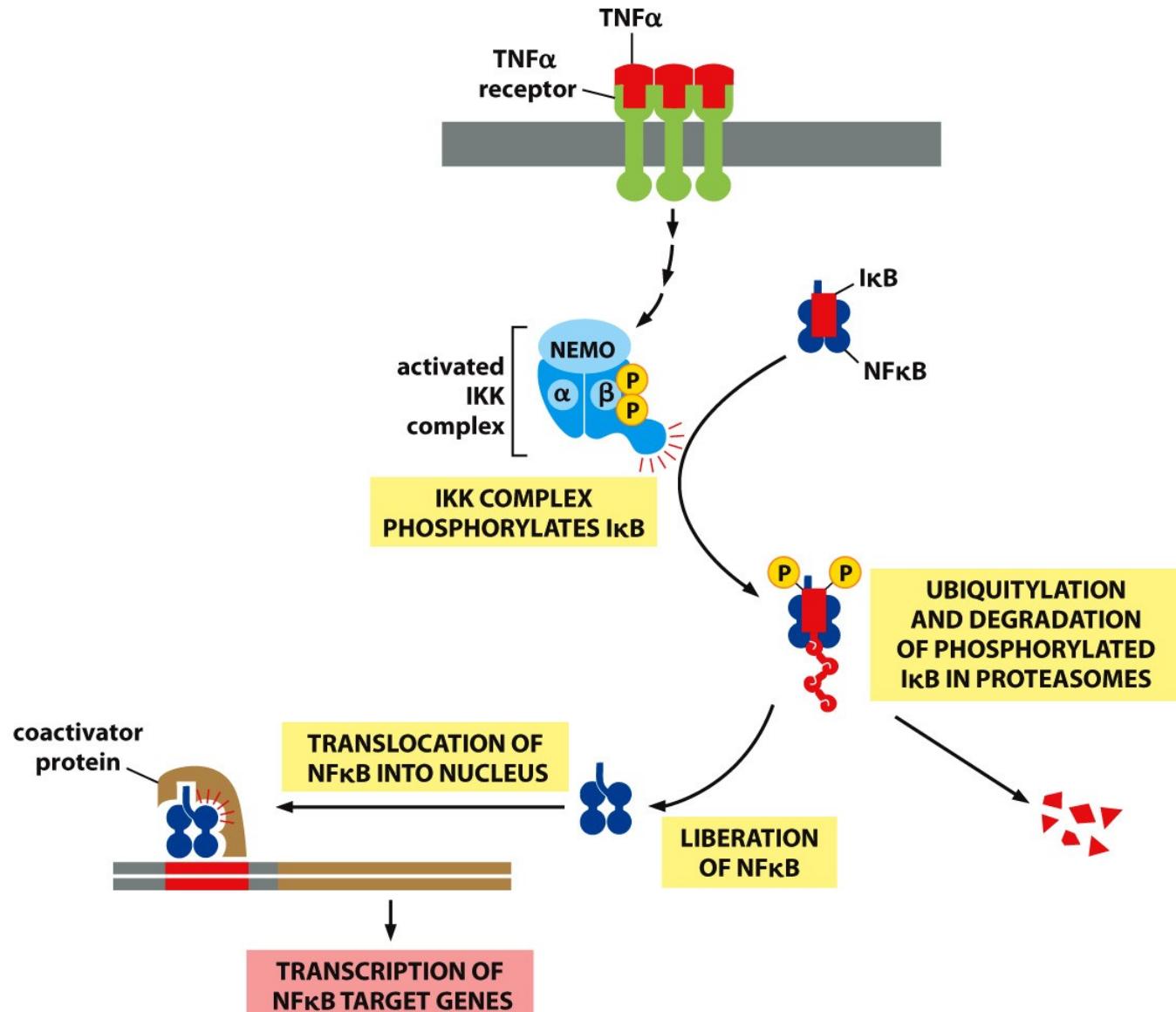
TABLE 15–6 Some Extracellular Signal Proteins That Act Through Cytokine Receptors and the JAK–STAT Signaling Pathway

Signal protein	Receptor-associated JAKs	STATs activated	Some responses
Interferon- γ (IFN γ)	JAK1 and JAK2	STAT1	Activates macrophages
Interferon- α (IFN α)	Tyk2 and JAK2	STAT1 and STAT2	Increases cell resistance to viral infection
Erythropoietin	JAK2	STAT5	Stimulates production of erythrocytes
Prolactin	JAK1 and JAK2	STAT5	Stimulates milk production
Growth hormone	JAK2	STAT1 and STAT5	Stimulates growth by inducing IGF1 production
Granulocyte–Macrophage-Colony-Stimulating Factor (GMCSF)	JAK2	STAT5	Stimulates production of granulocytes and macrophages

Table 15-6 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

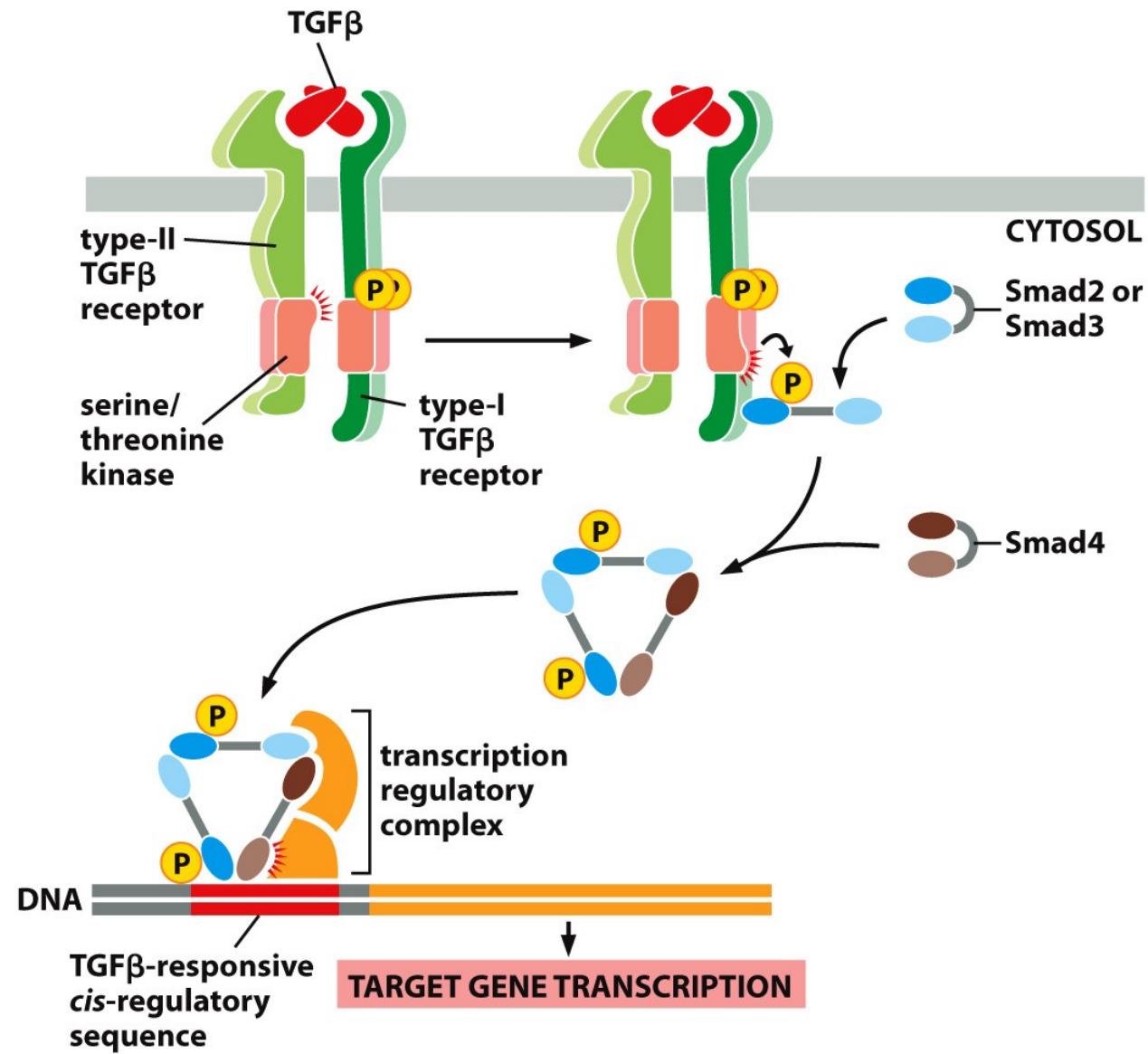
SIGNALIZACE

Signalizace přes NF κ B - indukovaná TNF (tumor necrosis factor)

SIGNALIZACE

TGF (transformující růstový faktor)/BMP (bone-morphogenetic protein) signalizace

SIGNALIZACE

Signalizace Notch

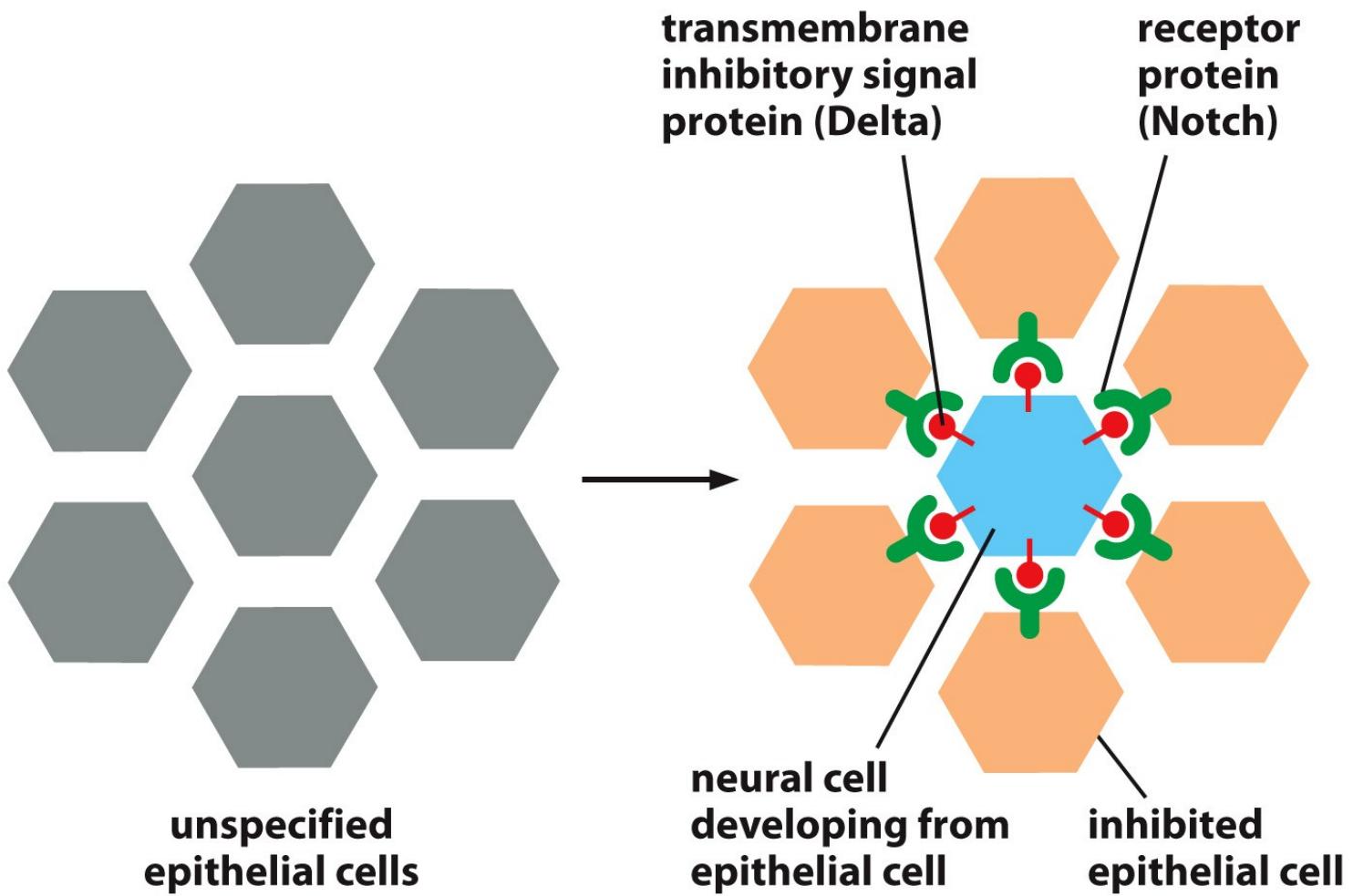

Figure 15-58 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

SIGNALIZACE

Signalizace Notch

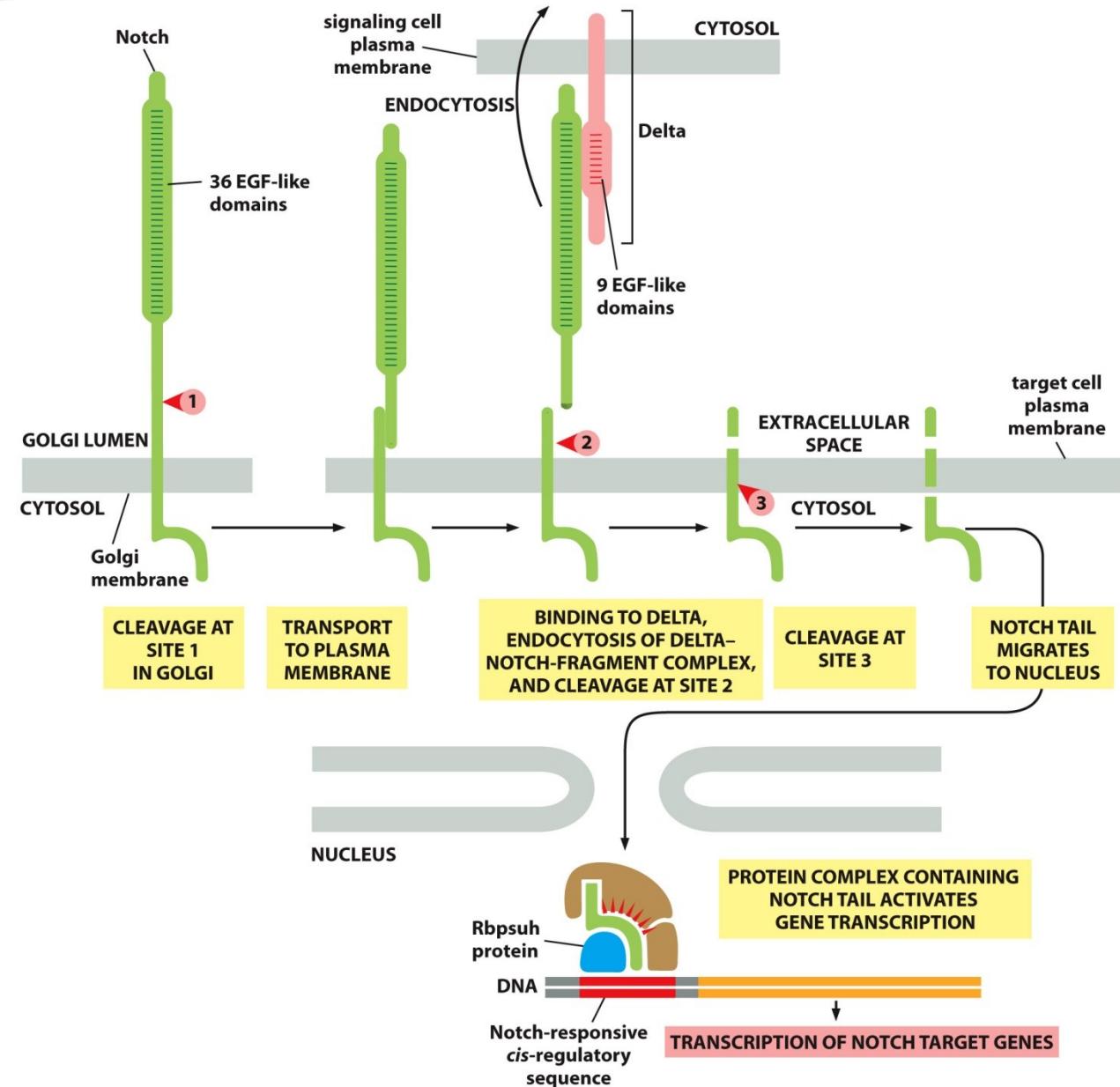
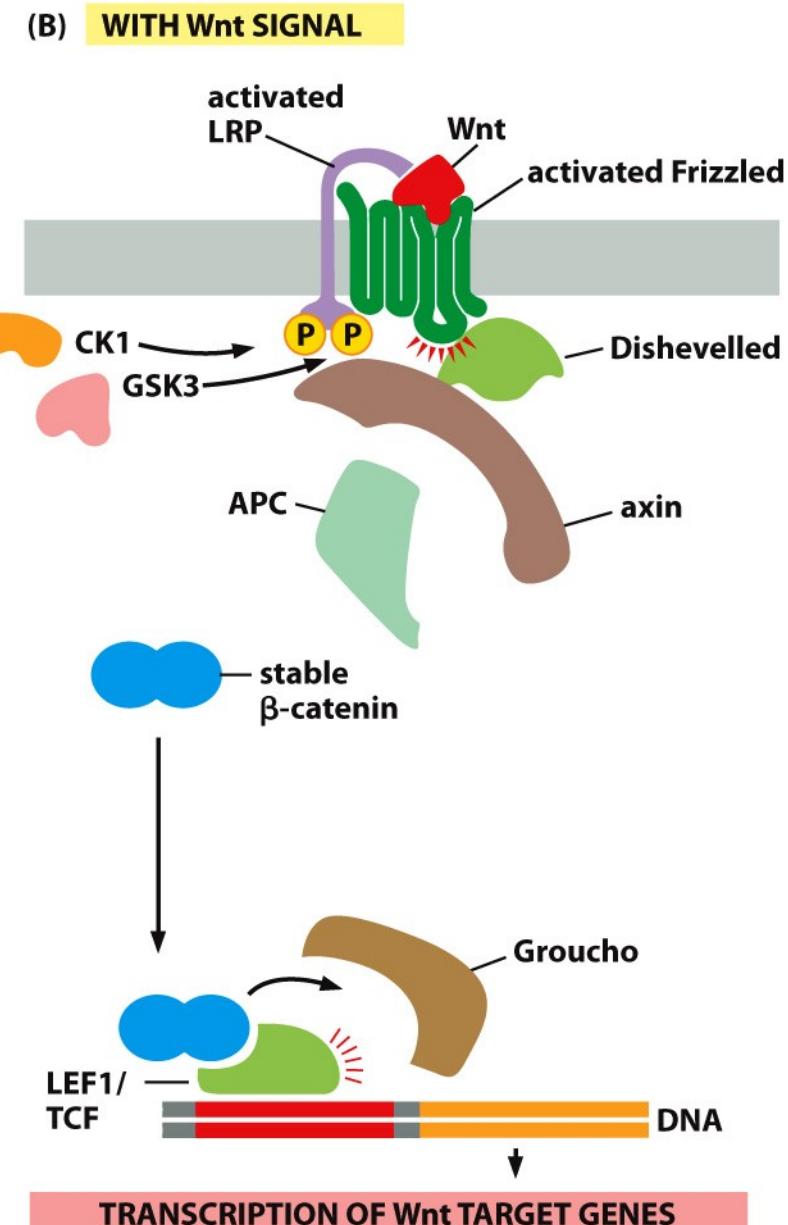
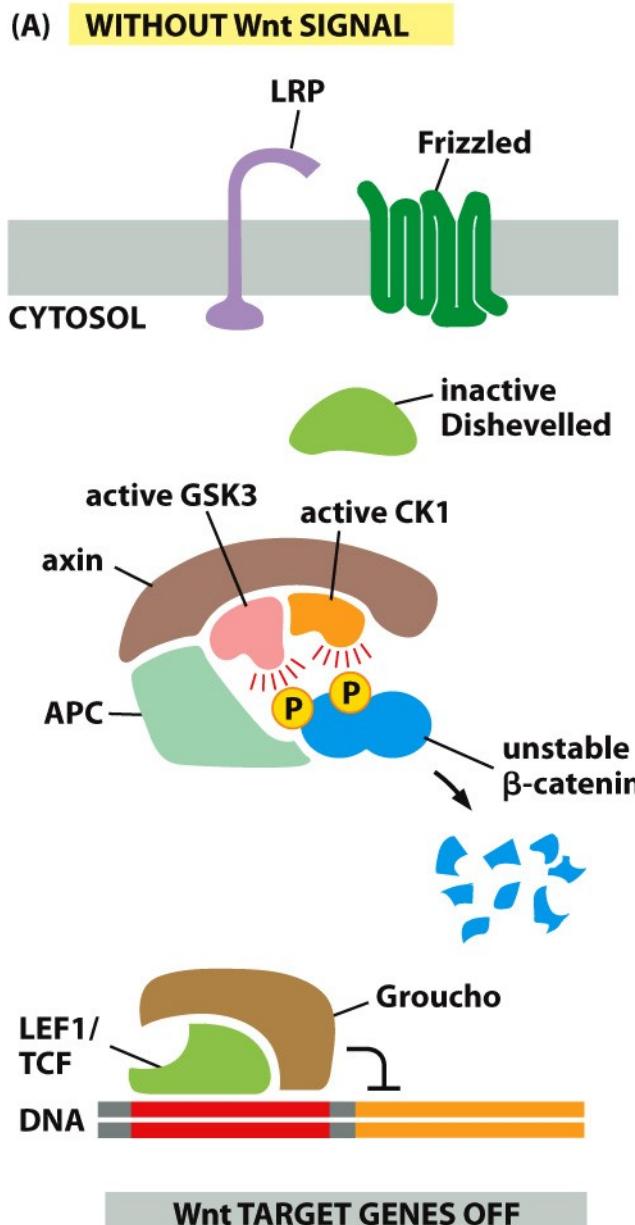

Figure 15-59 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)

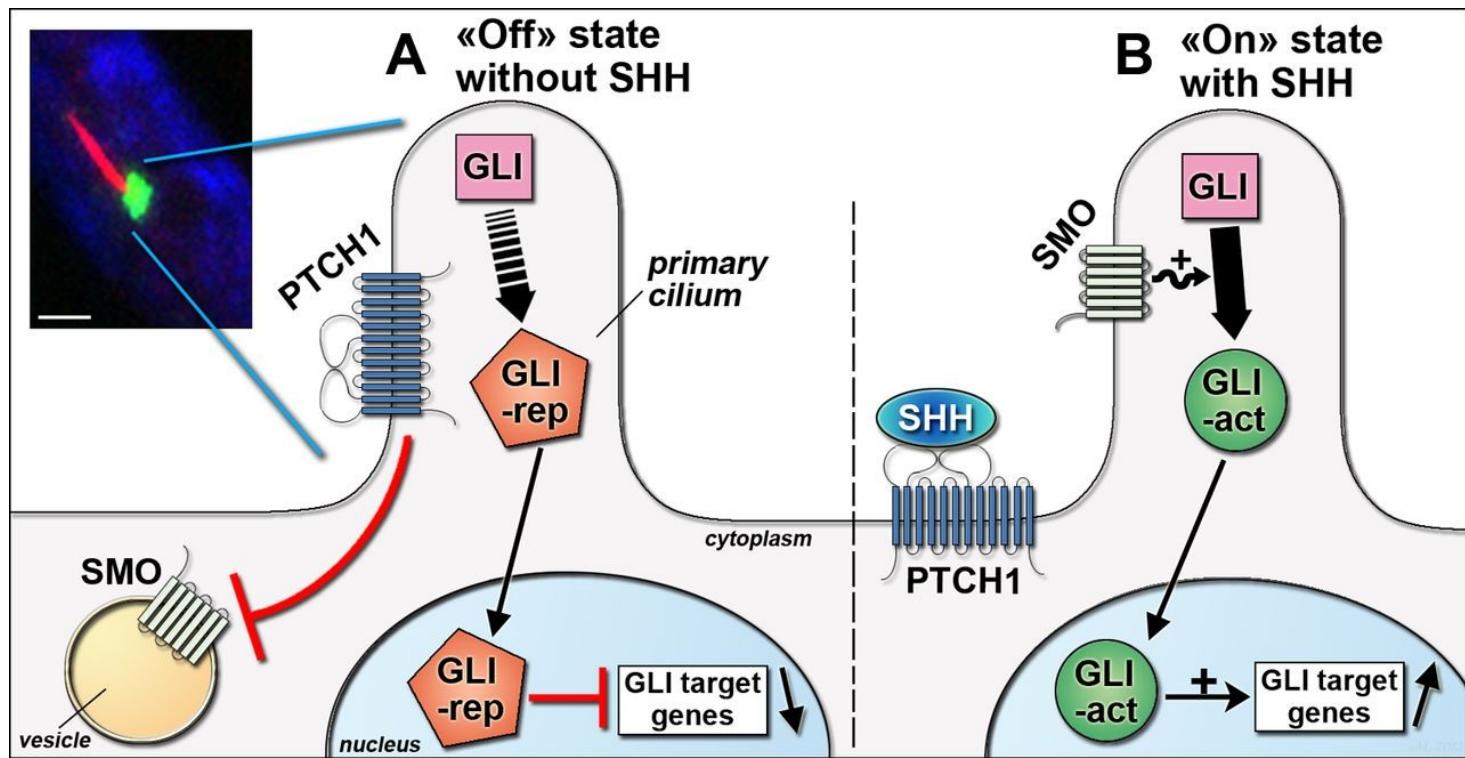
SIGNALIZACE

Signalizace Wnt

SIGNALIZACE

Signalizace Hedgehog (vyžaduje primární cilium)

SIGNALIZACE

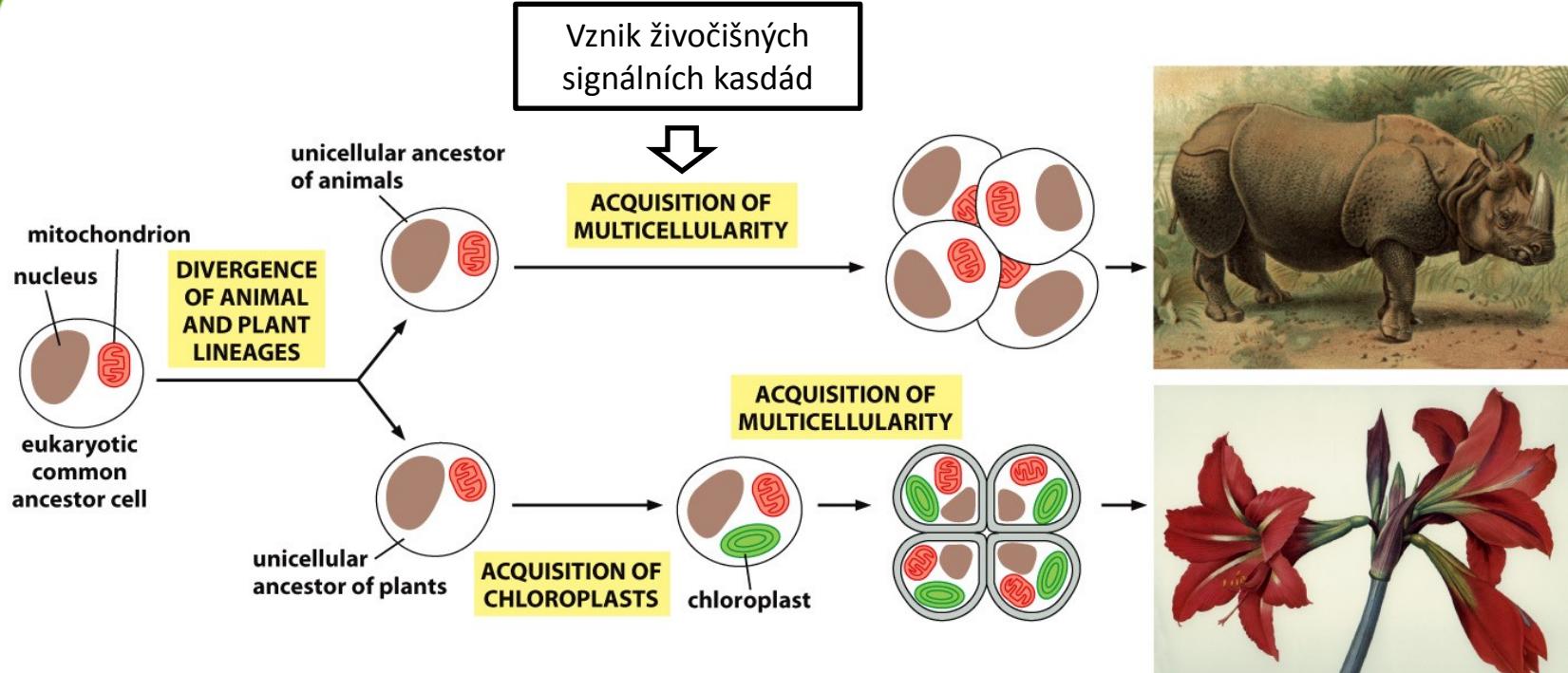

Figure 15-68 Molecular Biology of the Cell 6e (© Garland Science 2015)